

Filozofski fakultet

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

Vodič za buduće studente

Mostar, 2018.

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U MOSTARU
Matice hrvatske bb
88 000 Mostar, BiH

Telefoni:

Centrala: ++387 36 355 400

Fax: ++387 36 355 401

Tajništvo: ++387 36 355 403

Studentska referada: ++387 36 355 404

Dekanat: ++387 36 355 410

E-mail: ff@sum.ba

Web-stranica: www.ff.sum.ba

Uprava fakulteta

Dekan: dr. sc. Ivica Musić, izv. prof.

Prodekani: dr. sc. Marko Odak, doc. - prodekan za nastavu
dr. sc. Mate Buntić, doc. - prodekan za znanost
dr. sc. Ružica Zeljko-Zubac, izv. prof. - prodekanica za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju

Tajnik: Maja Sesar, dipl. iur.

Pročelnici i tajnici studija:

Arheologija	prof. dr. Ante Uglešić i Tino Tomas, v. asistent
Engleski jezik i književnost	doc. dr. Ivana Grbavac i Ivana Zovko-Bošnjak, v. asistentica
Filozofija	prof. dr. Slavica Juka i Mate Penava, v. asistent
Hrvatski jezik i književnost	prof. dr. Mirna Brkić Vučina i Ružica Tolić, v. asistentica
Informacijske znanosti	doc. dr. Andrea Miljko i Lucija Mandić, asistentica
Latinski jezik i rimska književnost	doc. dr. Luciana Boban i Jelena Jurčić, v. asistentica
Logopedija	prof. dr. Davorka Topić-Stipić i Krešimir Tabak, v. asistent
Novinarstvo	prof. dr. Ilija Musa i Marin Čuljak, asistent
Njemački jezik i književnost	prof. dr. Senka Marinčić i prof. dr. Ivica Petrović
Odnosi s javnošću	prof. dr. Iko Skoko i Marijan Primorac, asist.
Politologija	doc. dr. Gordana Iličić i doc. dr. Dražen Barbarić
Povijest	prof. dr. Dijana Korać i Goran Mijočević, asistent
Povijest umjetnosti	doc. dr. Ljiljana Rajković i Barbara Martinović, asistentica
Psihologija	prof. dr. Kristina Sesar i Vanja Topić, asistentica
Ruski jezik i književnost	prof. dr. Rafaela Božić i Zoran Pervan, v. asistent
Socijalni rad	prof. dr. Iko Skoko i Anđelka Oreč, asistentica
Talijanski jezik i književnost	prof. dr. Nedjeljka Balić-Nižić i Damir Mišetić, asistent

Administrativno i tehničko osoblje

Administrativno osoblje:

Tajništvo: Maja Sesar, dipl. iur.

Dekanat: Marija Kovačević

Studentska referada:

Danijel Korać, mag. nov. - voditelj

Marija Miličević, dipl. iur.

Manda Juričić, dipl. nov.

Anita Lončar, iur.

Renato Grgić

Katica Buntić

Referada za poslijediplomske studije: Renata Prce-Antunović, dipl. iur. - voditelj

Služba za nastavu: Marijana Glavina, dipl. nov.

Računovodstvo: Katarina Bubalo, dipl. oec. - voditelj

Marijana Marinčić - blagajnica

Knjižnica: Sanja Ledić, dipl. nov. - voditelj,

Ivana Vidačak, prof. - bibliotekar

Ekonomsko-organizacijska služba:

Diana Ćuk, dipl. oec. - referent za ekonomske poslove

Tehničko osoblje: Dario Vidačak i Emanuel Pavković

Kopirnica : Ivana Vasilj i Marija Sudar

Recepcija: Josip Zovko, ing.

Pomoćno osoblje: Iva Tole, Stoja Jurić, Anica Marić i Marijana Mendeš

Brojevi telefona na Filozofskom fakultetu

(predbrojevi za BiH su 00387 i za Mostar 036)

SLUŽBE

IME I PREZIME	Broj sobe	Broj telefona
PRIJAVNICA (centrala)		355-400
STUDENSKA REFERADA	10	355-404
PRAVNA SLUŽBA i REFERADA ZA POSLIJEDIPLOMSKE STUDIJE	9	355-403 355-503
DEKANAT fax	4	355-410 355-401
SLUŽBA ZA NASTAVU Raspored nastave	37	355-409 355-506
URED ZA MEĐUNARODNU SURADNJU I PROJEKTE	7	355-507
RAČUNOVOSTVO	8	355-407
SLUŽBA ZA EKONOMSKO-ORGANIZACIJSKE POSLOVE	79	355-501
KNJIŽNICA	74	355-405
ARHIV	71	355-439

UREDI PROČELNIKA I TAJNIKA STUDIJA

ARHEOLOGIJA	40	355-422
ENGLISKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	38 48	355-416 355-425
FILOZOFIJA	46	355-424
HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	47 1-3	355-416 355-531
INFORMACIJSKE ZNANOSTI	62	355-414
LATINSKI JEZIK I RIMSKA KNJIŽEVNOST	44	355-423
LOGOPEDIJA	45 33	355-415 355-411
NOVINARSTVO	54 55	355-431 355-432
NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	50 49	355-427 355-419
ODNOSI S JAVNOŠĆU	53	355-430
POLITOLOGIJA	56	355-433

	57	355-434
POVIJEST	42	355-420
	2-8	355-532
POVIJEST UMJETNOSTI	43	355-421
PSIHOLOGIJA	60	355-436
SOCIJALNI RAD	53	355-430
RUSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	37	355-506
	2-7	
TALIJANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	2-3	355-535

O Filozofskom fakultetu

Filozofski fakultet članica je Sveučilišta u Mostaru, jedinoga sveučilišta u Bosni i Hercegovini na kojemu se nastava izvodi na hrvatskome jeziku. Riječ je o znanstvenoj i visokoškolskoj ustanovi koja obrazuje studente u tri nastavna ciklusa (prediplomskome, diplomskome i poslijediplomskome) na 17 studija iz različitih područja društvenih i humanističkih znanosti. Nastava se izvodi u skladu s načelima Bolonjske deklaracije.

Povijest fakulteta

Filozofski fakultet proizašao je iz Pedagoškoga fakulteta akademske 2005./2006. godine. Studiji Hrvatski jezik i književnost, Engleski jezik i književnost, Njemački jezik i književnost te Povijest počeli su se izvoditi na Pedagoškome fakultetu akademske 1994./1995. godine. Od akademske 1999./2000. do 2001./2002. godine pokreću se studiji Filozofija, Novinarstvo, Latinski jezik i rimska književnost, Povijest umjetnosti i Arheologija. Od akademske 2005./2006. godine započelo se izvoditi nove studijske programe koji su prilagođeni odredbama Bolonjske deklaracije. Odlukom Upravnoga vijeća iz ožujka 2005. godine dotadašnji Pedagoški fakultet podijeljen je na Fakultet filozofsko-humanističkih znanosti i Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. U skladu s odredbama Bolonjske deklaracije na Fakultetu filozofsko-humanističkih znanosti od akademske 2005./2006. godine pokrenut je i treći ciklus, odnosno Poslijediplomski studij *Jezici i kulture u kontaktu*. Iste akademske godine pokrenut je i Studij psihologije pa je tako ukupan broj studija na Fakultetu filozofsko-humanističkih znanosti dosegao broj deset. Fakultet filozofsko-humanističkih znanosti 21. ožujka 2007. preimenovan je u Filozofski fakultet. Iste godine pokrenuta su dva nova studija, Politologija i Socijalni rad. Od akademske 2011./2012. godine djeluje i Studij informacijskih znanosti, a 2013./2014. godine pokrenut je Studij talijanskoga jezika i književnosti te Studij ruskoga jezika i književnosti. S akademskom 2014./2015. otvoren je i Studij odnosi s javnošću, a od 2015./2016. godine djeluje i Studij logopedije.

Fakultet danas

Nastava

Filozofski fakultet danas ima 2900 upisanih studenata, 111 stalno uposlenih djelatnika i više od 150 vanjska suradnika. Na preddiplomskome i diplomskome nastavnom ciklusu 17 studija izvodi 47 studijskih programa. Tijekom jedne akademske godine ukupno se izvede 48800 sati nastave.

Na preddiplomskome nastavnom ciklusu izvodi se 11 jednopredmetnih i 12 dvopredmetnih studijskih programa. Svi dvopredmetni studijski programi mogu se međusobno kombinirati. Uzimajući u obzir sve dvopredmetne kombinacije i jednopredmetne studije, možemo reći da se na

preddiplomskoj razini izvodi 77 različitih studijskih skupina. Svi preddiplomski studijski programi traju tri godine.

Na diplomskome nastavnom ciklusu izvodi se 11 jednopredmetnih i 12 dvopredmetnih studijskih programa koji se također svi mogu međusobno kombinirati. Na Studiju informacijskih znanosti postoje četiri smjera, dva na jednopredmetnome i dva na dvopredmetnome studiju koji se zasebno kombiniraju sa svim ostalim dvopredmetnim studijima. Kada se zbroje sve kombinacije dvopredmetnih studijskih programa i jednopredmetni studijski programi na diplomskome ciklusu, postoje 84 studijske skupine. Diplomski studijski programi traju dvije godine.

Na poslijediplomskome ciklusu izvodi se poslijediplomski doktorski studij *Jezici i kulture u kontaktu* koji pokriva područje humanističkih i društvenih znanosti. Studij se izvodi kroz dva modula: modul Jezik i modul Kultura. Svaki se modul dijeli na smjerove. Modul Jezik obuhvaća sljedeće smjerove: *anglistiku, germanistiku, kroatistiku i latinski jezik*. Modul Kultura obuhvaća sljedeće smjerove: *filozofiju, povijest, informacijske i komunikacijske znanosti te smjer interdisciplinarnе društvene znanosti*.

Filozofski fakultet ima i svoje dislocirane odjele u Orašju i Brčkome. U Orašju se izvodi Studij socijalnoga rada. U dislociranome odjelu u Brčkome izvodi se Studij odnosa s javnošću.

Uz navedene studije na Filozofskome fakultetu izvodi se Program za stjecanje nastavničkih kompetencija na kojemu polaznici nakon završetka programa stječu ukupno 60 ECTS bodova i uvjerenje o stečenim kompetencijama. Program traje jednu akademsku godinu, odnosno dva semestra.

Mobilnost i međunarodna suradnja

Filozofski fakultet uključen je u nekoliko programa mobilnosti, kako studenata tako i nastavnoga osoblja. Od potpisivanja ugovora na državnoj razini 2008. godine Filozofski je fakultet pristupio CEEPUS III programu, a od 2009. godine ulazi i u projekt Erasmus Mundus JoinEU-SEE. Više godina postoji i uspješna suradnja s DAAD-om (Njemačka služba za akademsku razmjenu studenata), KAAD-om (Katolička akademska služba za razmjenu stranaca) te OeAD-om (Austrijska akademska služba za razmjenu), a od akademske 2016./2017. godine započela je mobilnost kroz Erasmus+ program.

Ured za međunarodnu suradnju i projekte Filozofskoga fakulteta osnovan je potkraj studenoga 2013. godine. Njegova je prvotna djelatnost koordinacija svih aktivnosti i događaja vezanih za međunarodnu suradnju Fakulteta kao što su sklapanje bilateralnih sporazuma sa sveučilištima i fakultetima u svijetu i regiji, međunarodna akademska i studentska razmjena, pružanje informacija o različitim projektima EU-a, davanje potpore djelatnicima i studentima pri prijavi za sudjelovanje u određenim projektima te organizacija predstavljanja različitih programa stipendiranja. Ured također vodi brigu o svim studentima i profesorima koji odlaze na razmjenu u inozemstvo te studentima i profesorima koji dolaze na razmjenu na Filozofski fakultet. Ured za međunarodnu suradnju i projekte zadužen je i za pripremu i izradbu projektnih aplikacija te prijava na natječaje u zemlji i inozemstvu. U proteklome razdoblju odobreni su projekti u okviru natječaja Federalnoga ministarstva obrazovanja i znanosti, Ministarstva civilnih poslova BiH te Agencije za ravnopravnost spolova. Projekti su prijavljivani i na natječaje Vlade RH, Ureda za Hrvate izvan RH, IPA Adriatic, Interreg Adrion, itd.

Znanstvena djelatnost

Filozofski se fakultet ističe i znanstvenom djelatnošću i organiziranjem brojnih međunarodnih znanstvenih konferencija te objavljivanjem znanstvenih publikacija.

Samo u protekloj akademskoj godini organizirane su dvije konferencije: Konferencija *Mladi znanstvenici* - „Znanost kao kultura neslaganja“ održana je 15. travnja 2016. i Znanstvena konferencija *Identiteti, kulture i jezici* naslovljena „Europa u mijeni: progon i egzodus kao univerzalni problem“ održana 3. lipnja 2016. godine. U povodu obilježavanja 550. obljetnice smrti hercega Stjepana Vukčića Kosače održan je dvodnevni međunarodni znanstveni skup (20. i 21. svibnja 2016.) s naslovom „Povijesno naslijeđe hercega Stjepana Vukčića Kosače – 550 godina od

smrti (1466. – 2016.)". Znanstveni skup organizirali su Hrvatski institut za povijest iz Zagreba i Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru.

Kada je riječ o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, treba reći da Fakultet dobro surađuje sa svim članicama Sveučilišta u Mostaru, ali i svakodnevno radi na uspostavljanju i održavanju dobre suradnje sa srodnim studijima u Bosni i Hercegovini, Republici Hrvatskoj te drugim europskim zemljama. Od 2010. godine do danas Fakultet je potpisao 15 sporazuma o suradnji s raznim institucijama kao što su Arhiv Bosne i Hercegovine, Zavod za školstvo, Zavod za zdravstveno osiguranje HNŽ-a, Narodna knjižnica HNŽ-a, razne medijske kuće itd.

Uz redovita predavanja, seminare, vježbe, ispite te istraživački rad na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru od 2013. organiziraju se tribine iz različitih područja i tema pod nazivom „Četvrtkom u 12“. Osim studentima te su tribine otvorene i svim zainteresiranim osobama. Filozofski fakultet objavljuje časopise *Hum*, *Kultura komuniciranja* i *Hercegovina* te godišnjak *Identiteti - kulture - jezici*.

Časopis *Hum* registriran je u Ministarstvu prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije, a od Centra za ISSN Bosne i Hercegovine koji je pri Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci u Sarajevu dobio je svoj međunarodni standardni broj što se dodjeljuje za serijske publikacije. Izlazi dva puta godišnje. Kao i drugi časopisi slična profila, *Hum* objavljuje recenzirane radove te one koji ne podliježu recenzentskomu postupku. Časopis je referiran u sljedećim bazama podataka:

Erih Plus (<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/>);

EBSCO - Full text online library (www.ebscohost.com),

Central and Eastern European Online Library (www.ceeol.com);

Slavus - Slavic Humanities Index (www.slavus.ca)

Kultura komuniciranja znanstvena je publikacija Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru namijenjena za objavljivanje radova iz novinarstva, politologije i odnosa s javnošću, ali i drugih srodnih društvenih i humanističkih disciplina. Časopis izlazi od 2011. godine najmanje jedanput godišnje. Objavljuje recenzirane, neobjavljene radove, koji nisu poslani na recenzijski postupak u neki drugi časopis i one koji ne podliježu recenzijom postupku.

Časopis *Hercegovina* počeo je izlaziti 1981. godine, a od 2015. godine izdavač joj je Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru, a suizdavač Hrvatski institut za povijest iz Zagreba. Časopis *Hercegovina* sad izlazi u novoj seriji jednom godišnje i dijelom je zbilje ovdašnje kulturne javnosti. U staroj seriji izišlo je 25 brojeva, pa se i to može smatrati svojevrsnim jubilejom. U ovih 35 godina postojanja časopis je dao velik prinos u istraživanju kulturnoga naslijeđa i povijesti Hercegovine.

Godišnjak *Identiteti - kulture - jezici* objavljuje radove s redovite godišnje znanstvene konferencije Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru u suradnji s drugim znanstvenim i kulturnim ustanovama iz države i regije. Svi pristigli radovi prije objave prolaze postupak dvostruko slijepe recenzije istaknutih stručnjaka za uže područje rada, što je jamstvo kvalitete godišnjaka. Temeljna mu je zadaća ponuditi prostor i mogućnost za otvoreno kritičko propitivanje složene kulturno-identitetske i političke stvarnosti bosanskohercegovačkoga društva, ali i recentnih društveno-političkih fenomena s kojima se suvremena društva suočavaju. Dosad su objavljena dva broja. Prvi se broj bavio kulturnom i identitetskom raznolikošću BiH te europskim perspektivama našega društva dok je u fokusu drugoga broja bila tema povezanosti jezika, ideologije i sjećanja te njihova percepcija u suvremenom kontekstu.

Sustav za osiguranje kvalitete

Kao sastavnica Sveučilišta u Mostaru Filozofski je fakultet u procesu razvoja institucijskoga mehanizma internoga osiguranja i unaprjeđenja kvalitete pri čemu se upravlja standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u europskome prostoru visokoga obrazovanja kako bi se svim interesnim skupinama mogla jamčiti kvaliteta sadržaja i izvođenja studijskih programa kao i kvaliteta u najširem smislu te riječi. Ured za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete i Odbor za

osiguranje i unaprjeđenje kvalitete osnovani su 17. srpnja 2008. godine. Za potrebe ujednačavanja sustava kvalitete na razini Sveučilišta, prema *Pravilniku o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru*, te *Vodiču kroz osiguranje kvalitete*, na Filozofskome su fakultetu 12. svibnja 2014. osnovani Odbor za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i Ured za osiguranje kvalitete, u čijemu sastavu djeluju Služba za odnose sa studentima i Služba za praćenje i unaprjeđenje kvalitete. Odbor organizira, koordinira i provodi postupke vrjednovanja i razvija unutarnje mehanizme osiguravanja i unaprjeđenje kvalitete na razini Fakulteta, posebice s obzirom na samovrjednovanje, razvijanje indikatora kvalitete, sudjelovanje studenata u praćenju kvalitete provedbe studija, istraživanje uspješnosti studiranja i kompetencije nastavnoga osoblja, usavršavanje sveučilišnih nastavnika i administrativnoga i tehničkoga osoblja, kvalitetu općih i specifičnih kompetencija ostvarenih studijskim programom, definiranje i uvođenje tipa standardizacije u administrativnome dijelu Fakulteta. Odbor Fakulteta u suradnji s Odborom za kvalitetu Sveučilišta i Uredom za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete Sveučilišta te ostalim tijelima Fakulteta planira strategiju unaprjeđenja kvalitete Fakulteta kao sastavnice Sveučilišta. Odbor ima obvezu podnositi izvješće o svome djelovanju Znanstveno-nastavnom vijeću Fakulteta i Odboru za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete na razini Sveučilišta. Izvješće se podnosi najmanje jednom godišnje, a prema potrebi i u drugim utvrđenim rokovima. Između ostalih rezultata rada Odbora svakako treba istaknuti tiskanje *Priručnika za stjecanje nastavničkih kompetencija tijekom redovitoga studija*. Ured za osiguranje kvalitete radi na izradbi samoevaluacijskoga izvješća svake akademske godine radi redovitoga praćenja podataka ili akreditacijskih procesa. K tomu Ured analizira te predlaže izmjene i dopune različitih pravilnika, koordinira procesima i aktivnostima između rada stručnih službi međusobno i stručnih službi prema studijima (definiranje reda predavanja svih studija, realizacija u ISS-u, rješavanje pojedinih specifičnih problemskih pitanja, organizacija nastave, ažuriranje potrebnih dokumenata Fakulteta i sl.). Tijela sustava osiguranja kvalitete rade sinkronizirano s već postojećim organizacijskim tijelima Fakulteta te se zaključci Odbora ili Ureda predlažu Znanstveno-nastavnom vijeću na usvajanje, ili izravno ili neizravno preko Vijeća pročelnika i tajnika. Time Fakultet i na unutarfakultetskoj razini i prema vanjskim interesnim strankama transparentno provodi sve aktivnosti kojima ostvaruje svoje strateške ciljeve te temeljne postavke vlastite misije i vizije.

Službe

Na fakultetu djeluje deset službi i ureda. To su Služba za pravne, kadrovske i opće poslove, Studentska služba, Financijsko-knjigovodstvena služba, Tehnička služba, Arhiv fakulteta, Služba za informatičku potporu, Ekonomsko-organizacijska služba, Služba za nastavu, Ured za projekte i međunarodnu suradnju i Ured za odnose s javnošću.

Knjižnica

Knjižnični fond Filozofskoga fakulteta ima nešto više od 15.000 naslova i oko 7.000 periodičnih izdanja iz različitih područja društvenih i humanističkih znanosti. Čitaonica je opremljena računalnom mrežom. U knjižnici postoji i centar za nastavna sredstva koje Goethe institut postavlja u okviru knjižnica ili drugih javnih ustanova nastavnica njemačkoga jezika u mnogim zemljama. Knjižnica Filozofskoga fakulteta korisnik je knjižničkoga programa COBISS (kooperativni internetski bibliografski sustav i servis) koji predstavlja organizacijski model povezivanja knjižnica u knjižnično-informacijski sustav s uzajamnom katalogizacijom, uzajamnom bibliografsko-kataloškom bazom COBIB i lokalnim bazama podataka biblioteka sudionica, bazom podataka u knjižnicama COLIB, normativnom bazom podataka CONOR, kao i s još nekim drugim funkcijama. Knjižnica trenutno ima pristup dvjema elektroničkim bazama podataka: SCI Direct i SCOPUS.

Centri

Medijski centar

U okviru Medijskoga centra Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru djeluju radio Treći, studentski portal *treći.ba*, Studentska televizija i Studentski list, što bi nakon godina rada trebalo prerasti u suvremenu novinsku agenciju.

Studentski portal *treći.ba* pokrenut je 3. ožujka 2015. Pokretanjem portala studentima Studija novinarstva Filozofskoga fakulteta omogućuje se stjecanje potrebnoga praktičnog novinarskog znanja i vještina kako bi bili konkurentniji na tržištu rada i opravdali svoj poziv novinara. Portal je otvoren za suradnju i studentima svih ostalih studijskih grupa i fakulteta koji žele pristupiti svijetu iz svoje perspektive obrađujući aktualne teme i analizirajući društvenu praksu koja ih je iznenadila te su spremni ponuditi rješenja svakodnevnih problema. „Neka se čuje i treća strana!” slogan je portala koji ukazuje na neovisnu i objektivnu stranu koja će pokazati svijet iz studentske perspektive. Stalnu redakciju portala čini 20-ak studenata, a naglasak je na studentskim temama, problemima, ali i pozitivnim pričama. Najčitanija je rubrika „Kampus” koja obrađuje studentske teme i u kojoj se prati većina događaja na Sveučilištu u Mostaru. Upravo se po tome i *treći.ba* razlikuje od ostalih portala na području Mostara, ali i Hercegovine.

Studentski radio *Treći* studentski pokrenut je 3. prosinca 2015., a program trenutno emitira preko portala *treći.ba*. Cilj je studentskoga radija povezati studente Sveučilišta u Mostaru te studentima novinarstva omogućiti praktičan rad u struci za koju se pripremaju, a također i omogućiti praksu svima onima s drugih studijskih programa koji se u budućnosti namjeravaju baviti jednim od žanrova radijskoga novinarstva. Prostor je prilagođen suvremenoj konvergentnoj radijskoj redakciji. Nakon provedene audicije za radijske novinare održane su radionice za tonske realizatore i tehničku potporu. Svaki student bilo kojega smjera na Sveučilištu može predlagati svoju emisiju i obrađivati temu blisku njegovu studiju koja je relevantna za javnost. Trenutno studentski radio emitira tri sata jutarnjega programa, a kad se steknu uvjeti, u planu je i cjelodnevna shema emitiranja programa. Nakon stabiliziranja programa krajnji je cilj dobiti frekvenciju za mostarsko gradsko područje i okolice. Radio *Treći* dio je mreže studentskih radijskih postaja Jugoistočne Europe, koje dva puta godišnje održavaju *Hear.me* seminare na kojima se dogovara razmjena emisija, ali i ideje te iskustva.

Studij novinarstva Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru pokrenuo je vlastitu internetsku televiziju *Studentski TV* na petu obljetnicu osnivanja najpopularnijega internetskog videoservisa YouTube, 27. travnja 2010. Danas *Studentski TV* Filozofskoga fakulteta informira o svekolikome radu Fakulteta i njegovih studenata razvijajući pritom odgovornost za izgovorenu javnu riječ (iskaz) i razmjenjujući obrazovno-nastavna iskustva s drugim fakultetima. Na ovaj način studenti novinarstva obavljaju svoju novinarsku praksu, što i jest krajnji cilj ovakva rada. Zainteresiranost studenata za vježbe i sudjelovanje u projektu iznimno je velika. Objavljuju se televizijske reportaže, vijesti i izvješća, a dva puta u akademskoj godini priprema se i dnevnik „Studentski objektiv”. Internetska televizija Filozofskoga fakulteta bilježi tisuće pregleda sadržaja iz šire regije i cijeloga svijeta.

Studentski list naziv je posebnog priloga koji izlazi u okviru *Večernjega lista* BiH, a realiziraju ga studenti Studija novinarstva Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Studenti u uredništvu *Večernjega lista* BiH predlažu teme, prikupljaju podatke, razgovaraju s izvorima, pišu, lektoriraju, vrše redakturu, grafički oblikuju, izrađuju naslovnice sve do konačnoga proizvoda, do novina koje se pojavljuju na kioscima. Riječ je o prvome takvu projektu u ovome dijelu Europe u kojemu studenti u okviru *mainstream* medija imaju priliku izraditi poseban novinski prilog. Ovaj projekt studentima omogućuje usvajanje kompetencija, znanja i vještina iz odnosa s javnošću jer, rabeći alate i tehnike iz odnosa s medijima, samostalno organiziraju i svečanost na kojoj se list predstavlja. Istodobno u izradbi *Studentskoga lista*, kao lektorska služba, sudjeluje i Studij hrvatskoga jezika i književnosti Filozofskoga fakulteta što pridonosi dodatnoj profesionalnoj razini cijeloga projekta. Ne bez razloga *Studentski se list* smatra krunom cjelokupnoga petogodišnjega studiranja na Studiju novinarstva. Prilog izlazi jednom godišnje, a prvi je broj objavljen u akademskoj 2013./2014. godini.

Istraživački centar

Istraživački centar Filozofskoga fakulteta osnovan je akademske 2013./2014. godine. Namijenjen je postizanju višestrukih i dugoročnih ciljeva i učinaka ne samo na Fakultetu i Sveučilištu nego i u društvu općenito poradi jačanja istraživačkoga pristupa cjelokupnoj zbilji – kulturnoj nacionalnoj, društvenoj i političkoj. Centar je dobrim dijelom u službi jačanja pozicije Hrvata u BiH. Također Centrom se želi ojačati mogućnost provedbe domaćih i međunarodnih projekata te je otvoren za suradnju s cjelokupnim Sveučilištem, ali i s drugim institucijama, bilo znanstvenim, političkim, vjerskim, bilo nekim drugim. Njegove pogodnosti i prednosti mogu biti od koristi i studentima dodiplomskih, diplomski i poslijediplomskih studija u njihovu znanstvenoistraživačkome radu. U prvoj fazi rada Istraživačkoga centra utemeljen je i u funkciju pušten pozivni centar (Call Center). Za rad u pozivnome centru osposobljeno je tridesetak operatera, odnosno studenta Filozofskoga fakulteta. Istraživački je centar napravio nekoliko istraživanja od kojih je najznačajnije istraživanje o političkome položaju Hrvata u BiH te istraživanje o prosvjedima u BiH koji su kulminirali u veljači 2014.

Centar za politološka istraživanja

Centar za politološka istraživanja Filozofskoga fakulteta osnovan je u jesen 2016. godine. Osim promicanja znanstvene discipline politologije, ciljevi su udruge: okupljanje u članstvo ne samo politologa nego i pojedinaca iz ostalih društvenih i humanističkih disciplina; zalaganje za kompetentno pružanje mjerodavnih odgovora, analiza i pronalazaka rješenja društvenih problema iz područja politologije, ali i pružanje informacija i podataka iz drugih srodnih društvenih znanosti; zalaganje za suradnju i okupljanje kako politologa tako i drugih znanstvenika iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske i svijeta; zalaganje i pružanje potpore razvitku projekata, različitih oblika istraživanja i kreativnih ideja; zalaganje da se samostalno i u suradnji s drugim institucijama u zemlji i inozemstvu, stručnoj javnosti, sveučilišnoj i akademskoj zajednici, studentima, istraživačima, novinarima, diplomatima, državnoj upravi, članovima političkih stranaka, predstavnicima civilnoga društva te široj zainteresiranoj javnosti, sukladno svojim mogućnostima, izradi politološka baza podataka; zalaganje za poticanje i razvitak kreativnih sposobnosti u mladih istraživača kroz različite oblike edukacije; zalaganje za promidžbu mira, političke kulture, demokracije, civilnoga društva, tolerancije, ljudskih prava, europskih vrijednosti i hrvatskoga nacionalnog i kulturnog identiteta u Bosni i Hercegovini te umjetnosti, kulture, turizma i drugih plemenitih i kreativnih aktivnosti; zalaganje i realiziranje izdavačke djelatnosti u obliku knjiga, brošura, časopisa, internetske *web*-stranice te drugih publikacija radi ostvarivanja navedenih i sličnih ciljeva.

Studentske udruge

Uz Studentski zbor kao predstavničko tijelo studenata u Znanstveno-nastavnom vijeću Fakulteta, koje se bira studentskim izborima svake akademske godine i kojemu je cilj štititi prava i promicati interese studenata, na Filozofskome fakultetu djeluje i nekoliko studentskih udruga. Ciljevi su udruga skrb za studentska prava i slobode, poboljšanje položaja studenata, suradnja s drugim studentskim udrugama, asocijacijama, organizacijama i inicijativama, poticanje i unaprjeđenje kulturnih, zabavnih i edukativno-istraživačkih djelatnosti studenata. Prva studentska udruga osnovana na Filozofskome fakultetu te jedina studentska udruga u Bosni i Hercegovini s hrvatskim predznakom jest Hrvatski studentski politološki forum (HSPF) osnovan 2009. godine. Udruga studenata socijalnoga rada ZAMFIS osnovana je 2010. godine. Do sada je ova udruga imala velik broj humanitarnih akcija. Njima je pomagala građanima kojima je bila potrebna pomoć. Jedan od najvećih dosadašnjih zamfisovih projekata jest organizacija III. regionalnoga kongresa studenata socijalnoga rada koji okuplja studente s devet studija socijalnoga rada iz šest zemalja naše regije. Cilj je ovoga projekta aktivirati studente i podići struku socijalnoga rada na razinu koja to zaslužuje konstantno usavršavanjem i promicanjem ove struke. Ostale studentske udruge i klubovi studenata osnovani su od 2014. do 2016. godine: Udruga studenata filozofije SOFOS, Udruga studenata odnosa s javnošću PRUMO, Udruga studenata novinarstva PRESS, Udruga studenata latinskog jezika LUX, Udruga studenata psihologije Mentalist, Klub studenata povijesti „Filip

Lastrić", Klub studenata hrvatskog jezika „Franjo Milićević", Klub studenata Informacijskih znanosti i Klub studenata Engleskog jezika i književnosti.

Savjetovalište za studente

Savjetovalište za studente sastavnica je Filozofskoga fakulteta koja je osnovana radi pružanja različitih oblika potpore i pomoći studentima Sveučilišta u Mostaru. Studentsko savjetovalište počelo je s raditi u akademskoj godini 2014./2015., a njegove su usluge namijenjene studentima svih fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Savjetovanja se održavaju u prostorima Filozofskoga fakulteta, a moguća je internetska komunikacija koja obuhvaća: individualno savjetovanje, skupno savjetovanje, edukativne radionice i distribuciju materijala za samopomoć.

Alumni klub

Filozofski fakultet ima i svoj Alumni klub koji je utemeljen s namjerom očuvanja veze sa studentima i nakon stjecanja diploma. Cilj je kluba poticanje suradnje, razmjena ideja, informacija, osmišljavanje projekata i radionica, organiziranje humanitarnih večera te promoviranje Filozofskoga fakulteta i postavljanja temelja za njegovu prepoznatljivost u društvu.

Resursi

Filozofski fakultet ima novu i suvremeno opremljenu zgradu površine oko 5000 m², s tri amfiteatra i 10 učionica. Osim nje za nastavu rabi i prostore još triju zgrada u kampusu Sveučilišta. Sve učionice za održavanje nastave opremljene su projektorom i računalom, a jedan amfiteatar ima i videokonferencijski sustav. Tri su učionice opremljene računalima za studente, kao i studentska čitaonica. Zgrada je u potpunosti prilagođena osobama s invaliditetom.

Fakultet tradicionalno organizira i humanitarnu akciju darivanja krvi, i to dva puta godišnje.

Organizacija studija na Filozofskom fakultetu

U akademskoj 2018./2019. godini u prvom i drugom ciklusu studija Filozofski fakultet budućim studentima nudi 18 različitih studijskih programa:

1. Arheologija
2. Engleski jezik i književnost
3. Hrvatski jezik i književnost
4. Filozofija
5. Informacijske znanosti
6. Komparativna književnost
7. Latinski jezik i rimska književnost
8. Logopedija
9. Novinarstvo
10. Njemački jezik i književnost
11. Odnosi s javnošću
12. Politologija
13. Povijest
14. Povijest umjetnosti
15. Psihologija
16. Ruski jezik i književnost
17. Socijalni rad
18. Talijanski jezik i književnost

PREDDIPLOMSKI STUDIJI

Filozofski fakultet na preddiplomskim studijima nudi jedanaest jednopredmetnih i trinaest dvopredmetnih studijskih programa, koji se svi mogu međusobno kombinirati.

Jednopredmetni studijski programi su:

1. Arheologija
2. Engleski jezik i književnost
3. Hrvatski jezik i književnost
4. Informacijske znanosti
5. Logopedija
6. Novinarstvo
7. Njemački jezik i književnost
8. Odnosi s javnošću
9. Politologija
10. Psihologija
11. Socijalni rad

Dvopredmetni studijski programi su:

1. Arheologija
2. Engleski jezik i književnost
3. Filozofija
4. Hrvatski jezik i književnost
5. Informacijske znanosti
6. Komparativna književnost
7. Latinski jezik i rimska književnost
8. Novinarstvo

9. Njemački jezik i književnost
10. Povijest
11. Povijest umjetnosti
12. Ruski jezik i književnost
13. Talijanski jezik i književnost

Dvopredmetni studijski programi su ravnopravni. Svi dvopredmetni studiji se mogu međusobno kombinirati.

DIPLOMSKI STUDIJI

Na diplomskim studijima izvodi se 11 jednopredmetnih i 12 dvopredmetnih studijskih programa. Studij Politologije te jednopredmetni i dvopredmetni Studij informacijskih znanosti imaju po dva smjera.

Jednopredmetni studijski programi su:

1. Arheologija
2. Engleski jezik i književnost
3. Hrvatski jezik i književnost
4. Informacijske znanosti (smjerovi: Bibliotekarstvo i Informatika/Informatologija - istraživački smjer)
5. Logopedija
6. Novinarstvo
7. Njemački jezik i književnost
8. Odnosi s javnošću
9. Politologija (smjerovi: Unutarnja politika i Međunarodna politika i diplomacija)
10. Psihologija
11. Socijalni rad

Dvopredmetni studijski programi su:

1. Arheologija
2. Engleski jezik i književnost
3. Filozofija
4. Hrvatski jezik i književnost
5. Informacijske znanosti (smjerovi: Bibliotekarstvo i Informatika/Informatologija - nastavnički smjer)
6. Latinski jezik i rimska književnost
7. Novinarstvo
8. Njemački jezik i književnost
9. Povijest
10. Povijest umjetnosti
11. Ruski jezik i književnost
12. Talijanski jezik i književnost

Dvopredmetni studijski programi su ravnopravni. Svi dvopredmetni studiji se mogu međusobno kombinirati.

Trajanje studija:

Preddiplomski studij traje 6 semestara (3 godine) i po završetku se stječe zvanje prvostupnik - *bachelor*.

Diplomski studij traje 4 semestra (2 godine) i po završetku se stječe zvanje magistar struke.

Način studiranja:

Redoviti studij

Namijenjen je polaznicima kojima je to jedino zanimanje i koji po toj osnovi ostvaruju određena prava (zdravstveno osiguranje, smještaj u domu, subvencionirana prehrana, povlastice u prijevozu, rad preko studentskog servisa i sl.).

Izvanredni studij

Namijenjen je prvotno polaznicima koji su u radnom odnosu, ili zbog nekih drugih razloga žele studirati po posebnom režimu i sami snose troškove studija (promjena zanimanja, doškoloavanje, stjecanje zvanja profesora i sl.). Izvanredni studij ne postoji na odjelima koji u svojoj kombinaciji imaju strane jezike, arheologiju, povijest umjetnosti, te na studijima psihologije i logopedije.

Redoviti studij uz plaćanje

To je studij na kojem se izlazi u susret studentima za koje društvena zajednica nije izdvojila participaciju te sami snose troškove svoga studiranja. Oni također imaju određena prava kao i studenti u redovitom statusu (zdravstveno osiguranje, smještaj u domu, subvencionirana prehrana, povlastice u prijevozu, rad preko studentskog servisa i sl.).

Osnovna načela studiranja po Bolonjskom procesu

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru od akademske 2005./2006. godine studira se prema studijskim programima koji svoju koncepciju obrazovanja grade na načelima Bolonjske deklaracije. Pripremljeni su na temelju vizije boljeg, bržeg i učinkovitijega visokoškolskog obrazovanja, čiji je cilj stjecanje kompetencija i sposobnosti koje će studentima omogućiti da se aktivnije i kreativnije uključe u proces sveukupne preobrazbe društva - u duhu stvaranja pretpostavki za izgradnju društva znanja. Istodobno, riječ je o uključivanju Filozofskog fakulteta, kao i cijeloga Sveučilišta u Mostaru, u jedinstveni prostor europske visokoškolske zajednice i o pokušaju podizanja kvalitete nastave i znanja, stečenih kompetencija i sposobnosti na putu uključivanja u europske integracije.

Bolonjski studijski programi temelje se na trostupanjskoj koncepciji visokoškolskog obrazovanja:

. preddiplomski studiji traju tri godine, a njihovim se završetkom stječe titula prvostupnika/prvostupnice (baccalaureus/baccalaurea) struke;

. diplomski studiji traju dvije godine, a njihovim se završetkom stječe diploma magistra/magistre struke;

. poslijediplomski studiji dijele se na specijalističke i doktorske studije: prvi traju jednu godinu i njihovim se završetkom stječe titula specijalista/specijalistice struke, dok drugi traje tri godine i donosi titulu doktora znanosti.

Osnovna jedinica studijskih programa na svim navedenim razinama je kolegij, čije je trajanje u načelu ograničeno na jedan semestar: zato se i svi studijski programi koji se izvode na Filozofskom fakultetu temelje na jednosemestralnosti.

Specifična težina svakog kolegija, kao i ukupno opterećenje studenata tijekom tjedna, odnosno semestra, zasnivaju se na koncepciji ECTS bodova (ECTS - European Credit Transfer System), čija se osnovna vrijednost izvodi iz, jednostavno govoreći, aproksimacije o vremenu potrebnom za svladavanje zahtjeva svakog pojedinog kolegija. Zato kolegiji donose različiti broj ECTS bodova. Polazeći od tako shvaćene vrijednosti ECTS boda, predviđeno je da opterećenje studenta po jednom semestru iznosi 30 ECTS bodova.

Zbog toga i svaki stupanj u koncepciji visokoškolskog obrazovanja mora donositi određeni broj bodova. Drugim riječima, da bi stekao diplomu prvostupnika, student preddiplomskog studija koji traje tri godine mora steći 180 ECTS bodova.

U sljedećem koraku, tijekom diplomskog studija koji traje dvije godine, student mora steći 120 ECTS bodova. Ukupno, u pet godina preddiplomskog i diplomskog studija student mora skupiti 300 ECTS bodova. Taj je kriterij ugrađen u sve studijske programe Fakulteta.

Preddiplomski i diplomski studiji na Fakultetu mogu biti dvopredmetni i jednopredmetni. U režimu studija, međutim, nema bitnih razlika: dvopredmetnost znači samo to da je student, temeljem rezultata razredbenog ispita, odabrao i upisao određenu kombinaciju studija - jednog (dvopredmetnog), a ne dva odvojena studija! Upravo zato, pri planiranju svojih obveza, student mora imati na umu da se te obveze tretiraju jedinstveno, a ne odvojeno. U konačnici, i broj ECTS bodova je zbroj bodova stečenih na objema studijskim grupama u sustavu dvopredmetnosti, a ne na svakoj posebno. I diploma, i tzv. supplement (popis svih položenih kolegija koji student dobiva zajedno s diplomom), zasnivaju se u tom slučaju na, recimo to tako, jedinstvu dvopredmetnosti.

S obzirom na navedeno, kolegiji na studijima našeg Fakulteta mogu se podijeliti u više grupa. Ta složena tipologija izgleda ovako:

1. obvezni kolegiji - kolegiji koji su obvezni dio programa studija,
2. izborni kolegiji - kolegiji koji su obvezni dio programa studija, ali koje student izabire prema određenim pravilima (pravila su definirana u studijskim programima), i to:
 - 2.1. izborni kolegiji sa studija (B) - izborni kolegiji koje nudi i izvodi matični studij,
 - 2.2. izborni kolegiji s drugih studija (C) - izborni kolegiji koje nude drugi.

Početno snalaženje na fakultetu

Da bismo olakšali početno snalaženje budućim studentima Filozofskog fakulteta pokušat ćemo dati nekoliko smjernica:

- na portu, odnosno prijavnici fakulteta mogu se tražiti informacije gdje se što nalazi u zgradi, kako pronaći određenu osobu ili službu. Također, na linku <http://ff.sum.ba/hr/stranice/vodič-za-buduće-studente> može se pronaći virtualna šetnja kroz zgradu Filozofskog fakulteta.
- prijave za upis na fakultet, upisi, kao i kasnije studentske obveze kao što su ovjere semestara, prijavljivanje ispita, traženje potvrda o studiranju, prijepisa ocjena i predavanju zamolbi raznih vrsta vrše se u Studentskoj službi. Studenti su tijekom studija dužni pratiti obavijesti koje daje Studentska služba vezano za rokove upisa, ovjera i slično.
- svaki studij ima svoju oglasnu ploču na koju se oglašava raspored predavanja, ispitni rokovi, rezultati ispita i slično.
- web stranica fakulteta je također dobar izvor informacija, pa je svakako preporučljivo pratiti obavijesti koje se tamo nalaze.
- za informacije o nekom konkretnom kolegiju studenti se trebaju obratiti profesorima i asistentima u njihovim kabinetima za vrijeme konzultacija sa studentima.
- studiji imaju svog pročelnika i tajnika, kojima se studenti mogu obratiti kada su u pitanju nejasnoće i pritužbe vezane za održavanje nastave na tom studiju.
- ako studenti smatraju da nisu riješili svoje nejasnoće ili probleme s kojima se susreću tijekom studija iako su se obratili studentskoj službi, ili pročelniku ili tajniku studija, mogu se obratiti prodekanu za nastavu ili dekanu Fakulteta.
- studenti imaju i svoje predstavnike koji se svake godine biraju na studentskim izborima. Oni su članovi Studentskog zbora Sveučilišta u Mostaru. Temeljne zadaće predstavnika studenata su sudjelovanje u tijelima uprave fakulteta (Fakultetsko vijeće), davanje mišljenja i prijedloga o propisima koji uređuju status studenata, organiziranje i izvođenje programa za studente na raznim područjima i aktivnostima koji su u interesu studenata.

Dislocirani studiji Filozofskog fakulteta

Orašje

Na dislociranom centru Filozofskog fakulteta u Orašju u proteklim akademskim godinama izvodili su se studiji Hrvatskog jezika i književnosti, Engleskog jezika i književnosti, Novinarstva i Socijalnog rada. U akademskoj 2018./2019. godini vršit će se upis studenata na studij Socijalnog rada.

Nastava se izvodi u novoj zgradi Srednje škole Fra Martina Nedića u Orašju, koja se nalazi na adresi Južna obilaznica bb. Broj telefona u uredu Filozofskog fakulteta u Orašju je 031/717-196, a kontakt osobe su Jelica Mašić i Ružica Živković.

Nastavni program studija jednak je programu studija Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, stoga studenti područnog odjela imaju ista prava i obveze kao i studenti matičnog Fakulteta.

Brčko

U dislociranom odjelu u Brčkom se izvodi jednopredmetni studij *Odnosi s javnošću*.

Razredbeni postupak i upisi

Uvjeti za upis

Pravo upisa na studij imaju sve osobe koje su uspješno završile četverogodišnju srednju školu. Strani državljani moraju prije upisa nostrificirati svoje svjedodžbe iz srednjih škola u nadležnom ministarstvu.

Razredbeni postupak temelji se na vrednovanju uspjeha iz srednje škole, te na vrednovanju uspjeha na razredbenom ispitu.

Pristupnik na razredbenom postupku može steći najviše 1000 bodova, i to: na temelju uspjeha u srednjem obrazovanju najviše 400 bodova, a na temelju provjere znanja na razredbenom ispitu najviše 600 bodova. Iz srednje škole se boduje opći uspjeh sva četiri razreda i mature, te ocjene iz relevantnih predmeta za svaki studij:

Studij

Hrvatski jezik i književnost

Engleski jezik i književnost

Njemački jezik i književnost

Ruski jezik i književnosti

Talijanski jezik i književnost

Latinski jezik i rimska književnost

Komparativna književnost

Filozofija

Povijest

Povijest umjetnosti

Arheologija

Psihologija

Novinarstvo

Politologija

Socijalni rad

Informacijske znanosti

Odnosi s javnošću

Logopedija

Relevantni predmeti iz srednje škole

Hrvatski jezik

Engleski jezik

Njemački jezik

Hrvatski jezik i Strani jezik

Hrvatski jezik i Strani jezik

Latinski jezik

Hrvatski jezik

Sociologija, logika i filozofija

Povijest

Povijest, latinski i povijest umjetnosti

Povijest, latinski i povijest umjetnosti

Matematika, fizika, biologija, psihologija i hrvatski jezik

Hrvatski jezik, povijest i strani jezik

Hrvatski jezik, povijest i strani jezik

Hrvatski jezik, sociologija i psihologija

Informatika i hrvatski jezik

Hrvatski jezik i informatika i strani jezik

Hrvatski jezik, psihologija i biologija

Pravo upisa ostvaruju pristupnici, koji su svojim rezultatom u razredbenom postupku izborili prvenstvo unutar broja pristupnika određenog upisnim kvotama (na dvopredmetnom studiju to se odnosi za oba studija).

Pristupnici koji ostvare pravo upisa, a ne upišu se u vrijeme predviđeno za upis, gube pravo upisa.

Pristupnici, koji nisu stekli pravo upisa, mogu se ponovno natjecati u II. razredbenom postupku na svim studijima za koje se ponovno raspisuje Natječaj.

Pristupnici koji su se prijavili na razredbeni postupak, a nisu pristupili ispitu nemaju pravo na povrat novca.

Pristupnici koji ne steknu pravo upisa dužni su podignuti svoje dokumente najkasnije u roku od dva mjeseca.

Dokumenti potrebni za pristup prijamnom ispitu

U svrhu prijave za razredbeni postupak Studentskoj referadi fakulteta treba dostaviti:

1. rodni list
2. svjedodžbe svih razreda srednje škole u četverogodišnjem trajanju i svjedodžbu mature (Svjedodžbe moraju biti originalne ili, ako su originali predani na neki drugi fakultet, ovjerene kopije s potvrdom fakulteta gdje se nalaze originali. Pristupnici koji imaju strane svjedodžbe moraju priložiti rješenje Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa da im se te svjedodžbe priznaju za nastavak studija u BiH.)
3. Potvrdu o prebivalištu
4. kopija osobne iskaznice ili putovnice
5. popunjenu prijavu za razredbeni postupak (formular dobijete na Fakultetu)
6. dokaz o uplati troškova razredbenog postupka (uplata se vrši na žiro račun Fakulteta pri UniCredit banci 3381002202661957)

Prijamni ispit

Broj studenata koji se primaju na pojedine studije svake godine se određuje Odlukom Senata Sveučilišta u Mostaru te se objavljuje u Natječaju. Nakon objave Natječaja u dnevnom tisku, upisne kvote, termini i raspored održavanja prijamnih ispita te ostali podatci vezani za taj razredbeni postupak moći će se vidjeti na oglasnim pločama fakulteta i na web stranici.

Važno: Svaki pristupnik za vrijeme održavanja prijamnog ispita mora imati osobni dokument sa slikom!

UPISI NA FAKULTET

Nakon završetka razredbenog postupka u I. (srpanjskom) roku raspisuje se Natječaj za preostala slobodna mjesta u II. (rujanskom) roku.

Studenti koji steknu pravo upisa na I. razredbenom postupku trebaju izvršiti upis na fakultet u vremenu predviđenom za to (vrijeme upisa određuje se također Odlukom Senata Sveučilišta i objavljuje u Natječaju), u protivnom gube pravo upisa. (Smatra se da su se upisali na neki drugi fakultet, njihovo mjesto se smatra slobodnim te se uvrštava u Natječaj za preostala slobodna mjesta u rujanskom roku.)

Prilikom upisa studenti trebaju priložiti sljedeće:

- indeks i upisni materijal
- dvije fotografije (format 4/6),
- originalne dokumente (ukoliko ih nisu priložili na prijavi za razredbeni postupak)
- priznanicu o uplaćenim troškovima upisa.

Uplata za indeks i upisni materijal i upis I. semestra se vrši na žiro račun Filozofskog fakulteta pri UniCredit banci: 3381002202661957.

Program razredbenih ispita

Hrvatski jezik i književnost

O studiju

Studij hrvatskoga jezika i književnosti na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru jedini je takav studij u Bosni i Hercegovini. Program je Studija rađen prema programima srodnih fakulteta u Republici Hrvatskoj koji su usporedivi s programima istovjetnih studija na više vodećih europskih sveučilišta.

Na Studiju hrvatskoga jezika i književnosti stječu se znanja iz gramatike hrvatskoga jezika (svih njezinih razina), povijesti hrvatskoga jezika te kronološkoga pregleda hrvatske književnosti; osposobljavaju se studenti za samostalnu interpretaciju i vrjednovanje književnih tekstova te povezivanje teorijskih znanja s potrebama praktične nastave hrvatskoga jezika i književnosti.

Trajanje studija i kompetencije

Preddiplomski studij traje 6 semestara (3 godine).

Diplomski studij traje 4 semestra (2 godine).

Poslijediplomski studij traje 6 semestara (3 godine).

Nakon završenoga trogodišnjeg studija stječe se akademski naziv prvostupnik/prvostupnica hrvatskoga jezika i književnosti.

Po završetku preddiplomskoga studija student stječe kompetencije za rad u ustanovama za odgoj i obrazovanje djece i mladeži, za obavljanje stručnih suradničkih poslova u nastavi, u izdavačkim kućama, knjižnicama, medijima i drugim srodnim djelatnostima.

Završetkom diplomskoga Studija hrvatskoga jezika i književnosti na Filozofskome fakultetu u Mostaru stječe se akademski naziv magistar/magistra hrvatskoga jezika i književnosti.

Student je osposobljen za posao nastavnika u osnovnim i srednjim školama, za lektoriranje pisanoga i govornoga teksta, priređivanje rukopisa za tisak, uredničke i suradničke novinarske poslove i sl.

Naravno, ima i mogućnost nastavka 3. ciklusa studija, tj. upisa poslijediplomskoga studija.

1.1. Studij je ustrojen jednopredmetno i dvopredmetno, što znači da uz Studij hrvatskoga jezika i književnosti možete upisati još jedan studij. Kroatistiku možete studirati u kombinaciji sa svakim studijem koji se izvodi dvopredmetno na našem fakultetu.

Kolegiji na preddiplomskome studiju:

Teorija književnosti

Staroslavenski jezik 1 i 2

Jezične vježbe iz hrvatskoga jezika 1 i 2

Hrvatska usmena književnost

Uvod u stariju hrvatsku književnost

Ćirilica u hrvatskim krajevima

Hrvatski jezik i pisma u srednjem vijeku

Strani jezik 1 i 2

Osnove psihologije

Međuljudski konflikti i njihovo rješavanje
Osnove informacijske i komunikacijske tehnologije
Teorija jezika
Povijest hrvatskoga jezika
Hrvatske usmene priče
Ploče hrvatske pismenosti
Književno-znanstvene vrste
Pedagoška komunikacija
Odgoj i obrazovanje u praksi
Svjetska književnost 1 i 2
Povijesna gramatika hrvatskoga jezika
Fonetika i fonologija hrvatskoga standardnog jezika
Hrvatska srednjovjekovna i renesansna književnost
Hrvatski pravopis
Naglasni sustav hrvatskoga standardnog jezika
Komediograf Marin Držić
Pripovjedni modeli u starijoj hrvatskoj epici
Jezične i govorne teškoće u nastavi
Osnove informacijske pismenosti
Latinski jezik
Književne epohe i pravci
Dijalektologija
Hrvatska književnost baroka i prosvjetiteljstva

Morfologija hrvatskoga standardnog jezika
Padeži u hrvatskome standardnom jeziku
Interpretacija književnoga teksta
Žanrovi u starijoj hrvatskoj književnosti
Nadrealna ženska bića hrvatskih usmenih predaja
Odgoj osobnosti
Metodologija istraživanja u obrazovanju
Hrvatska književnost 19. stoljeća
Sintaksa hrvatskoga standardnog jezika
Semiotika književnosti
Ruski jezik
Hrvatska povijest
Starija hrvatska književnost u BiH
Poredbena slavenska gramatika
Zavisnosložena rečenica
Teorija i praksa nastave govornoga i pismenog izražavanja
Filozofija odgoja i obrazovanja
Hrvatska književnost 20. stoljeća
Leksikologija hrvatskoga jezika
Hrvatski povijesni roman
Kratka proza u hrvatskoj književnosti 20. st.
Književnost i historiografija
Hrvatski jezik u kontaktu
Komparativna književnost
Čakavsko narječje

Kolegiji na diplomskome studiju:

Čitanje teksta
Tvorba riječi u hrvatskome standardnom jeziku
Stilistika
Hrvatski narodni preporod
Hrvatska frazeologija
Hrvatski jezični purizam
Rodne teorije - Feministička kritika
Psihologija odgoja i obrazovanja
Temeljna znanja o odgoju i obrazovanju
Književnost hrvatske moderne
Metodičke osnove suvremene nastave hrvatskoga jezika
Uvod u metodiku nastave književnosti i teoriju recepcije
Književni opus Ive Andrića
Povijest hrvatskoga standardnog jezika
Metonimija u književnome svijetu
Suodnosi usmene i pisane hrvatske književnosti
Govorništvo
Umjetnost humanističkog doba u Hrvatskoj

Didaktika

Suvremena kultura, obrazovanje i etika

Hrvatska književnost druge moderne

Metodika nastave hrvatskoga jezika

Metodička interpretacija književnih rodova i vrsta

Pikarski roman u hrvatskoj književnosti

Dječja književnost i književnost za mladež

Čitanje povijesti književnosti

Hrvatski jezik u BiH

Stilovi hrvatskoga jezika

Hrvatska frazeologija

Lektura i korektura

Stil hrvatskoglagoljskih sakralnih tekstova

Motivacija za učenje

Projekti EU fondova

Hrvatski jezik u kontaktu

Književnost u dodiru s drugim umjetnostima

Nastavna praksa

Onomastika

Jezik javne komunikacije

Svjetska književnost u nastavi

Semantika hrvatskoga jezika

Esej u hrvatskoj književnosti

Hrvatski jezik kao drugi i strani

Nastavnici i asistenti na Studiju hrvatskoga jezika i književnosti

akad. Šimun Musa, red. prof.

dr. sc. Antun Lučić, red. prof.

dr. sc. Mirna Brkić Vučina, izv. prof.

dr. sc. Perina Meić, izv. prof.

dr. sc. Katica Krešić, izv. prof.

dr. sc. Iva Beljan Kovačić, izv. prof.

dr. sc. Šimun Novaković, doc.

dr. sc. Marija Musa, doc.

dr. sc. Jela Sabljčić Vujica, doc.

dr. sc. Marko Tokić, doc.

dr. sc. Irina Budimir, doc.

dr. sc. Helena Dragić, doc.

dr. sc. Marina Kljajo Radić, doc.

dr. sc. Marija Vasilj, doc.

Tina Laco, v. asist.

Ivona Baković, v. asist.

Ružica Tolić, v. asist.

Sonja Jurić, v. asist.

Josipa Šunjić, asist.

Marija Vukoja, asist.

Razredbeni postupak

Razredbeni postupak za studij hrvatskog jezika i književnosti (kroatistike) sastoji se od pismenog ispita, testa kojim se provjerava poznavanje srednjoškolskoga gradiva iz *hrvatskog jezika i književnosti* prema važećem gimnazijskom nastavnom planu i programu.

Literatura:

M. Solar: *Teorija književnosti*, Zagreb, 1994.

Z. Škreb-A. Stamać: *Uvod u književnost*, Zagreb, (jedno od izdanja)

Babić-Finka-Moguš: *Hrvatski pravopis, Školska knjiga*, Zagreb, 1996.

Z. Babić: *Fonetika i fonologija hrvatskog jezika*, Zagreb, 1995.

J. Silić: *Morfologija hrvatskoga jezika*, Zagreb, 1995. i 1997.

I. Pranjković: *Sintaksa hrvatskoga jezika*, Zagreb 1995.

M. Samardžija: *Leksikologija hrvatskoga jezika*, Zagreb, 1995.

K. Nemeč, *Leksikon hrvatskih pisaca, Školska knjiga*, Zagreb, 2000.

S. Težak - S. Babić, Gramatika hrvatskog jezika, Školska knjiga, Zagreb
Važeće (obvezne i izborne) čitanke iz književnosti za gimnazije.

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

TEST I.

Pitanja iz jezika:

1. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova:
 - a) Oni su studenti Filozofskog fakulteta sveučilišta u Mostaru.
 - b) Oni su studenti Filozofskog Fakulteta sveučilišta u Mostaru.
 - c) Oni su studenti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.
 - d) Oni su studenti Filozofskog Fakulteta Sveučilišta u Mostaru.
2. Koja je glasovna promjena provedena u primjeru *momak* ~~*momka*~~:
 - a) jednačenje po mjestu tvorbe
 - b) nepostojani *a*
 - c) gubljenje suglasnika
 - d) jednačenje po zvučnosti
3. U kojem je padežu podcrtana riječ u rečenici *Zlatne su joj vlasni na vjetru rasute*:
 - a) u genitivu
 - b) u dativu
 - c) u akuzativu
 - d) u lokativu
4. Koja je od sljedećih riječi nastala sufiksalsnom tvorbom:
 - a) dokoljenica
 - b) nebriga
 - c) pomorac
 - d) rukometaš
5. Rečenica *Sagradio je kuću kako je znao* po sastavu je:
 - a) posljednja
 - b) uzročna
 - c) načinska
 - d) pogodbeno
6. U kojim je riječima pogrešna alternacija *i je/je/e/i*:
 - a) ocjeniti
 - b) vijernici
 - c) uvjet
 - d) riječnik
 - e) doživio
 - f) vremena
7. Rečenica *On je imao djevojku koja je bila izuzetno lijepa* po sastavu je:
 - a) subjektivna
 - b) objektivna
 - c) atributivna
 - d) predikatna

8. Ahavcima su nazivali pripadnike:

- a) Riječke filološke škole
- b) Zagrebačke filološke škole
- c) Zadarske filološke škole

9. Pridruži glasovne promjene predloženim oblicima riječi:

a) jači	1) sibilizacija
b) nozi	2) jotacija
c) prehrambeni	3) alternacija ije/je
d) djeca	4) jednačenje po mjestu tvorbe

10. Glagol *doći* u kondicionalu II. glasi:

- a) doći ću
- b) bio bih došao
- c) bijah došao
- d) budem došao

11. Koja je riječ pogrešno napisana:

- a) ljeniji
- b) gorči
- c) svijetliji
- d) suši

12. Rječnik *Gazophylacium* napisao je:

- a) B. Kašić
- b) I. Belostenac
- c) P.R. Vitezović
- d) Ljudevit Gaj

Pitanja iz književnosti:

1. Figure riječi ili tropi nastaju:

- a) učinkom pojedinih glasova
- b) promjenom osnovnog značenja riječi
- c) osobitim poretkom riječi u rečenici
- d) na temelju šireg smisla onoga što je rečeno

2. Koju je stilsku figuru upotrijebio V. Nazor u pjesmi *Cvrčak*:

Na leđima mi šuma, što nagli trgnu srh. Dvije stijene, dva obronka postaje moji boci, a glava-gorski vrh.

- a) gradaciju
- b) litotu
- c) anaforu
- d) hiperbolu

3. Obilježja epske poezije su:

- a) dijaloški oblik i subjektivnost
- b) retardacija, epizode i digresije
- c) didaskalije i sažetost

4. Stilistika i versifikacija predmet su izučavanja:

- a) književne metodologije
- b) povijesti književnosti
- c) teorije književnosti

- d) književne kritike
5. Najstariji hrvatski pravni spomenik je:
- Zapis popa Martinca
 - Vinodolski zakonik
 - Red i zakon sestara dominikanki u Zadru
 - Poljički statut
6. Petrunjela je lik iz djela:
- Pomet
 - Dundo Maroje
 - Pjerin
 - Novela od Stanca
7. Koji se pisac odriče svojim mladenačkim djela nazvavši ih *porod od tmine*:
- Marko Marulić
 - S.S. Kranjčević
 - I. Gundulić
 - F.K. Frankopan
8. Iz kojeg je Krležina djela sljedeća misao:
Gospodin pričuvni desetnik Pesek Mato i šest junaka ove naše pripovijesti, svi su oni živjeli u početku tihim i gorkim životom kojim žive milijuni naših ljudi što se već stoljećima pate na nešm blatu...
- Gospoda Glembajevi
 - U agoniji
 - U logoru
 - Bitka kod Bistrice Lesne
9. Prva hrvatska tiskana knjiga Misal po zakonu rimskoga dvora nastala je po predlošku:
- Misala kneza Novaka
 - Hrvojeva misala
 - Brevijara po zakonu rimskoga dvora
 - Zapisu popa Martinca
10. Koji je dubrovački vlastelin sastavio zbornik zapisujući od 1507. godine pjesme svojih sugrađana:
- Mikša Pelegrinović
 - Dominko Zlatarić
 - Džore Držić
 - Nikša Ranjina
11. U kojoj pjesničkoj zbirci Stanko Vraz povezuje dvije ljubavi-ljubav prema ženi i ljubav prema domovini:
- Sonetnom vijencu
 - Kanconijeru
 - Đulabijama
 - Kolajni
12. Poveži pisca i djelo:
a) Bertolt Brecht	1) Stranac
b) Luigi Pirandello	2) Majka Courage i njezina djeca
c) Herman Hesse	3) Šest osoba traži autora
d) Albert Camus	4) Stepski vuk
13. Aristotelovo načelo tri jedinstva drame najviše je poštivao:
- humanizam
 - klasicizam
 - romantizam

d) avangarda

14. Najstarija hrvatska pjesma na latinici iz 14. st. je:

- a) Va se vrime godišća
- b) Šibenska molitva
- c) Svit se konča
- d) Muka sv. Margarite

15. Koja su dva časopisa obilježila razdoblje druge moderne u hrvatskoj književnosti:

- a) Kolo i Vijenac
- b) Krugovi i Razlog
- c) Vijavica i Juriš
- d) Književnik i Pečat

16. Roman *Vježbanje života* napisao je:

- a) Nedjeljko Fabrio
- b) Pavao Pavličić
- c) Ivan Aralica
- d) Miroslav Krleža

17. Zbirka pjesama A.B. Šimića *Preobraženja* izlazi godine:

- a) 1914.
- b) 1920.
- c) 1922.
- d) 1930.

18. Koju figuru prepoznaješ u stihovima:

Klokoće vrelo, more pjeni se i krkoči (V. Nazor, Cvrčak)

- a) onomatopeju
- b) anadiplozu
- c) epiforu
- d) anaforu

TEST II.

1. Kojemu je humanističkom krugu pripadao Juraj Šižgorić:

- a) dubrovačkomu
- b) splitskomu
- c) hvarskomu
- d) šibenskomu

2. Koju je od sljedećih pjesama napisao Antun Branko Šimić?

- a) *Khevenhiller*
- b) *Opomena*
- c) *Srodnost*
- d) *Vagonaši*

3. Koje je od sljedećih djela španjolski nacionalni ep?

- a) *Beowulf*
- b) *Pjesan o Cidu*
- c) *Pjesma o Nibelunzima*
- d) *Pjesma o Rolandu*

4. Asonanca, aliteracija, onomatopeja, anafora, epifora, simploka ubrajaju se u:

- a) glasovne figure
- b) figure riječi
- c) figure konstrukcije
- d) figure misli

5. *Dekameron* je napisao Giovanni Boccaccio. **DA - NE** Zaokruži točan odgovor!

6. Koji suvremeni hrvatski pisac ne piše «prozu u trapericama»:

- a) Zvonimir Majdak
- b) Ivan Slamnig
- c) Ivan Aralica
- d) Antun Šoljan

7. Koja imenica u genitivu množine ima tri nastavaka:

- a) poklon
- b) noga
- c) priredba
- d) kuća

8. Tko je napisao *Branitelj jezika hrvatskoga*:

- a) Bogoslav Šulek
- b) Ljudevit Gaj
- c) Nikola Andrić
- d) Antun Mažuranić

9. Koju kategoriju broja imaju imenice *gaće, gusle, vrata i hlače*?

- a) jednine i množine
- b) singularia tantum
- c) pluralia tantum

10. Koja kategorija nije svojstvena glagolima:

- a) vid
- b) vrijeme
- c) padež
- d) lice
- e) način

11. Rečenica *Budući da je vrijedan, sve uradi odmah* po funkciji je:

- a) posljedica
- b) zaključna
- c) uzročna
- d) namjerna

12. Koje su riječi pogrešno napisane:

- a) otkupiti
- b) odšteta
- c) jedamput
- d) doživjeo
- e) cvjetić

TEST III.

1. Koju je stilsku figuru upotrijebio Josip Pupačić u pjesmi *Tri moja brata*:

*Livade su me voljele.
Nosile su moj glas
i njime su sjekle potoke.*

- a) gradaciju
 - b) litotu
 - c) anaforu
 - d) personifikaciju
2. Najpoznatiji antički stih je:
- a) heksametar
 - b) c) dvanaesterac
 - c) epski deseterac
 - d) d) trohej
3. Goetheovo djelo *Patnje mladog Werthera* je:
- a) lirska pjesma
 - b) tragedija
 - c) epska pjesma
 - d) roman
4. Pjesmu *Gavran* napisao je:
- a) Alphonse de Lamartine
 - b) Edgar Allan Poe
 - c) Aleksandar Sergejevič Puškin
 - d) Mihail Jurjevič Ljermontov
5. Prva hrvatska tiskana knjiga *Misal po zakonu rimskoga dvora* nastala je po predlošku:
- a) Misala kneza Novaka
 - b) Brevijara po zakonu rimskoga dvora
 - c) Zapisu popa Martinca
 - d) Hrvojeva misala
6. Čije su pjesme objavljene u petrarkističkom zborniku Nikše Ranjine:
- a) Marulićeve
 - c) Menčetićeve
 - b) Vetranovićeve
 - d) Karnarutićeve
7. U kojoj pjesničkoj zbirci Stanko Vraz povezuje dvije ljubavi-ljubav prema ženi i ljubav prema domovini:
- a) Sonetnom vijencu
 - b) Kanconijeru
 - c) Đulabijama
 - d) Kolajni
8. *Pjesnici su čuđenje u svijetu* kaže:
- a) A. G. Matoš
 - b) A. B. Šimić
 - c) Jure Kaštelan
 - d) Josip Pupačić
9. Autor drame *Ekvinocij* je:
- a) Vladimir Nazor
 - b) Dinko Šimunović
 - c) Dragutin Domjanić
 - d) Ivo Vojnović
10. Koji glas nema zvučni par:

- a) p
- b) h
- c) k
- d) t

11. Koji je padež samostalni padež u rečenici:

- a) genitiv
- b) vokativ
- c) instrumental
- d) lokativ

12. Do kojih je glasovnih promjena došlo u riječi IŠČAŠITI?

- a) jednačenje po zvučnosti i mjestu tvorbe
- b) jednačenje po zvučnosti i jotacija
- c) jednačenje po mjestu tvorbe i gubljenje suglasnika
- d) jednačenje po zvučnosti i gubljenje suglasnika

13. Rečenica *Kada bi zemlja bila ravna, vidio bih Afriku i nebodere Casablanke* je:

- a) pogodbeno
- b) uzročna
- c) vremenska
- d) posljedična

14. Kondicional II. od glagola *ostati* glasi:

- a) budem ostao
- b) bio bih ostao
- c) bio sam ostao
- d) bijah ostao

TEST IV.

1. Stihovima *V ime Oca i Sina Svetago duha/ Az opat Držiha pisah se/ o ledine juže da/ Zvanimir kralj hrvatski/ v dni svoje/ v svetuju Luciju...* započinje:

- a) *Zapis popa Martinca*
- b) *Muka svete Margarite*
- c) *Šibenska molitva*
- d) *Bašćanska ploča*

2. Bistri vitez don Quijote od Manche zaokupljen je:

- a) čitanjem ljubavnih romana
- b) čitanjem viteških romana
- c) čitanjem pastoralnih romana
- d) čitanjem kriminalističkih romana

3. U Kolarovoj *Brezi* središnji ženski lik se zove:

- a) Jokasta
- b) Jacinta
- c) Jaca
- d) Janica

4. Koja se stilski figura javlja u stihovima *Olovne i teške snove snivaju/ oblaci nad tamnim morskim stranama:*

- a) aliteracija

- b) asonancija
- c) epifora
- d) anafora

5. U kojem je razdoblju nastalo djelo *Robinja*:

- a) renesansa
- b) humanizam
- c) antika
- d) prosvjetiteljstvo

6. Početak moderno strukturirane proze označilo je jedno djelo J. Leskovara:

- a) *Tuđinac*
- b) *Misao na vječnost*
- c) *Oko Lobora*
- d) *Dubrovačka trilogija*

1. Koja je od sljedećih riječi pravopisno točna:

- a) ražalošćen
- b) isčetkan
- c) bezživotan
- d) uzčuvan

2. Koja je glasovna promjena provedena u primjeru *jabuka* > *jabuci*:

- a) jednačenje po mjestu tvorbe
- b) jednačenje po zvučnosti
- c) sibilizacija
- d) palatalizacija

3. Što je predikat u sljedećoj rečenici:

Moj susjed nikako nije želio ostati u kući.

- a) nije
- b) nije želio
- c) nije želio ostati
- d) nije želio ostati u kući

4. Leksemi *bo/i Bo/su*:

- a) antonimi
- b) homonimi
- c) sinonimi
- d) homofoni

5. Podcrtana riječ u rečenici *Njegove pjesme pozitivno su ocijenili svi kritičari* u službi je:

- a) subjekta
- b) objekta
- c) atributa
- d) priložne oznake

Engleski jezik i književnost

O Studiju engleskoga jezika i književnosti

Studij engleskoga jezika i književnosti ustrojen je jednopredmetno i dvopredmetno, što znači da se uz Studij engleskoga jezika i književnosti može upisati još jedan studij. Engleski jezik i književnost može se studirati u kombinaciji sa svim dvopredmetnim studijima Filozofskoga fakulteta.

Trajanje studija:

Preddiplomski studij traje 6 semestara (3 godine)

Diplomski studij traje 4 semestra (2 godine)

Poslijediplomski studij traje 6 semestara (3 godine)

Preddiplomski studij pruža široko anglističko obrazovanje na području jezika, književnosti i kulture te stjecanje visoke kompetencije u engleskom jeziku. Diplomski studij organizira se, za sada, s jednim usmjerenjem - nastavničkim, a u pripremi je i prevoditeljsko usmjerenje, što će omogućiti studentima specijalizaciju u skladu s osobnim afinitetima i potrebama tržišta.

Uvjeti upisa na studij: završena četverogodišnja srednja škola i položen razredbeni ispit.

Način studiranja: Redoviti studij i Redoviti studij uz plaćanje

Preddiplomski studij

Preddiplomski jednopredmetni i dvopredmetni Studij engleskoga jezika i književnosti pruža studentima široko zasnovano solidno obrazovanje iz cjelokupnoga područja struke i omogućava stjecanje jezične kompetencije u engleskome jeziku na razini C1 Europskoga okvira referentnih stupnjeva. Po završetku preddiplomskoga jednopredmetnog i dvopredmetnog Studija engleskoga jezika i književnosti stječe se akademski naziv *bachelor/prvostupnik engleskoga jezika i književnosti*.

Svršeni prvostupnici engleskoga jezika i književnosti mogu upisati diplomski Studij anglistike ili srodan studij ili se uključiti u razna područja rada, npr. rad u izdavaštvu i knjižarstvu, u medijima, državnoj upravi, u javnim i privatnim ustanovama kulture, politike i kulturnog posredovanja, na poslovima propagande, marketinga, odnosa s javnošću te raznih slobodnih profesija (npr. publicisti, pisci i sl.).

Diplomski studij, nastavnički smjer

Diplomski jednopredmetni i dvopredmetni Studij engleskoga jezika i književnosti izvodi se kao nastavnički smjer te osposobljava studente za organizaciju procesa učenja i podučavanja engleskoga jezika u nastavi s učenicima različitih uzrasta i za različite tipove nastave. Tijekom studija studenti stječu visoku jezičnu kompetenciju u engleskome jeziku na razini C2 Europskoga okvira referentnih stupnjeva.

Po završetku diplomskoga jednopredmetnog i dvopredmetnog Studija engleskoga jezika i književnosti - nastavnički smjer stječe se akademski naziv: *magistar engleskog jezika i književnosti*.

Svršeni magistri engleskoga jezika i književnosti bit će osposobljeni samostalno izvoditi nastavu ili nastaviti 3. ciklus studija. Mogućnost zapošljavanja: u obrazovanju (predškolsko, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, kao asistenti u visokoobrazovnim institucijama), u znanosti, u medijima, agencijama, tvrtkama, državnim institucijama, itd.

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

- Suvremeni engleski jezik I - VI
- Uvod u lingvistički studij
- Uvod u analizu prozih tekstova
- Fonetika i fonologija engleskog jezika
- Uvod u pjesništvo i dramu
- Morfologija engleskog jezika
- Eng. književnost od Beowulfa do neoklasicizma
- Sintaksa engleskog jezika
- Engleska književnost od romantizma do danas
- Semantika engleskog jezika
- Pregled američke književnosti I i II
- Sociolingvistika

Nastavnici i asistenti na Studiju engleskoga jezika i književnosti

Dr. sc. Izabela Dankić, red. prof.
Dr. sc. Marijana Sivrić, izv. prof.
Dr. sc. Boris Berić, doc.
Dr. sc. Ivona Šetka-Čilić, doc.
Dr. sc. Ivana Grbavac, doc.
Dr. sc. Anđelka Raguž, doc.
Dr. sc. Lidija Mustapić, doc.

Ivana Zovko-Bošnjak, v. asist.
Maja Džolan, v. asist.
Matea Džaja, v. asist.
Denis Kuzmanović, v. asist.
Mario Penavić, v. asist.
Zoran Pervan, v. asist.
Dijana Jurčić, asist.

Razredbeni ispit:

Razredbeni ispit se sastoji od pismenog i usmenog dijela:

- a) Pismeni dio obuhvaća test iz engleskoga jezika kojim se provjerava poznavanje engleskog jezika i kulture u okviru propisane literature.
- b) Usmeni dio se sastoji od razgovora na engleskom jeziku, kojim se utvrđuje afinitet pristupnika za studij i motivacija za buduće zvanje.

Literatura:

- John & Liz Soars, **Headway** Intermediate i Upperintermediate, Oxford University Press.
- Michael Harris, Anny Sikorzynska & David Mower, **Opportunities**, Intermediate i Upperintermediate, Longman
- **In Frame** 3 i 4 (3. i 4. razred gimnazije), Školska knjiga, Zagreb
- M. Pervan, **Reading for Study and Pleasure**, Školska knjiga, Zagreb
- R. Filipović, **An Outline of English Grammar**, Školska knjiga, Zagreb
- **Vocabulary and Grammar in Use**, Intermediate, Cambridge University Press

Pristupnicima se preporuča da tijekom priprema za razredbeni ispit prema osobnom izboru pročitaju nekoliko književnih djela izvorno napisanih na engleskom jeziku, a iz područja modernije književnosti (druga polovica 20. i početak 21. st.)

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ ENGLSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI
TEST I

1. Complete the sentences using the words in bold. Use two to five words.

- a) Lynn has just bought a new car. She plans to drive around Europe this summer.
Aim Lynn bought a new car _____ around Europe this summer.
- b) There are ramps in the road so that motorists won't drive too fast.
Prevent There are ramps in the road _____ too fast.
- c) John took up karate. He wanted to become fitter.
View John took up karate _____ fitter.
- d) I'll pack some juice for the picnic. We may be thirsty later.
Case I'll pack some juice for the picnic _____ later.
- e) I went to the market early. I wanted to buy some fresh fish.
In I went to the market early _____ some fresh fish.
- f) This is a hammer. You use it to bang in nails.
For A hammer is _____ nails.
- g) Mary did her Christmas shopping early. She didn't want to do it on Christmas Eve.
Avoid Mary did her Christmas shopping early _____ on Christmas Eve.
- h) She was rushing to the office so she couldn't talk to me.
Consequently She was rushing to the office and _____ to me.
- i) She lost her ticket so she had to buy another one.
Result She lost her ticket and _____ to buy another one.

_____ / 18

2. Read the text below and look carefully at each line. Some of the lines are correct, and some have a word which should not be there. If a line is correct, put a tick on the line on the left. If a line has a word which should not be there, cross the word out and then write it on the line on the left.

Springtime in Paris

- e.g. _____ ✓ _____
- e.g. _____ which _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Last April I spent a week in Paris
 I stayed in a small hotel which with a
 little garden behind of it. Every morning I
 had breakfast in the garden. Afterwards
 I went out to explore Paris. All day,
 every one day I walked around the
 city. Paris in April is very much beautiful,
 with trees and flowers in everywhere. Luckily
 for me it was unusually sunny.
 Despite of this, it was still quite cold.
 More than once I got lost. This was
 a little frightening as I do not speak much French.
 However, I soon discovered that too many people
 in Paris speak the English. During my evenings there
 I relaxed myself at my hotel by taking a

_____ hot bath. At the end of the week I was too sorry to
 leave,
 _____ but I promised to myself I would go back one day.
 _____ / 15

3. Fill in the table with either singular or plural form of the nouns given:

Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Plural
knife		sister-in-law		knowledge	
	teeth		oases		radii
woman driver		fungus		kidney	
fishwife			species		geese
	bodies	Cargo		information	

_____ / 15

4. Underline the correct answer:

- I am writing to request **further** / **farther** information on the climbing holidays you run.
- Although it lives in the sea, whale is classified **as** / **like** / **for** a mammal.
- Tell me, **will you?** / **won't you?** / **shall you?**
- If I were you** / **If I am you** / **If I would be you**, I would call my parents.
- If only I **paid** / **had paid** / **payed** the fishmonger.
- Everyone felt embarassed, **did they?** / **didn't they?** / **did we not?**
- Carrier pigeons are said **to have been used** / **to be used** / **to been used** by early Egyptians.
- Who **did you see/ have you see / see** last night? _____ / 8

5. Complete the following sentences with the appropriate verb, article, adjective or pronoun.

- Physics _____ an interesting subject at school but I wasn't very good at _____.
- Athletics _____ less popular before Olympics made _____ fashionable.
- Politics _____ by no means the only area where women are doing better but _____ is one of the most important.
- Classics _____ what I wanted to study but my parents persuaded me that economics _____ more useful so I did _____ instead.
- I think you hurt _____ feelings when you forgot to invite her to your party.

_____ / 10

6. Insert A, AN, THE or zero article (0):

- This morning I bought _____ newspaper and _____ magazine. _____ newspaper is in my bag, but I can't remember where I put _____ magazine.
- There was _____ collision between _____ car and _____ cyclist at crossroads near _____ my house early in _____ morning.

- c) Margaret Thatcher, who was _____ Prime Minister of _____ Great Britain for 12 years, is now known as _____ Baroness Thatcher of Kesteven.

_____ / 12

7. Fill in the correct word derived from the words in bold!

- a) Drivers should drive slowly in bad weather _____ if there is fog.

PARTICULAR

- b) Mr Travers is retiring after a _____ career in advertising. **SUCCESS**

- c) Traffic jams are almost _____ during the rush hour. **AVOID**

- d) The _____ of the new office block will be in central London. **LOCATE**

- e) The refugees fled the country with all their _____ in a single suitcase.

POSSESS

- f) A new _____ has been formed to combat air pollution. **ORGANIZE**

- g) The _____ of her name from the list was an unexpected shock. **REMOVE**

- i) John's father _____ won't let him use the car again after he crashed it.

CERTAIN

- j) His job is very _____ as it involves a lot of responsibility. **STRESS**

- k) Everyone at the meeting made _____ about how to raise money. **SUGGEST**

- l) My grandfather was born in a _____ village high in the mountains.

DISTANCE

- m) Because there was no _____, the suspect was found not guilty. **PROVE**

_____ /

12

8. Read the following sentences carefully and decide whether they are true or false and then put T or F on the provided spaces accordingly.

- a) The Prime Minister of Great Britain is David Cameron. _____

- b) The Loch Ness is situated in Ireland. _____

- c) The "Big Apple" is nickname for New Jersey. _____

- d) Australia is the sixth largest country in the world. _____

- e) There are seven time zones in the USA. _____

- f) The day before Christmas is called the Boxing day. _____

- g) Ottawa is the capital of Canada. _____

- h) St. Patrick is the patron saint of Ireland. _____

- i) Abraham Lincoln was the first president of the USA. _____

- j) Nelson's Column is situated on the Trafalgar Square. _____

_____ / 10

TEST II

1. Provide the plural forms of the following sentences and words:

My child is an angel

I consider my child an angel

(Provide the plurals of the elements whose pl. forms can be distinguished from the singular)

calf.....

foot.....

criterion

woman.....

crisis.....

thief.....
mouse.....
child.....
mother-in-law.....

2. Provide male and female forms of the following words:

bull.....
lioness.....
cock.....
spinster.....
nun.....
waiter.....
friend.....
classmaster.....

3. Use proper preposition:

- 1)..... ten o'clock.
- 2).....Monday.
- 3) We camped there.....JuneSeptember.
- 4) A fight..... two boys.
- 5) They agree themselves.
- 6) We stayed here three months.
- 7) I usually go to work bus.
- 8) All the studentsJohn passed the exam.
- 9) You remind me somebody I knew a long time ago.

4. Put the verbs in brackets in the correct tense:

- 1) Emma(spend) every school holiday in Scotland.
- 2) Margaretha Simons(come) from Norway, but now she(live) in Britain. She(meet) her husband, Noel, while she(learn) English in Cambridge.
- 3)you ever.....(try) Indian food?
- 4) I.....never.....(be) to Russia.
Whenyou(go) there?
- 5) We.....(meet) Tim and Maureen three years ago. How longyou.....(know) them?
- 6) If I(have) a lot of money, I(not work).
- 7) If you had looked at the engine for a moment, you.....(see) what was missing.
- 8) The hostages were rescued without a shot.....(be) fired.
- 9) By the time you get there they.....(finish) their speeches and everybody.....(go) home.
- 10) I wish I(be) dead.
- 11)this coat.....(belong) to you?

5. Name of country..... adjective:

China.....Chinese
Switzerland.....
Greece.....
Denmark.....

Holland.....
Wales.....

6. Put a, an, the or Ø article into each gap:

1. China has..... biggest population in..... world.
2. We had some for..... lunch few days ago.
3. I wanted to go to..... Italian restaurant.
4. «Is there chemist near here? Yes. There's next to post office.»
5. I can't remember exact date of storm, but I know it was..... Sunday.

7. Put the verbs in brackets into passive forms:

- 1) He.....(ask) to design it by the German Government.
2) Mickey Mouse cartoons.....(translate) into sixty languages.
- 3) Nylon.....(invent) in the 1930s.
- 4) Many accidents(cause) by dangerous driving.
- 5) Originally the book(write) in Spanish.

8. Report the following sentences:

1. «Go away», she said to Peter.
.....
2. «Please be careful with the record player», she said to themn
.....
3. «Stop walking on the flowers!» he said to David.
.....
4. «Have you gone completely mad?, I asked. «Do you want to blow us all up?»
.....
- 5.«What about having a party on Saturday?» I said. «Yes, let's. Who shall we invite?» said Mary.
6. «I meant to plug in the electric blanket but I plugged in the electric kettle by mistake», she told her guest.
.....
.....

9. Insert the missing words - each gap one word:

- Now, the Lake District has more..... twelve million visitors a year. Mountains..... actually wearing out. Shorelines the lakes are eroding. The National Trust, a charity preserves areas of natural beauty, spent more than £160,000 just footpath repair work last year. Once the paths been improved, even greater numbers of tourists will..... encouraged to visit.

TEST III

1. Read the text below and think of the word which best fits each space. Use only ONE word in each space. The activity begins with an example.

AWAY FROM IT ALL

Some people try to find relief **FROM** the pressures of family and friends by going away _____ themselves for a few days, in search of solitude. But for those who

never want to be alone for too long, this kind of behaviour is difficult to understand. Family members worry and friends are offended because they think _____ company is not wanted. The truth is that most people find the idea of _____ alone not just unpleasant but frightening as well.

People _____ fear solitude cannot imagine, for example, walking through a forest for many hours, with only their thoughts for company. Or if they do, they can only think of the problems _____ might encounter. They worry _____ what would happen _____ they fell and broke a limb and they are sure that they will take the wrong path and get lost. But above all, they hate the idea of having _____ to share the sights and events of the day with them.

And yet, to walk on your own _____ days can be a glorious experience. And this is because _____ noise of phones ringing, children shouting or friends talking is replaced by wonderful sounds, of wind whispering through grass, birds singing and rain falling softly on a carpet of leaves. Having experienced this, you feel renewed and happy to go back and be sociable with family, friends and colleagues.

_____ / 10

2. Read the text below and look carefully at each line. Some of the lines are correct, and some have a word which should not be there. If a line is correct, put a tick on the line on the left. If a line has a word which should not be there, cross the word out and then write it on the line on the left. There are two examples at the beginning.

PENGUIN WEDDING

_____ ✓ _____ My friend Tanya has always been mad about penguins. It all started
 _____ to _____ when she was a child and her father gave ~~to~~ her a book full of
 _____ photographs and fascinating of information about the black and white
 _____ seabirds. Did you know so, for example, that penguins live in hot
 _____ countries as well as they at the South Pole? Tanya is now 24-years
 _____ old and last year her boyfriend, Dominic, asked her if to marry him.
 _____ Tanya wasn't sure what to should do and needed time to think,
 _____ but she didn't want to turn Dominic down completely. So Tanya said
 _____ that she would marry him, but only if the ceremony could took
 _____ place in a penguin colony. She thought this would take him a
 _____ long time for to organize. But, unknown to Tanya, Dominic had
 _____ won two free airline tickets to go anywhere in the world! They
 _____ married themselves last spring and all the guests wore black and
 _____ white suits. Yes, you've guessed at it, they got married on a beach
 _____ and the guests were all penguins!

_____ / 12

3. Write the plural of the following nouns:

Singular	Plural	Singular	Plural
mouse		child	
cry		woman	
wife		box	
deer		brush	
ox		play	

_____ / 5

4. Underline the correct answer:

- a) If we *ran / will run / run* out of petrol here we'll have a long way to walk.
- b) Mr. Gaines is *busyer / busier / busier* than anyone else in the office.
- c) Our teacher had *taught / learnt / teached* for 30 years before he retired last month.
- d) This job *ought to have done / ought to be done / ought to do* by a qualified architect, not by a mere apprentice.
- e) She will have to come again, *didn't she / won't she / shan't she?*
- f) Jane, with *which / whom / what* I drove home, lives in Surrey.
- g) You will introduce me to a friend of *you / yours / your* tomorrow.
- h) If you drove more slowly you *would not have / would not have had / had not had* so many accidents.
- i) What have you been *working / done / doing* all afternoon?
- j) I *have known / used to know / have been knowing* that man when we were at school together.
- k) *Make / do / give* me a favour and stop smoking.
- l) Listen! Who *makes / is making / make* this horrible noise?
- m) She *must seen / must have seen / must saw* him coming through the window. That is why she waved at him.
- n) These stories *were / have been / had been* written by Connan Doyle.
- o) What *did happen / had happened / happened* here last night?
- p) He asked me *did he look / if he looked / if he did look* OK.
- q) He is *the most oldest / more older / the oldest* member of the family.
- r) He is wrong *in / on / by* my opinion.
- s) I have been here *since / in / for* three months now.
- t) I *have seen / saw / had seen* this film twice since last year.

_____ / 20

5. Complete the second sentence so that it has a similar meaning to the first sentence, using the word given. Do not change the word given!

EXAMPLE: What a pity we ate all the food. (ONLY)

If **only we hadn't eaten** all the food.

- a) 'Is there anything you want from the shops?' Alison asked her mother. (THERE)
Alison asked her mother if _____
from the shops.
- b) We missed the turning because we forgot to take a map with us. (REMEMBERED)
If we _____ a map with us, we wouldn't have missed a turning.
- c) Teams of experts were examining the damage to the building. (EXAMINED)
The damage to the building _____
teams of experts.
- d) It's a shame we don't have a DVD player. (WISH)
I _____
a DVD player.
- e) I'm sure that Karen was a beautiful baby. (BEEN)
Karen _____ a
beautiful baby.
- f) This is Mr. Smith. His son plays in our team. (WHOSE)

This is Mr. Smith

- _____ team.
- g) Steve started learning the violin a month ago. (**LEARNING**)
Steve _____ the
violin for a month.
- h) Look at those black clouds! There's rain on the way! (**TO**)
Look at those black clouds! It's
_____ rain.
- i) Is it necessary for me to bring my passport? (**HAVE**)
Do

my passport?
- j) We cannot waste any time! (**NO**)
There

waste.
- _____ / 10

6. Put the verbs in brackets in the correct form:

- a) Yesterday evening while Ann _____ (read) a book, Sita
_____ (play) the guitar.
- b) By the end of next year he _____ (be) here for twenty
years.
- c) My grandfather thought that it _____ (rain) the following
day.
- d) Tom _____ (wait) for Bertha for three hours and she
hasn't turned up yet.
- e) "Romeo and Juliet" _____ (write) by Shakespeare.
- f) The shop-keeper told the children _____ (not, leave) their
bicycles against his windows.
- g) I wish I _____ (have) more money!
- h) What's that noise? The neighbours _____ (have) a party.
- i) I actually enjoy _____ (clean) my shoes!
- _____ / 10

7. Insert A, AN, THE or zero article (0):

_____ Larkins are a very interesting family. Mr Larkins is a travel-writer who has been
all over _____ world. He has always liked _____ travelling. He has written books
about China and published articles in newspapers such as _____ Times. His wife is
_____ journalist. She has interviewed people like _____ Prince of Wales and
_____ President Clinton. Their son, Jack, is a professional footballer, who is playing in
_____ USA at the moment. In _____ summer, the whole family will meet in Paris.
Then, they will travel by car around Europe for _____ month.

_____ / 5

8. Underline the correct word in each sentence:

- a) You haven't **lent** / **borrowed** my rubber, have you, Paul?
- b) He sat down **besides** / **beside** an old man with a long beard.

- c) The injured man was **lying** / **laying** on the road close to the wreckage of his car.
- d) Who **taught** / **learnt** you to play the guitar, Jane?
- e) Those of you who wish to come to the Zoo this afternoon, please **rise** / **raise** your hands!
- f) Was it Bell who **invented** / **discovered** the telephone?
- g) It's a lot of **job** / **work** looking after children.
- h) Our new neighbours invited me in for a cup of tea this morning. I must say they seem a very **sympathetic** / **nice** couple.

_____ / 8

9. Complete the phrases with the most suitable verb. You can use each verb only once.

CATCH, DEMOLISH, INHERIT, BREAK, NARRATE COMMIT, PAY, EXTINGUISH, EARN, CHANGE

- a) to _____ a story b) to _____ attention, someone
a compliment
- c) to _____ a fire d) to _____ an old building
- e) to _____ a living f) to _____ sight of someone,
a bus
- g) to _____ a fortune, title h) to _____ a promise, your
leg, the ice
- i) to _____ a crime, suicide i) to _____ gear, your mind

_____ / 10

10. Underline the correct answer:

- a) **The maple leaf / oak leaf / clover leaf** is the national symbol of Canada.
- b) The Americans use the word 'fall', while the British use '**spring**' / '**autumn**' / '**summer**'.
- c) The official home of the British royal family is **Westminster Abbey / Royal Ascot / Buckingham Palace**.
- d) Windy City is the popular name of **New York / Chicago / Seattle**.
- e) The emblem of Ireland is **shamrock / leek / rose**.
- f) The ship that took a group of English settlers to Plymouth, Massachusetts in 1620 was called the **Queen Mary / Mayflower / Queen Elizabeth**.
- g) King Arthur's sword is called **Excavator / Exchequer / Excalibur**.
- h) On July 4th the Americans celebrate **Independence Day / Thanksgiving / Memorial Day**.
- i) The Union Jack is the name of the **British / American / Australian** flag.
- j) Stratford-upon-Avon is the birthplace of **Princess Diana / Shakespeare / Martin Luther King**.

_____ / 10

Njemački jezik i književnost

O studiju

Trajanje studija: A) preddiplomski studij (6 semestara)
B) diplomski studij (4 semestra)

Uvjeti upisa: Završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit.

Način studiranja: Redoviti studij i Redoviti studij uz plaćanje

Preddiplomski Studij njemačkog jezika i književnosti koncipiran je tako da studentima pruži obrazovanje iz cjelokupnog područja struke i omogući stjecanje visoke jezične kompetencije u njemačkome jeziku. Naglasak je pritom na stjecanju temeljnih znanja i sposobnosti te posredovanju općenitih spoznaja.

Studenti koji završe preddiplomski Studij njemačkog jezika i književnosti raspolažu znanjima i sposobnostima koja im omogućuju upisivanje diplomskog Studija njemačkog jezika i književnosti (nastavnički ili prevoditeljski smjer, ovino o afinitetu studenta) ili uključivanje u razna područja rada, npr. u izdavaštvu i knjižarstvu, medijima, državnoj upravi, javnim i privatnim ustanovama kulturne politike i kulturnog posredovanja, na poslovima propagande, marketinga, odnosa s javnošću te raznih slobodnih profesija. Završetkom preddiplomskog studija stječe se akademski naziv baccalaureus/baccalaurea (prvostupnik / prvostupni-ca) humanističkih znanosti, smjer njemački jezik i književnost.

Diplomski Studij njemačkog jezika i književnosti, nastavnički smjer, osposobljava studente za rad u nastavnom procesu s učenicima različitih uzrasta i u svim vrstama škole.

Tijekom studija studenti se upućuju kako u poznavanje lingvističkih opisa standardnog njemačkog jezika, tako i u općenito poznavanje određenih jezika struke (npr. pravo, ekonomija, tehnika, medicina i sl.). Poseban naglasak stavlja se na teorijske temelje učenja i poučavanja njemačkog jezika kao stranog jezika. U okviru odgojno-obrazovnih kolegija studenti stječu znanja iz psihologije, pedagogije i didaktike koja su im potrebna u stručnom procesu podučavanja njemačkog jezika. Mogućnosti zaposlenja nakon završenog studija su u osnovnim i srednjim školama, u znanosti, medijima i dr. Završetkom diplomskoga studija stječe se akademski naziv magistar/magistra njemačkog jezika i književnosti - nastavnički smjer.

Studij njemačkog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu organiziran je prema programima srodnih fakulteta u Republici Hrvatskoj, koji su usporedivi s programima istovjetnih studija vodećih europskih sveučilišta.

Poseban razlog za odabir Studija njemačkog jezika i književnosti predstavlja i program stipendija (DAAD, KAAD, Goethe-Institut, Herbert-Quandt-Stipendienprogramm i dr.) koji svake godine našim studentima omogućava studentsku razmjenu ili dvosemestralni studij na nekom od njemačkih sveučilišta.

Studij njemačkog jezika i književnosti ustrojen je jednopredmetno i dvopredmetno, što znači da se može studirati kao jednopredmetni i dvopredmetni studij. Dvopredmetni studij može se kombinirati sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu.

Obvezni kolegiji na preddiplomskom i diplomskom studiju:

Suvremeni njemački jezik I-IX	Sintaksa složene rečenice u suvrem. njem. jeziku
Uvod u studij njemačkog jezika	Semantika
Uvod u studij njemačke književnosti	Njemačka drama 20. stoljeća
Fonetika i fonologija njemačkog jezika	Njemačka proza 20. stoljeća
Njemačka književnost: Sturm und Drang i Weimarska klasika	Glotodidaktika
Morfologija njemačkog jezika	Analiza i pripremanje nastave njemačkog kao stranog jezika
Njemačka književnost realizma i naturalizma	Usvajanje drugog stranog jezika
Sintaksa suvremenog njem. jezika	Metodika nastave njemačkog jezika
Njemačka lirika 20. stoljeća	Školska praksa I i II
Povijest njemačkog jezika	

Pored obveznik kolegija studenti slušaju i izborne, te zajedničke obvezne kolegije.

Nastavnici i asistenti na Studiju njemačkog jezika i književnosti

Dr. sc. Ružica Zeljko-Zubac, izv. prof.	Dr. sc. Darija Glibić, v. asistentica
Dr. sc. Senka Marinčić, izv. prof.	Dr. sc. Magdalena Ramljak, v. asistentica
Dr. sc. Ivica Petrović, izv. prof.	Ivica Bevanda, v. asistent
Dr. sc. Dario Marić, docent	Uwe Zehentner, lektor
Dr. sc. Nikolina Pandža, doc.	

Razredbeni ispit sastoji se iz pismenog i usmenog dijela:

a) Pismeni dio obuhvaća test iz njemačkog jezika kojim se provjerava poznavanje njemačke kulture u okviru propisane literature.

b) Usmeni dio sastoji se od razgovora na njemačkom jeziku, kojim se utvrđuje afinitet pristupnika za studij i motivacija za buduće zvanje.

Literatura:

Kern-Francetić/Häusler: *Kontaktssprache Deutsch 1, Školska knjiga, Zagreb 1985.*

Häusler/Kern-Francetić: *Kontaktssprache Deutsch 2, Školska knjiga, Zagreb 1986.*

Häusler/Kern-Francetić: *Kontaktssprache Deutsch 3, Školska knjiga, Zagreb 1989.*

Häusler, M.: *Kontaktssprache Deutsch 4, Udžbenik i priručnik, Školska knjiga, Zagreb 1990.*

Glovacki-Bernardi, Z.: *Osnove njemačke gramatike, Školska knjiga, Zagreb 1996.*

Greisbach, H. - Schulz, D.: *Grammatik der deutschen Sprache, Max Hueber Verlag, München.*

Marčetić, T.: *Pregled gramatike njemačkog jezika, Školska knjiga, Zagreb 1985.*

ili

Medić, Ivo: *Kleine deutsche Grammatik, Školska knjiga, Zagreb 2001.*

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ NJEMAČKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

TEST I

1. Ergänzen Sie den Artikel oder das Pronomen!

2.1. 1. Frau Hartmann hat _____ Auto. 2. Wo wohnt _____ Tante? 3. Ich suche _____ neue Arbeitsstelle. Maria geht mit _____ Freundin in Theater. 5. Vor _____ Garage steht _____ rote Wagen.

2. Setzen Sie die fünf Sätze von Aufgabe 1 -a) ins Präteritum -b) ins Perfekt!

3. Antworten Sie negativ!

1. Hast du Hunger? - Nein, _____

2. Ist das Schwester? - Nein, _____

Lernst du heute Nachmittag? - Nein, _____

3. Ist Martin Lehrer? - Nein, _____

4. Sucht du etwas? - Nein, _____

4. Ergänzen Sie die Präposition + Artikel/ Pronomen!

1. Ich gehe _____ Stadt.. Hängt ihr das Bild _____ Wand? Er wohnt _____ Brač und fährt jeden Morgen mit der Fähre _____ Split _____ Arbeit. 4. Ich bin in Urlaub _____ Sonntag _____ nächsten Freitag. 5. Die Stadt liegt _____ adriatischen Küste.

5. Setzen Sie in die fünf Sätze von Aufgabe 4 folgende Modalverben ein!

1. (müssen) _____

2. (dürfen) _____

3. (müssen) _____

4. (können) _____

5. (werden) _____

6. Setzen Sie die folgenden Sätze ins Passiv!

1. Kaffee trinkt man aus Tassen.

2. Die Polizei hat ihn verhaftet.

3. Die Polizei konnte ihn verhaften.

4. Man half ihm.

5. Hier darf man nicht rauchen.

7. Bilden Sie irrealer Sätze (KonjunktivII)!

1. Ich habe keinen Bruder. Aber es wäre schon, wenn

2. Ich bin nicht groß. Aber es wäre schon, wenn

3. Er war nicht zu Hause. Aber es wäre schön, wenn

4. Du kannst mir nicht helfen. Aber es wäre schön, wenn

5. Es regnete. Es wäre schön, wenn

3.1. 8. Bilden Sie die indirekte Rede (KonjunktivI)!

1. „Ich bin krank.“ - Er sagt, _____

2. „Ich war krank.“ - Er sagt, _____

3. „Ich habe Urlaub.“ - Er sagt, _____

4. „Ich hatte Urlaub.“ - Er sagt, _____

9. Ergänzen Sie die Endungen!

1. Wir haben ein _____ neu _____ Auto.

2. Mit mein _____ alt _____ Füller schreibe ich am liebsten.

3. In der letzt _____ Zeit ist es hier ruhig.

4. Von stark _____ Kaffee bekomme ich immer Magenschmerzen.

5. Das ist ein _____ gut _____ Frage.

10. Ergänzen Sie Adjektive im Komparativ und Superlativ!

1. alt _____

2. viel _____

3. gern _____

4. hoch _____

5. gut _____

11. Bilden Sie a) einen Finalsatz mit „um zu“ und b) einen Temporalsatz mit „nachdem“!

a) Ich studiere Deutsch, _____

b) Ich studiere Deutsch, _____

TEST II

I. Artikel oder nicht!

_____ kleine Rudi aus _____ Stadt weilt zu Besuch auf _____ Bauernhof _____ seines Onkels. Natürlich ist er über alles sehr verwundert.

«Sieh mal, _____ Onkel», sagte er _____ Tages, «was ist denn das für _____ komisches Tier?»

«Das ist _____ Kuh, _____ lieber Rudi!»

«Und was hat sie da auf _____ Kopf?»

«Zwei Hörner, mein Junge!»

In diesem Augenblick fängt _____ Kuh zu brüllen an.

«Onkel, Onkel!», ruft _____ Junge, «durch welches Horn hat sie denn eben getutet?»

II. Ergänzen Sie die Endungen!

Hier ist ein _____ schön _____ Haus.

Ich miete in dies _____ schön _____ Haus ein _____ leer _____ Wohnung.

Mein _____ alt _____ Freund fand ein _____ möbliert _____ Zimmer im 1. (erst _____) Stock d _____ neu _____ Gebäudes.

An d _____ lang _____ Maria-Hilfer Straße liegen viel _____ groß _____ Geschäfte und modern_ Kaufhäuser.

Wien ist ein _____ schön _____ Stadt.

Schön _____ Städte sind meistens alt _____.

In alt _____ Städten gibt es kein _____ groß _____ Straßen, sondern nur klein _____ Gassen und eng_ Plätze mit hoh_ Häusern.

D _____ neu _____ Kaufhaus liegt im alt _____ Zentrum.

Auf d _____ breit _____ Ständen sind d _____ neu _____ Artikel ausgestellt.

D _____ freundlich _____ Verkäuferinnen bieten d _____ ankommend _____ Kunden _____ die frisch _____ Kuchen an.

III. Wie lauten die Komparativ- und Superlativformen?

1. Welche deutsche Tageszeitung hat _____ Auflage? (hoch)

2. Venedig hat _____ Kanäle als Hamburg. (viel)

3. Wo essen Sie _____ ? (billig)

4. Am 22. Juli war die Sicht auf die Alpen _____ . (klar)

IV. Verbinden Sie die Sätze zu einem Relativsatz!

Das Flugzeug hatte Verspätung. Mit dem Flugzeug wollten wir nach Wien. _____

2. Sie kennen die Firma Pliva. Ihre Produkte haben die beste Qualität. _____

3. München ist die größte Stadt Bayerns. Sein Oktoberfest ist weltbekannt. _____

V. Setzen Sie die Verben ins Präteritum und Perfekt! (Beachten Sie, dass die Konjugation zwischen stark und schwach schwankt; es besteht auch ein Bedeutungsunterschied)

bleichen

Präteritum: Warum _____ deine Schwester die Haare?

Perfekt: _____

Präteritum: Mein Haar _____ an der Sonne.

Perfekt: _____

erschrecken

Präteritum: Ihr jüngster Sohn _____ vor der schwarzen Katze.

Perfekt: _____

Präteritum: Die schwarze Katze _____ ihren jüngsten Sohn.

Perfekt: _____

VI. Ergänzen Sie mit dem richtigen Verb:

sollen oder brauchen

1. Mein Mitarbeiter _____ den Bericht für morgen vorbereiten.

Der Chef _____ ihn für die Besprechung um 10.00 Uhr.

können oder kennen

2. Sie _____ Herrn Faber, nicht wahr? - Ja, natürlich. - Gut, dann _____ Sie ihn vom Flughafen abholen.

kennen oder wissen

3. Was machen Sie heute Nachmittag? - Ich _____ nicht recht. Vielleicht mache ich einen Stadtbummel, ich _____ die Stadt kaum.

VII. Ergänzen Sie die Modalverben

im Perfekt:

a. Wir _____ noch Blumen _____ (wollen / kaufen), aber ein anderes Geschenk haben wir nicht bekommen, weil die Geschäfte schon geschlossen waren.

b. Und? Wie war der Flug? War der Himmel klar? _____ du etwas _____ ? (können / sehen)

c. Warum hat er das gemacht? Er _____ das _____. (wollen)

im Präsens Konjunktiv

d. Sie fragte, ob du auch mitgehen _____. (dürfen)

e. Karl hat geschrieben, dass er Medizin studieren _____. (wollen)

f. Ich habe ihm doch gesagt, dass ich ihm nicht helfen _____. (können)

VIII. Formen Sie die Sätze um! (Vorgangspassiv → Aktiv)

1. Alle Vorbereitungen werden rechtzeitig getroffen.

1a. _____

2. Diese Computer können von Fachleuten empfohlen werden.

2a. _____

3. Gerade wird Pause gemacht.

3a. _____

IX. Kreuzen Sie an, ob ein Passiv möglich ist:

- Maria wundert sich.
- Ich erinnere mich sehr gut daran.
- Das Haus hat damals der Architekt «Clemens HOLZMEISTER» gebaut.

X. Bilden Sie alle drei Imperativformen!

(mir das Heft geben)

(fleißig werden)

XI. Bilden Sie die indirekte Rede!

In der Zeitung steht: «Der Obstpreis ist in diesem Sommer zu hoch.»

Herr Klein erzählte mir: «Ich war vorige Woche in München gewesen.»

Thomas fragte: «Kann ich jetzt in die Stadt fahren?»

XII. Dativ oder Akkusativ?

1. Zwischen _____ Schränken ist noch Platz.
2. Kommen Sie in _____ Zimmer!
3. Das Buch liegt doch unter _____ Akten!
4. Wir fahren an _____ Nordsee.
5. Die Lampe hängt über _____ Tisch.

XIII. Wählen Sie die richtige Konjunktion:

1. Ich hätte Ihnen geschrieben, _____ ich Ihre Adresse gehabt hätte.
2. Er möchte wissen, _____ du heute Abend zu Hause bist.
3. Sie hatte damals gute Zensuren, _____ sie ständig fleißig war.
4. Sie hat mir gesagt, _____ sie noch nicht kommen kann.

Talijanski jezik i književnost

O studiju

Studij talijanskog jezika i književnosti ustrojen je *dvopredmetno*, što znači da se uz talijanski jezik može upisati još jedan studij dvopredmetni studij iz ponude Filozofskog fakulteta u Mostaru.

Trajanje studija:

Preddiplomski studij traje 6 semestara (3 godine).

Diplomski studij traje 4 semestra (2 godine).

Uvjeti upisa: Završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit.

Način studiranja: Redoviti studij i Redoviti studij uz plaćanje.

Način završetka studija

Student završava studij položivši ispite iz svih propisanih predmeta i s ukupno prikupljenih 180 ECTS bodova na preddiplomskom sveučilišnom studiju, odnosno 120 ECTS bodova na diplomskom sveučilišnom studiju.

Kompetencije

Na preddiplomskom studiju student stječe temeljna znanja iz talijanskoga jezika, književnosti i kulture. Po završetku preddiplomskog studija student posjeduje visoku razinu jezičnog znanja i razvijene vještine komunikacije na talijanskome jeziku, te sposobnosti razumijevanja i interpretacije sadržaja iz područja proučavanja talijanskoga jezika i književnosti koje ga osposobljavaju za poslove jezičnog posredovanja u gospodarskim, upravnim i kulturnim ustanovama, rad u medijima i izdavaštvu. Završetkom sveučilišnog preddiplomskog studija talijanskoga jezika i književnosti ostvaruju se uvjeti za nastavak sveučilišnoga diplomskog studija talijanskoga jezika i književnosti.

Nakon završenoga diplomskoga studija talijanskog jezika i književnosti (nastavnoga smjera) studenti su kao nastavnici talijanskoga jezika i književnosti osposobljeni za samostalno izvođenje nastave talijanskoga jezika i književnosti u osnovnim i srednjim školama.

Po završetku diplomskoga studija student stječe sljedeće kompetencije:

jezičnu i književnu kompetenciju na talijanskome jeziku,

poznavanje književno-znanstvene terminologije i metodologije, poznavanje tehnika istraživačkoga rada s obzirom na proces učenja i poučavanja talijanskog jezika.

Razredbeni postupak:

Pravo upisa ostvaruju pristupnici koji su svojim rezultatom u razredbenom postupku izborili prvenstvo unutar broja pristupnika određenoga upisnim kvotama. Razredbeni postupak se sastoji od bodovanja uspjeha u srednjoj školi (opći uspjeh svih razreda i ocjene iz hrvatskog i stranog jezika) i prijamnog ispita. Obzirom da je studij namijenjen i polaznicima koji nisu ranije učili talijanski jezik, prijamni ispit će se sastojati od testa na kojem će se ispitati poznavanje hrvatskog jezika i srednjoškolskog gradiva književnosti, stoga je literatura za prijamni ispit: srednjoškolski udžbenici hrvatskog jezika i književnosti.

Popis kolegija na studiju talijanskog jezika i književnosti

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

- Talijanski jezik 1, 2, 3, 4, 5 i 6
- Povijesni pregled talijanske književnosti
- Talijanska kultura i civilizacija
- Latinski jezik
- Pjesničke škole i velikani srednjovjekovne talijanske književnosti
- Opća lingvistika

- Uvod u romansku lingvistiku
- Herojski spjev i njegova preobrazba na primjeru Pulci, Boiardo, Ariosto, Tasso, Tassoni
- Fonologija suvremenoga talijanskog jezika
- Leksikologija
- Hrvatski standardni jezik
- Talijanska književnost 20. stoljeća
- Sociolingvistika
- Filozofija odgoja i obrazovanja
- Povijest jezika

Obvezni kolegiji na diplomskom studiju:

- Psihologija odgoja i obrazovanja
- Psiholingvistika
- Povijest suvremene talijanske književnosti
- Metodika lektorskih vježbi 1 i 2
- Prevođenje s talijanskoga na hrvatski
- Prevođenje s hrvatskoga na talijanski
- Glotodidaktika I, II
- Pedagogija
- Didaktika
- Suvremena kultura, obrazovanje i etika
- Hrvatsko-talijanska kulturno-književna prožimanja
- Kontrastivna lingvistika
- Metode interpretacije dubinskih sekcija iz talijanske književnosti
- Romanska filologija
- Jezici u kontaktu
- Metodika nastave talijanskog jezika

Pored navedenih obveznih kolegija, studenti će imati i izborne kolegije.

Nastavno osoblje na Studiju talijanskog jezika i književnosti

Dr. sc. Slavica Juka, red. prof.	Dr.sc. Irena Marković, docentica
Dr. sc. Anita Zovko, red. prof.	Dr. sc. Marina Kljajo, docentica
Dr. sc. Nedjeljka Balić-Nižić, izv. prof.	Mirta Habuš, prof., viši predavač
Dr. sc. Nino Raspudić, docent	Damir Mišetić, asist.
Dr. sc. Ivana Škevin, docentica	Marijana Šunjić, v. asist.
Dr. sc. Luciana Boban, docentica	Ana s. Samuela Klaić, asist.
Dr. sc. Andrijana Jusup Magazin, docentica	Giuseppe Barbuscia, asist.

Ogledni primjerci testova za prijamni ispit:

Obzirom da se na prijamnom ispitu radi test iz hrvatskog jezika, ogledne primjerke testova možete pogledati na str. 25.-32.

Ruski jezik i književnost

Studij ruskog jezika i književnosti može se studirati samo kao dvopredmetni studij, u kombinaciji sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu, u statusu redovitoga studenta i redovitoga studenta uz plaćanje.

Preddiplomski studij (6 semestara - 180 ECTS)

Preddiplomski dvopredmetni Studij ruskog jezika i književnosti pruža studentu temeljna znanja iz ruskoga jezika, književnosti i kulture. Po završetku preddiplomskoga studija student posjeduje visoku razinu jezičnoga znanja i razvijene vještine komunikacije na ruskom jeziku te sposobnosti razumijevanja i interpretacije sadržaja iz područja proučavanja ruskoga jezika i književnosti.

Po završetku preddiplomskoga dvopredmetnoga Studija ruskog jezika i književnosti stječe se akademski naziv *bachelor/prvostupnik ruskog jezika i književnosti*.

Svršeni prvostupnici ruskog jezika i književnosti mogu upisati diplomski studij rusistike ili srodan studij ili se uključiti u razna područja rada, npr. rad jezičnog posredovanja u gospodarskim, javnim i privatnim ustanovama kulture, politike i kulturnog posredovanja, rad u medijima, izdavaštvu i knjižničarstvu, rad na poslovima propagande, marketinga, odnosa s javnošću i raznih slobodnih profesija. Također, se ostvaruju uvjeti za nastavak sveučilišnoga diplomskoga Studija ruskog jezika i književnosti ili odgovarajućega diplomskoga studija na drugim sveučilištima u zemlji ili inozemstvu.

Diplomski studij (4 semestara - 120 ECTS)

Diplomski dvopredmetni Studij ruskog jezika i književnosti izvodi se kao nastavnički smjer te osposobljava studente za organizaciju procesa učenja i podučavanja ruskoga jezika u nastavi s učenicima različitih uzrasta i za različite tipove nastave, te stječu jezičnu i književnu kompetenciju na ruskome jeziku, poznavanje kulture zemalja ruskoga govornog područja, poznavanje književno-znanstvene terminologije i metodologije i tehnika istraživačkoga rada s obzirom na proces učenja i poučavanja ruskoga jezika i književnosti.

Po završetku diplomskoga dvopredmetnoga Studija ruskog jezika i književnosti - nastavnički smjer stječe se akademski naziv *magistar ruskog jezika i književnosti*.

Svršeni magistri ruskog jezika i književnosti bit će osposobljeni samostalno izvoditi nastavu ili nastaviti 3. ciklus studija. Mogućnost zapošljavanja: u obrazovanju (predškolsko, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, kao asistenti u visokoobrazovnim institucijama), u znanosti, u medijima, turističkim agencijama, tvrtkama, državnim i kulturnim institucijama, diplomatskim i konzularnim predstavništvima, na poslovima jezičnoga posredovanja u višejezičnim i višekulturnim kontekstima, sudstvu, itd.

Razredbeni postupak:

Uvjeti upisa: Završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit.

Pravo upisa ostvaruju pristupnici koji su svojim rezultatom u razredbenom postupku izborili prvenstvo unutar broja pristupnika određenoga upisnim kvotama. Razredbeni postupak se sastoji od bodovanja uspjeha u srednjoj školi (opći uspjeh svih razreda i ocjene iz hrvatskog i stranog jezika) i prijamnog ispita. Obzirom da je studij namijenjen i polaznicima koji nisu ranije učili ruski jezik, prijamni ispit će se sastojati od testa na kojem će se ispitati poznavanje hrvatskog jezika i srednjoškolskog gradiva književnosti, stoga je literatura za prijamni ispit: srednjoškolski udžbenici hrvatskog jezika i književnosti.

Popis kolegija iz ruskog jezika

Jezične vježbe 1-6

Uvod u studij književnosti

Osnove fonetike i fonologije ruskoga jezika

Staroslavenski jezik za rusiste 1 i 2

Ruski romantizam

Morfologija 1 i 2

Rani i razvijeni realizam

Visoki realizam

Sintaksa jednostavne rečenice

Dezintegracija realizma

Sintaksa složene rečenice

Ruska književnost prve polovice 20. stoljeća

Frazeologija ruskoga jezika

Akademsko pismo

Prevođenje umjetničkog teksta

Prevođenje stručnog teksta

Suvremena ruska književnost 1 i 2

Metodika nastave ruskog jezika

Ruski u učionici (nastavna praksa)

Jezik utopijskog i distopijskog romana

Slikarstvo ikona

Nastavnici i suradnici

dr. sc. Slavica Juka, red. prof.

dr. sc. Rafaela Božić, izv. prof.

dr.sc. Ivica Musić, izv. prof.

dr.sc. Danijela Lugarić Vukas, doc.

dr. sc. Šimun Novaković, doc.

dr. sc. Luciana Boban, doc.

dr. sc. Adrijana Vidić, doc.

Marijana Šuvak-Martinović, v. asist.

Ružica Tolić, v. asist.

Maša Obradović, v. asist.

Krešimir Tabak, v. asist.

Toni Herceg, v. asist.

Zoran Pervan, v. asist.

Antonia Pintarić, asist.

Ogledni primjerci testova za prijamni ispit:

Obzirom da se na prijamnom ispitu radi test iz hrvatskog jezika, ogledne primjerke testova možete pogledati na str. 25-32.

Komparativna književnost

O studiju

Studij komparativne književnosti može se studirati samo kao dvopredmetni studij, u kombinaciji sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu, u statusu redovitoga studenta, redovitoga studenta uz plaćanje i izvanrednoga studenta.

Preddiplomski studij (6 semestara - 180 ECTS)

Preddiplomski dvopredmetni Studij komparativne književnosti pruža studentima široko zasnovano obrazovanje iz cjelokupnoga područja opće povijesti književnost, teorije književnosti i metodologije proučavanja književnosti, poredbene povijesti hrvatske književnosti, teatrologije, filmologije, kulturalnih studija, filozofije i srodnih disciplina te omogućava stjecanje općih i specifičnih kompetencija prilagođenih razini preddiplomskoga studija.

Po završetku preddiplomskoga dvopredmetnoga Studija komparativne književnosti stječe se akademski naziv *bachelor/prvostupnik komparativne književnosti*.

Svršeni prvostupnici komparativne književnosti mogu upisati diplomski Studij komparativne književnosti, odnosno srodan studij na drugim institucijama, ili se uključiti u razna područja rada, npr. rad u izdavaštvu i knjižarstvu, u medijima, državnoj upravi, u javnim i privatnim ustanovama kulture, politike i kulturnog posredovanja, te raznih slobodnih profesija (npr. publicisti, pisci, prevoditelji i sl.).

Diplomski studij (4 semestra - 120 ECTS)

Diplomski dvopredmetni Studij komparativne književnosti pruža studentima znanja i kompetencije iz područja književnih teorija, metodologije proučavanja književnosti, poredbenoga pristupa djelima iz hrvatske književnosti, teatrologije, filmskih interpretacija, kulturalnih studija, prevoditeljstva, filozofije i srodnih disciplina, te omogućava stjecanje stručnih vještina potrebnih za obavljanje širokoga spektra poslova.

Po završetku diplomskoga dvopredmetnoga Studija komparativne književnosti studenti će moći/znati:

Po završetku diplomskoga dvopredmetnoga Studija komparativne književnosti stječe se akademski naziv *magistar komparativne književnosti*.

Svršeni magistri komparativne književnosti bit će osposobljeni samostalno obavljati poslove iz područja kulturnih politika, kazališta, kinematografije, znanstvenih instituta, sveučilišta, medijskih korporacija, izdavačke djelatnosti, i sl. Također će biti sposobni upisati srodan poslijediplomski studij.

Razredbeni postupak

Uvjeti za upis

Preddiplomski studij: završena četverogodišnja srednja škola, uspješno položen razredbeni ispit na Filozofskom fakultetu. Razredbeni ispit se sastoji od pismenog testa, koji obuhvaća dva dijela: 1. test iz svjetske književnosti i 2. test iz opće kulture (koji obuhvaća područje filma, teatra, likovne umjetnosti, i sl.).

Diplomski studij: završen preddiplomski Studij komparativne književnosti (ili ekvivalentni studij na drugom sveučilištu), prosjek ocjena s preddiplomskog studija.

Pravo upisa ostvaruju pristupnici koji su svojim rezultatom u razredbenom postupku izborili prvenstvo unutar broja pristupnika određenoga upisnim kvotama. Ukupni rezultati uključuju prosjek relevantnih ocjena iz srednje škole i rezultate razredbenog ispita. Svi uvjeti upisa regulirani su odredbama Sveučilišta.

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

Izvori europske književnosti
Teorija književnosti
Poredbeni pristup hrvatskoj književnoj baštini
Talijska književnost humanizma i renesanse
Komparativna književnost (osnove)
Povijest svjetske drame i teatra 1
Engleska književnost od renesanse do romantizma
Povijest svjetske drame i teatra 2
Goetheovo doba
Uvod u filmologiju
Hrvatski realizam u okviru europskog realizma
Semiotika književnosti
Uvod u teorije prevođenja
Ekspresionizam i drugi avangardni pravci
Estetika

Obvezni kolegiji na diplomskom studiju:

Suvremene književne teorije
Povijest filma
Uvod u dramaturgiju
Krežino djelo u europskim okvirima
Esejistika
Uvod u teatrologiju
Književnost u dodiru s drugim umjetnostima
Slika i riječ

Nastavnici i suradnici na studiju

dr. sc. Antun Karaman, red. prof.
dr. sc. Jadranka Lasić Lazić, red. prof.
dr. sc. Antun Lučić, red. prof.
dr. sc. Šimun Musa, red. prof., akademik
dr. sc. Željko Uvanović, red. prof.
dr. sc. Mirna Brkić Vučina, izv. prof.
dr. sc. Perina Meić, izv. prof.
dr. sc. Marijana Sivrić, izv. prof.
dr. sc. Sonja Špiranec, izv. prof.
dr. sc. Almir Bašović, doc.
dr. sc. Iva Beljan Kovačić, doc.
dr. sc. Boris Berić, doc.
dr. sc. Adrijana Jusup Magazin, doc.
dr. sc. Ita Lučin, doc.

dr. sc. Biljana Oklopčić, doc.
dr. sc. Ivica Petrović, doc.
dr. sc. Ljiljana Rajković, doc.
dr. sc. Jela Sabljic Vuica, doc.
dr. sc. Marko Tokić, doc.
Darija Glibić, v. asist.
Marin Ivanović, v. asist.
Andrea Miljko, v. asist.
Lidija Mustapić, v. asist.
dr. sc. Anđelka Raguž, v. asist.
Sonja Jurić, asist.
Tina Laco, asist.
Barbara Martinović, asist.
Marija Vasilj, asist.

Filozofija

O studiju

Studij filozofije može se studirati samo kao dvopredmetni studij, u kombinaciji sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu, u statusu redovitoga studenta, redovitoga studenta uz plaćanje i izvanrednoga studenta. Dvopredmetnost je u skladu s prirodnim interdisciplinarnošću filozofije, ali i sa stanjem na tržištu rada.

Trajanje studija:

- Preddiplomski studij traje 6 semestara (3 godine).
- Diplomski studij traje 4 semestra (2 godine).
- Poslijediplomski studij traje 6 semestara (3 godine).

Uvjeti upisa: Završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit.

Filozofija je nedvojbeno jedna od temeljnih znanstvenih disciplina na polju humanističkih znanosti kao njihov sastavni i fundirajući čimbenik. Stoga je studij filozofije nezaobilazan želi li se razumjeti kulturna, a i znanstvena tradicija Zapada.

Studij filozofije na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru želi osposobiti mlade ljude za temeljitije i dublje razumijevanje čovjeka, njegova života i smisla te svijeta u kojemu živi. Pod tim se podrazumijeva ne samo stjecanje prikladnih znanja nego i formiranje vlastitoga samostalnog kritičkog promišljanja. Budući da je znanje u današnjemu svijetu podložno brzim promjenama, osobito na području tehnike, sve više se osjeća potreba za obuhvatnim obrazovanjem koje bi bilo siguran orijentir u sve zamršenijem i zahtjevnijem svijetu. Mišljenja smo da Studij filozofije na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Mostaru može adekvatno odgovoriti na tu potrebu jer nudi primjerenu humanističku izobrazbu koja je također i vrlo prilagodljiva na tržištu rada u javnome i privatnom sektoru.

Po završetku preddiplomskoga dvopredmetnog Studija filozofije stječe se akademski naziv *bachelor/prvostupnik filozofije*.

Svršeni prvostupnici filozofije mogu obavljati pomoćne poslove u upravnim, konzularnim, kulturnim i drugim državnim ustanovama, medijskim agencijama i sl. Studenti također mogu nastaviti s diplomskim studijem na srodnim studijima. Sposobnosti koje nudi Studij filozofije kao što su pojednostavljivanje složenih ideja, primjećivanje izostavljenih pretpostavki, uočavanje uzročnih veza te viđenje stvarnosti u širem kontekstu izuzetno su tražene u svakoj struci pa tako završeni prvostupnici filozofije, osim svoje struke, dobivaju i dobre početne pretpostavke za bavljenje mnoštvom drugih poslova.

Po završetku diplomskoga dvopredmetnog Studija filozofije - nastavnički smjer stječe se akademski naziv *magistar filozofije*.

Svršeni magistri filozofije bit će osposobljeni samostalno izvoditi nastavu ili nastaviti 3. ciklus studija. Mogućnost zapošljavanja: u obrazovanju (srednjoškolsko obrazovanje iz kolegija filozofija, logika i etika, kao asistenti u visokoobrazovnim institucijama), u znanosti, u medijima, agencijama, tvrtkama, državnim institucijama itd.

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

- *Uvod u filozofiju*
- *Antička filozofija*
- *Logika 1*
- *Znanstvena metodologija*
- *Logika 2*
- *Etika 1*
- *Filozofija srednjeg vijeka i renesanse*
- *Filozofija spoznaje*
- *Sociologija odgoja i obrazovanja*
- *Filozofija novog vijeka 1*
- *Metafizika 1*
- *Filozofija odgoja i obrazovanja*
- *Suvremena filozofija 1*
- *Filozofija novog vijeka II*
- *Povijest hrvatske filozofije*

Obvezni kolegiji na diplomskom studiju:

- *Suvremena filozofija II*
- *Estetika*
- *Psihologija odgoja i obrazovanja*
- *Opća pedagogija*
- *Etika II*
- *Metafizika II*
- *Filozofija govorničkog umijeća*
- *Didaktika*
- *Suvremena kultura, obrazovanje i etika*
- *Metodika nastave filozofije*
- *Etika nastavnčkih profesija*
- *Filozofska antropologija*

Nastavno osoblje na Studiju filozofije

dr. sc. Slavica Juka, red. prof.
dr. sc. Stipe Kutleša, red. prof.
dr. sc. Zoran Primorac, red. prof.
dr. sc. Ivice Musić, izv. prof.
dr. sc. Mate Buntić, doc.
dr. sc. Ita Lučin, doc.
dr. sc. Ivan Ševo, doc.
dr. sc. Ivana Primorac-Bilaver, v. asist.
Krešimir Tabak, asist.
Toni Herceg, asist.
Mate Penava, asist.

Razredbeni postupak

Obvezna literatura za razredbeni postupak iz filozofije (prijamni ispit) sljedeća je:

1. KALIN, Boris, *Povijest filozofije*, Školska knjiga, Zagreb, 2004.
2. PETROVIĆ, Gajo, *Logika*, Element, Zagreb, 2002.
3. KOVAČ, Srećko, *Logika*, Hrvatska sveučilišna naknada, Zagreb, 2006.

**OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ FILOZOFIJE
TEST I.**

1. Što je pojam? (napišite odgovor): _____ _____
2. Ulaze li pojmovi „Mate“, „Ante“, „Ivan“, itd. u sadržaj ili u opseg pojma „voće“? (napišite odgovor): _____
3. Što je sud? (napišite odgovor): _____ _____
4. U sudu: „Zemlja je okrugla.“ označite koja je riječ „subjekt“, koja „predikat“, a koja „kopula“? Subjekt: _____ Predikat: _____ Kopula: _____
5. Što je zaključak? (napišite odgovor): _____ _____
6. U sljedećem prikazu izvedite zaključak iz navedenih premisa: <i>Sve mačke su krvoločne.</i> <i><u>Jaguar je mačka.</u></i> Dakle (izvedite zaključak): _____
7. U sljedećem primjeru navedite je li zaključak posredan ili neposredan . Svi profesori su rastreseni. Petar je profesor. _____
Dakle: <i>Petar je rastresen.</i> (napišite odgovor): _____
8. Sud „Neki profesori su lovci.“ – jest univerzalno-afirmativan. DA NE (Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)
9. Ako se „diobom“ određuje <i>opseg pojma</i> , što se određuje definicijom? (napišite odgovor): _____
10. „Indukcija je metoda zaključivanja od pojedinačnog na opće.“ DA NE (Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)

11. Nominalna definicija filozofije glasi:	
a) filozofija je ljubav prema mudrosti	
b) filozofija je učiteljica života	
c) filozofija je istinita spoznaja	
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
12. Etika je filozofska disciplina koja se bavi uređenjem dobrog života pojedinca.	
DA	NE
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
13. Kozmološko razdoblje grčke filozofije bavi se pitanjima:	
a) o čovjeku	
b) o svijetu	
c) o Bogu	
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
14. Što je počelo svega za Pitagoru?	
(napišite odgovor): _____	
15. „Pojmovi: kugla, ljubav, svađa, voda, vatra, zemlja i zrak - dovode se u vezu s:	
a) Heraklitom	
b) Empedoklom	
c) Anaksimenom	
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
16. Koji je grčki filozof koristio <i>metodu majeutike</i> ?	
(napišite odgovor): _____	
17. Koji grčki filozof govori o <i>prisposobi o Suncu</i> ?	
(napišite odgovor) _____	
18. Aristotelova temeljna kategorija jest <i>kvaliteta</i> .	
DA	NE
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
19. „Fedon“ je <i>Platonovo</i> djelo?	
DA	NE
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
20. Skepticizam je učenje koje tvrdi da možemo doći do nesumnjive istine!	
NE	DA
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
21. Toma Akvinski autor je djela <i>Teološka suma</i> ?	
NE	DA
(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)	
22. Ako je „racionalizam“ filozofski pravac koji smatra da se do spoznaje dolazi isključivo razumom, što onda tvrdi filozofski pravac „empirizam“?	
Da se do spoznaje dolazi (nadopunite): _____	

23. Koji je filozof racionalizma smatrao da postoji <i>samo jedna supstancija</i> ?	
(napišite odgovor): _____	
24. Navedene filozofe svrstajte u grupe:	
Descartes, Locke, Hume, Leibniz, Hobbes, Spinoza	
Filozofi racionalizma: 1. _____ 2. _____ 3. _____	
Filozofi empirizma: 1. _____ 2. _____ 3. _____	

<p>c) <i>filozofija je istinita spoznaja!</i></p> <p>(zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</p>
<p>12. Ako je «Etika» filozofska disciplina koja se bavi proučavanjem ljudskog djelovanja pod vidikom je li ono dobro ili loše. Čime se onda bavi «antropologija» ?</p>
<p>13. Kozmološko razdoblje grčke filozofije bavi se pitanjima:</p> <p>a.) o čovjeku b.) o svijetu c.) o Bogu.</p> <p style="text-align: center;">(zaokružite jedan od ponuđenih odgovora!)</p>
<p>14. Što počelo svega za atomiste? (Demokrit i Leukip)</p>
<p>15. «Sve teče (panta rei)» je iskaz koji se pripisuje: (zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</p> <p style="text-align: center;">1. <i>Heraklitu</i> / ili 2. <i>Parmenidu</i>?</p>
<p>16. Koji je grčki filozof tvorac izreke: <i>Znam da ništa ne znam!</i></p>
<p>17. Koji grčki filozof smatra da su «<i>ideje</i>» bit svega?</p>
<p>18. Aristotel je utemeljio učenje o kategorijama, kojima se izriče na koje načine biće može postojati: Navedite koliko kategorija ima prema Aristotelovu mišljenju?</p>
<p>19. «<i>Metafizika</i>» je <i>Aristotelovo</i> / ili <i>Platonovo</i> djelo?</p>
<p>20. Skepticizam je učenje koje tvrdi da možemo doći do nesumnjive istine!</p> <p>- DA / NE (zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</p>
<p>21. Koji je najznačajniji srednjovjekovni mislilac?</p>
<p>22. Ako je «<i>empirizam</i>» filozofski pravac koji smatra da se do spoznaje dolazi isključivo iskustvom (osjetilima), što onda tvrdi filozofski pravac «<i>racionalizam</i>»?</p>
<p>23. Koji je filozof tvorac iskaza. «<i>Cogito ergo sum</i>»?</p>
<p>24. Navedene filozofe svrstajte u grupe:</p> <p>-<i>Filozofi racionalizma:</i></p> <p>-<i>Filozofi empirizma:</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Descartes, Locke, Hume, Leibniz, Hobbes, Spinoza.</i></p>
<p>25. Koji je filozof postavio pitanja: <i>Što mogu znati? Što trebam činiti? Čemu se smijem nadati? Što je čovjek?</i></p>
<p>26. «Zvezdano nebo nada mnom i moralni!»</p> <p>(nadopunite navedenu rečenicu!)</p>
<p>27. Koji predstavnik klasičnog njemačkog idealizma govori o «<i>Apsolutnom duhu</i>»</p>
<p>28. Kant tvrdi da možemo spoznati stvar po sebi: DA / NE</p> <p>(zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</p>
<p>29. Koji od navedenih filozofa tvrdi ja je «<i>volja za moć</i>» u osnovi svega:</p>

1. F. NIETZSCHE / 2. A. SCHOPENHAUER

(zaokružite odgovor za koji mislite da je točan).

30. Koji suvremeni filozof govori o «Zaboravu bitka», a glavno mu je djelo «Bitak i vrijeme»?

TEST III

1. Misao o bitnim karakteristikama onoga što mislimo jest.....

(Dopunite rečenicu!)

2. Ulaze li «crveno», «bijelo», «plavo» itd. u sadržaj ili u opseg pojma «boja»?

a) sadržaj

b) opseg

(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)

3. Skup pojmova kojima se nešto tvrdi ili niječe jest

Dopunite rečenicu!

4. U sudu: «Svi ljudi su smrtni» označite koja je riječ subjekt, koja predikat, a koja kopula!

subjekt -

predikat -

kopula -

5. «Čovjek je razumsko živo biće.» - U navedenom iskazu radi se o:

a) definiciji

b) klasifikaciji.

(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)

6. U sljedećem silogizmu izvedite zaključak iz navedenih premisa:

Sve mačke su krvoločne.

Lav je mačka.

Dakle,.....

7. Zaključak može biti *posredan* ili *neposredan*! U sljedećem primjeru navedite je li zaključak posredan ili neposredan!

Svi ljudi su smrtni.

Petar je čovjek.

Dakle, Petar je smrtan.

Zaključak je

8. «Sofizmi i paralogizmi su pogreške u zaključivanju.»

a) Da!

b) Ne!

(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)

9. Logika je filozofska disciplina koja se bavi.....

(Dopunite rečenicu!)

10. «Indukcija je metoda raščlanjivanja složene tvorevine na njezine sastavne dijelove, a dedukcija je metoda spajanja jednostavnih tvorevina u složene!»

a) Da!

b) Ne!

(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)

11. Tales, Anaksimenes i Anaksimandar pripadnici su:

a) kozmološkoga razdoblja grčke filozofije

b) antropološkoga razdoblja grčke filozofije

c) ontološkoga razdoblja grčke filozofije.

(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)

12. «Čovjek je mjera svih stvari; onih koje jesu da jesu, a onih koje nisu da nisu.» -Navedeni iskaz

pripisuje se: a) Pitagori b) Protagori c) Pitiji.	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
13. Pojam <i>LOGOS</i> -a svojstven je: a) Anaksagorinoj misli b) Parmenidovoj misli c) Heraklitovoj misli.	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
14. Što je počelo svega za Empedokla? Počelo svega je.....	
15. «Bitak jest, nebitak nije!» iskaz je koji se pripisuje: a) Heraklitu b) Parmenidu c) Ciceronu.	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
16. Sokratove metode poučavanja su: a) dioba i sinteza b) analiza i definicija c) ironija i majeutika.	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
17. Koji grčki filozof smatra da je «tijelo tamnica duše»? a) Aristotel b) Sokrat c) Platon	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
18. O «prvom nepokrenutom pokretaču» govori: a) Hegel b) Kant c) Aristotel.	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
19. Djelo <i>Država</i> napisao je: a) Descartes b) Locke c) Platon.	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
20. Relativizam je učenje koje tvrdi da možemo doći do nesumnjive istine! a) Da! b) Ne!	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
21. Tko je napisao djelo <i>Summa Theologiae</i> ? a) Toma Akvinski b) Avicena c) Duns Scot.	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
22. Racionalizam je svojstven filozofiji J. Lockea, a empirizam filozofiji R. Descartesa! a) Da! b) Ne!	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>
23. Koji je filozof tvorac iskaza: «Ljudski je um prazna ploča na kojemu iskustvo ispisuje svoje sadržaje»? a) Spinoza b) Hume c) Locke	<i>(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</i>

<p>24. Descartes, Albert Veliki, Duns Scot, Leibniz, Toma Akvinski, Spinoza - navedene filozofe svrstajte u grupe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>filozofi racionalizma</i> - <i>srednjovjekovni filozofi</i>.....
<p>25. Koji je filozof postavio pitanja: <i>Što mogu znati? Što trebam činiti? Čemu se smijem nadati? Što je čovjek?</i></p> <p>.....</p>
<p>26. O «Apsolutnom duhu» govori:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Hegel b) Hume c) Fichte <p style="text-align: right;">(Zaokružite odgovor za koji mislite da je točan!)</p>
<p>27. Tko je napisao djelo <i>Sein und Zeit</i>?</p> <p>.....</p>
<p>28. Tko je napisao djelo <i>Kritika čistoga uma</i>?</p> <p>.....</p>
<p>29. Koji od navedenih filozofa tvrdi da je «volja za moć» u osnovi svega?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) F. Nietzsche b) A. Schopenhauer
<p>30. Tko je napisao djelo <i>Fenomenologija duha</i>?</p> <p>.....</p>

TEST IV

<p>1. Tvorac <i>formalne logike</i> je:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Sokrat b) Zenon c) Aristotel d) Aristofan
<p>2. Pojmovi <i>crveno, bijelo i plavo</i> ulaze u:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sadržaj pojma boja b) opseg pojma boja c) doseg pojma boja
<p>3. Oblici valjane misli su:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pojam, sud i sofizam b) opseg, sud i dedukcija c) poimanje, suđenje, zaključivanje c) pojam, sud i zaključak
<p>4. Svaki pojam ima:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sadržaj, opseg i doseg b) predikat, objekt i subjekt c) subjekt, predikat i kopula
<p>5. Paralogizam je:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) namjerna logička pogreška b) nenamjerna logička pogreška

<p>c) posredan zaključak d) nijedno od navedenog</p>
<p>6. „Sve mačke su krvoločne. <u>Lav je mačka.</u> Lav je krvoločan“ - u navedenom primjeru se radi o: a) posrednom zaključku b) neposrednom zaključku c) sofizmu d) parologizmu</p>
<p>7. Sudovi se dijele po: a) kvalitetu, dužini, širini i visini b) dubini, opsegu, sadržaju i dosegu c) kvantiteti, kvaliteti, modalitetu i relaciji</p>
<p>8. „Sve mačke su krvoločne. <u>Gepard je mačka.</u> Gepard je krvoločan.“ - u navedenom primjeru <i>terminus maior</i> je: a) gepard b) mačka c) krvoločan</p>
<p>9. Klasifikacijom (diobom) se određuje: a) opseg pojma b) doseg pojma c) sadržaj pojma</p>
<p>10. Eksperiment, teorija, hipoteza i dedukcija su: a) dijelovi epistemologije b) metode znanstvene spoznaje c) pomoćne filozofske discipline d) dijelovi logike</p>
<p>11. Riječ <i>filozofija</i> po prvi puta je upotrijebio: a) Sokrat b) Platon c) Aristotel d) Pitagora</p>
<p>12. Epistemologija (gnoseologija) je filozofska disciplina koja se bavi: a) bićem kao bićem b) logičkim zakonitostima mišljenja c) mogućnošću, izvorom, granicama i sigurnošću ljudske spoznaje d) ljudskim djelovanjem</p>
<p>13. Anaksimandar je za počelo svega držao: a) vodu b) neograničeno c) zrak</p>
<p>14. „Čovjek je mjera svih stvari.“ - iskaz je koji se pripisuje: a) Pitagori b) Plotinu</p>

c) Protagori
15. „Znam da ništa ne znam.“ - iskaz je koji se pripisuje: a) Platonu b) Epiktetu c) Sokratu
16. Sokrat je napisao: a) nijedno djelo b) tri djela c) jedno djelo
17. Platonovo djelo je: a) „Parmenid“ b) „Metafizika“ c) „O biću i biti“
18. Prema Aristotelovu mišljenju postoji: a) 13 kategorija b) 12 kategorija c) 10 kategorija
19. Začetnik filozofije stoicizma je: a) Zenon iz Kitiona b) Sekst Empirik c) Plotin
20. Plotin je bio začetnik: a) filozofije neoplatonizma b) filozofije stoicizma c) filozofije epikureizma
21. Djelo „De civitate Dei“ napisao je: a) sv. Bonaventura b) Ciceron c) sv. Augustin
22. U srednjovjekovnoj filozofiji <i>problem univerzalija</i> odnosio se na: a) pojedinačne predmete i filozofiju b) opće pojmove i pojedinačne predmete c) odnos jednog i mnoštva
23. Najistaknutiji srednjovjekovni filozof je: a) Descartes b) Filon Aleksandrijski c) nijedan od navedenih
24. Racionalizam tvrdi: a) sva spoznaja dolazi iz razuma b) sva spoznaja dolazi iz iskustva c) sva spoznaja dolazi iz prisjećanja
25. Predstavnici filozofije empirizma su: a) Hume, Locke, Hobbes b) Descartes, Spinoza, Leibniz

c) Hegel, Fichte, Schelling
26. Kantova etika je: a) teleološka b) deontološka c) hedonistička
27. O „Apsolutnom duhu“ govori: a) Schelling b) Hegel c) nijedan od navedenih
28. „Pesimizam“ je svojstven: a) Fichteovoj filozofiji b) Nietzscheovoj filozofiji c) Schopenhauerovoj filozofiji
29. Kierkegaard je začetnik: a) analitičke filozofije b) utilitarističke filozofije c) egzistencijalističke filozofije
30. Djelo „Bitak i vrijeme“ napisao je: a) H. Küng b) M. Heidegger c) N. Kopernik

Latinski jezik i rimska književnost

O studiju

Studij latinskog jezika i rimske književnosti može se studirati samo kao dvopredmetni studij, u kombinaciji sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu, u statusu redovitoga studenta i redovitoga studenta uz plaćanje. Dvopredmetnost je u skladu s prirodnom interdisciplinarnošću latinskoga jezika i rimske književnosti, kao i sa stanjem na tržištu rada: nakon dvopredmetnog studija latinskoga jezika i drugog studija u kombinaciji znatno su veće mogućnosti zaposlenja nego što bi to bile nakon isključivo jednopredmetnog studija.

Prediplomski Studij latinskog jezika i književnosti prilagođen je učenju latinskog jezika od početka (tj. bez znanja usvojenih u srednjoškolskom obrazovanju), a obrađuje sve razine gramatike i sva razdoblja rimske književnosti, uz kolegije s civilizacijskim sadržajima, kolegije iz historijske gramatike te kolegije obrade i analize izvornih tekstova. Također, on omogućava cjelovit uvid u svekoliko književno stvaralaštvo na latinskom jeziku bez obzira na svjetonazor autora, uzimajući u obzir suvremena poimanja jezika (govora), usvajanje leksika s civilizacijskom i kulturnom pozadinom kao i same strukture rimske književnosti i njezinog odnosa prema starogrčkoj s jedne, te nacionalnim (prvenstveno hrvatskoj) književnostima s druge strane.

Po završetku prediplomskog dvopredmetnog Studija latinskog jezika i rimske književnosti student stječe akademski naziv: bachelor/prvostupnik latinskog jezika i rimske književnosti. Svršeni prvostupnici/prvostupnice latinskog jezika i rimske književnosti mogu upisati diplomski studij latinskog jezika i rimske književnosti ili srodan studij na drugim institucijama, odnosno uključiti se u razna područja rada, npr. u kulturnim ili informativnim djelatnostima (izdavaštvo, muzeji, arhivi, mediji), u javnim i privatnim ustanovama kulture, politike i kulturnog posredovanja te raznih slobodnih profesija (npr. publicisti, pisci i sl.).

Diplomski Studij latinskog jezika i rimske književnosti - nastavnički smjer osposobljava studente za organizaciju procesa učenja i podučavanja latinskog jezika u nastavi s učenicima različitih uzrasta i za različite tipove nastave. Osim kolegija iz metodike nastave i nastavne prakse, izvode se kolegiji iz obrade i analize izvornih tekstova, kolegiji iz hrvatskog i BiH latiniteta, latinske patristike te izborni kolegiji iz različitih aspekata rimske književnosti i kulture. Diplomski Studij latinskog jezika i rimske književnosti, kao i svi studijski programi nastavničkog smjera na Filozofskom fakultetu osiguravaju studentima po završetku petogodišnjeg studija kvalifikaciju nastavnika u osnovnom i srednjem obrazovanju prema EU standardu od minimalno 60 ECTS bodova iz kolegija koji nose nastavničke kompetencije unutar ukupnih 300 ECTS bodova. Standard od navedenih 60 ECTS student stječe na studijskom programu nastavničkog smjera i na zajedničkim kolegijima (kroz Nastavnički modul), tijekom prediplomskog i diplomskog studija.

Po završetku diplomskog dvopredmetnog Studija latinskog jezika i rimske književnosti student stječe akademski naziv: magistar latinskog jezika i rimske književnosti. Svršeni magistri

bit će osposobljeni samostalno izvoditi nastavu ili nastaviti 3. ciklus studija. Mogućnost zapošljavanja: u obrazovanju (najčešće općim i klasičnim gimnazijama, srednjim medicinskim i upravnim školama, kao asistenti u visokoobrazovnim institucijama), potom u znanstvenim i kulturnim institucijama, arhivskim zbirkama, specijaliziranim knjižnicama te u medijima i državnim institucijama.

Preddiplomski i diplomskih Studij latinskog jezika i rimske književnosti usporediv je, premda ne identičan, studijskom programu latinskog jezika na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, a ima i određene sličnosti s programima sarajevskog, zagrebačkog i zadarskog Filozofskog fakulteta.

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

- Latinski jezik 1-4
- Uvod u studij latinskog jezika 1 i 2
- Rimska književnost 1-4
- Historijska gramatika 1 i 2
- Lektira 1 i 2

Obvezni kolegiji na diplomskom studiju:

- *Translacija 1 i 2*
- *Pregled hrvatskog latiniteta*
- *Latinska patristika*
- *Pregled BiH latiniteta*
- *Metodika nastave latinskog jezika 1 i 2*
- *Praktikum iz Metodike nastave latinskog jezika*

Pored obveznik kolegija studenti slušaju i izborne kolegije te zajedničke obvezne i izborne kolegije.

Nastavnici i asistenti na Studiju latinskog jezika i rimske književnosti

Dr. sc. Pavao Knezović, red. prof.

Dr. sc. Luciana Boban, izv. prof.

Dr. sc. Josip Grubeša, doc.

Dr. sc. Jadranka Bagarić, doc.

Jelena Jurčić, v. asist.

Razredbeni postupak

Pravo upisa ostvaruju pristupnici koji su svojim rezultatom u razredbenom postupku izborili prvenstvo unutar broja pristupnika određenoga upisnim kvotama (na dvopredmetnom studiju to se odnosi za oba predmeta).

Obvezna literatura za razredbeni postupak (prijamni ispit) iz latinskog jezika i rimske književnosti je sljedeća:

1. Gortan-Gorski-Pauš: LATINSKA GRAMATIKA
2. V. Vratović: RIMSKA KNJIŽEVNOST
3. M. Žepić: RJEČNIK LATINSKO-HRVATSKI

OGLEDNI PRIMJERC I TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ LATINSKOGA JEZIKA I
RIMSKE KNJIŹEVNOSTI

TEST I

1. Dekliniraj:

- a) imenicu *via, ae f.*
c) muški rod pridjeva *aeger, gra, grum*
b) imenicu *animal, alis n.*
d) srednji rod zamjenice *qui, quae, quod*

2. Od zadanih glagola napravi glagolska vremena:

- a) ind. prezenta akt. i ind. pluskvamperfekta pas. od *vinco, 3. vici, victum*
b) ind. imperfekta pas. i futur 2. akt. od *facio, 3. feci, factum*

3. Napiši glavne i redne brojeve:

- a) II
b) VI
c) X
d) C

4. Kompariraj (komparativ i superlativ) pridjeve:

- a) *peritus, a, um*
b) *pulcher, chra chrum*
c) *celeber, bris, bre*
c) *facilis, -e*

5. Nastavi poslovice i prevedi:

a) *Hodie mihi, _____.*
Prijevod: _____

b) *Quod nocet, _____.*
Prijevod: _____

c) *Si duo faciunt idem _____.*
Prijevod: _____

d) *Mens sana _____.*
Prijevod: _____

e) *Exegi monumentum _____.*
Prijevod: _____

f) *Liječniče, liječi sama sebe.*
Prijevod: _____

g) *Gdje ti Gaj, ja Gaja.*
Prijevod: _____

h) *Dođoh, vidjeh, pobijedih.*
Prijevod: _____

i) *Iskoristi dan!*
Prijevod: _____

j) *Da si šutio, ostao bi filozof.*
Prijevod: _____

6. Odredi koje od sljedećih tvrdnji su točne (T) a koje netočne (N).

Rimsku božansku trijadu čine Zeus, Hera i Atena.	T	N
Članovi prvog trijumvirata bili su Pompej, Kras i Cezar.	T	N
Rim je imao sedam kraljeva.	T	N
Tacit piše „sine ira et studio“.	T	N
Saturn je Jupiterov brat.	T	N
Rimski nacionalni ep se zove „Odiseja“.	T	N
Saturnov dan u tjednu je nedjelja.	T	N
Razlikujemo dva izgovora latinskog jezika: klasični i tradicionalni.	T	N
Rimska povijest bilježi tri punska rata.	T	N
Posljednji rimski kralj je bio Tarkvinije Prisko.	T	N

7. Kratko objasni podjelu rimske književnosti.

Povijest

O studiju povijesti

Studij povijesti ima za cilj osposobljavanje povjesničara/intelektualca suvremenog profila, koji će kvalificirano obnašati sve stručne poslove bez kojih je nezamislivo današnje školstvo (sve osnovne i srednje škole), i uz to se kompetentno snalaziti na brojnim radnim mjestima u suvremenom društvu. U skladu s tim na ovom će Studiju svoju izobrazbu stjecati budući intelektualci koji će svoja znanja i kompetencije moći primijeniti na onim područjima suvremenoga društva gdje postoji potreba za njihovim radom i doprinosom (škole, arhivi, biblioteke, muzeji, znanstvene i istraživačke organizacije, stručne službe te različite druge ustanove).

Studenti koji završe preddiplomski dvopredmetni studij povijesti osposobljeni su za rad gdje se traži prvi stupanj visoke stručne sprema: različiti oblici rada u novinstvu, u turističko-agencijskim organizacijama, u diplomaciji, te raznim ustanovama.

Studenti koji završe dvopredmetni diplomski studij povijesti bit će osposobljeni za rad gdje se traži visoka stručna sprema: izvođenje nastave povijesti u školskim odgojno-obrazovnim ustanovama; različiti poslovi u prosvjetnim ustanovama, knjižnicama, arhivima i muzejima (gdje se traži povijesna struka); u novinstvu, na radiju i TV, u lokalnoj i državnoj upravi, diplomatskoj službi itd.

Program studija povijesti na našem Fakultetu rađen je prema programima srodnih fakulteta u Republici Hrvatskoj.

Studij je ustrojen dvopredmetno, što znači da uz povijest obvezno upisujete još jedan studij. Po završetku dvopredmetnog studija povijesti i srodne discipline znatno su veće mogućnosti zaposlenja nego što bi to bile nakon završetka jednopredmetnog studija. Povijest možete studirati dvopredmetno u svim kombinacijama na Filozofskom Fakultetu.

Uvjeti upisa na studij

Završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit.

Pravo upisa ostvaruju pristupnici koji su svojim rezultatom u razredbenom postupku izborili prvenstvo unutar broja pristupnika određenoga upisnim kvotama (na dvopredmetnom studiju to se odnosi za oba predmeta).

Literatura za razredbeni ispit su gimnazijski udžbenici za povijest.

Nakon završetka razredbenoga postupka u I. (srpanjskom) roku raspisuje se natječaj za preostala slobodna mjesta u II. (rujanskom) roku.

Trajanje studija

Preddiplomski studij traje 6 semestara (3 godine).

Diplomski studij traje 4 semestra (2 godine).

Poslijediplomski studij traje 6 semestara (3 godine).

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

- Uvod u povijest s metodologijom
- Stara povijest Istoka
- Povijest Grčke, Rima i Ilirika
- Svjetska povijest srednjega vijeka
- Hrvatska povijest srednjega vijeka
- Povijest BiH u srednjem vijeku
- Svjetska povijest ranoga novog vijeka
- Hrvatska povijest ranoga novog vijeka
- Povijest BiH u ranom novom vijeku
- Svjetska povijest u 19. stoljeću
- Hrvatska povijest u 19. stoljeću
- Povijest BiH u 19. stoljeću
- Svjetska povijest 1918.-1945.
- Hrvatska i bh. povijest 1918.-1945.
- Historiografija
- Svjetska povijest nakon 1945.
- Hrvatska i bh. povijest nakon 1945.

Obvezni kolegiji na diplomskom studiju:

- Psihologija odgoja i obrazovanja
- Didaktika
- Opća pedagogija
- Suvremena kultura, obrazovanje i etika
- Metodologija povijesnih istraživanja
- Pomoćne povijesne znanosti
- Metodika nastave povijesti
- Povijesni izvori
- Praktikum iz Metodike nastave povijesti

Nastavnici i asistenti na Studiju povijesti

dr. sc. Božo Goluža, red. prof.

dr. sc. Mladen Ančić, red. prof.

dr. sc. Ivica Šarac, izv. prof.

dr. sc. Dijana Korać, izv. prof.

dr. sc. Ivica Lučić, izv. prof.

dr. sc. Marina Beus, doc.

dr. sc. Dijana Pinjuh, doc.

dr. sc. Ivica Glibušić, doc.

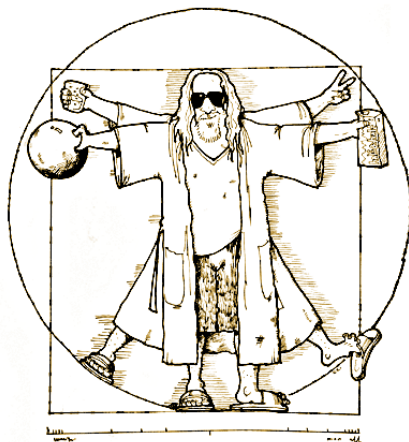
dr. sc. Ana Zadro, doc.

Goran Mijočević, v. asist.

OGLEDNI PRIMJERAK TESTA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ POVIJESTI

1. Arheologija kao pomoćna povijesna znanost proučava _____.
2. Grad Rim osnovan je u _____ st.
3. Julijanski kalendar nosi ime po _____ nastao je u _____ st.
4. Neron je bio _____ i živio je u _____ st.
5. Milanski edikt potpisan je _____ god.
6. Veliki progoni kršćana bili su od _____ st. do _____ st.
7. Rimsko carstvo na ist. i zap. dio podijelio je _____ i to _____ god.
8. Franci su bili _____ pleme.
9. Prvi poznati solinski biskup bio je _____.
10. Osnivač islama Muhamed rođen je u gradu _____ u _____ st.
11. Mađari su u svoju današnju domovinu došli u _____ st.
12. Konstantin Porfirogenet bio je _____ i živio je u _____ st.
13. Posljednji hrvatski knez bio je _____.
14. Najstariji sačuvani glagoljski spomenik u Hrvata je _____ iz _____ god.
15. Posljednji hrvatski kralj narodne krvi bio je _____.
16. Hrvatska gubi samostalnost _____ god. i to ugovorom _____.
17. Prvi poznati bosanski ban bio je _____ i vladao je u _____ st.
18. Prvi bosanski kralj bio je _____, a okrunjen je _____ god.
19. Najveći srednjovjekovni srpski vladar bio je _____ i vladao je u _____ st.
20. Osnivač protestantizma bio je _____ i djelovao je u _____ st.
21. Posljednji bosanski kralj bio je _____, umro je _____ god.
22. Marija Terezija bila je _____ i živjela je u _____ st.
23. Bečki kongres bio je _____ god., a Berlinski kongres _____ god.
24. Austro-Ugarska je okupirala BiH _____ god., a anektirala _____ god.
25. Balkanskih ratova bilo je _____ i bili su _____ god.
26. Diktatura kralja Aleksandra proglašena je _____ (datum).
27. Vidovdanski ustav proglašen je _____ god.
28. Stjepana Radića ubio je _____ i to _____ god.
29. Kralj Aleksandar Karađ. umro je u gradu _____ i to _____ god.
30. Hitler je došao na vlast _____ god., a Drugi svjetski rat počeo je _____ god.

Povijest umjetnosti

O studiju Povijesti umjetnosti

Studij povijesti umjetnosti može se studirati samo kao dvopredmetni studij u kombinaciji sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu, u statusu redovitog studenta/-ice i redovitog studenta/-ice uz plaćanje.

Preddiplomski studij (6 semestara - 180 ECTS)

Preddiplomski dvopredmetni Studij povijesti umjetnosti razrađen je prema kolegijima i pripadajućim ECTS bodovima. Studij omogućuje sveobuhvatno obrazovanje iz područja povijesti umjetnosti.

Po završetku preddiplomskog dvopredmetnog Studija povijesti umjetnosti stječe se akademski naziv: *bachelor/prvostupnik povijesti umjetnosti*.

Diplomski studij (4 semestra - 120 ECTS)

Diplomski dvopredmetni Studij povijesti umjetnosti izvodi se kao nastavnički smjer te osposobljava studente za organizaciju procesa učenja i podučavanja povijesti umjetnosti u nastavi s učenicima/-icama različitih uzrasta i za različite tipove nastave. Tijekom studija studenti/-ice stječu kompetencije za izvođenje nastave povijesti umjetnosti u raznim odgojno-obrazovnim ustanovama.

Po završetku diplomskoga dvopredmetnoga Studija povijesti umjetnosti - nastavnički smjer stječe se akademski naziv *magistar povijesti umjetnosti*.

Na svim studijima nastavničkoga smjera na Filozofskome fakultetu student/-ica će po završetku petogodišnjega studija steći kvalifikaciju nastavnika/-ice u osnovnome i srednjem obrazovanju prema EU standardu od minimalno 60 ECTS bodova iz kolegija koji nose nastavničke kompetencije unutar ukupnih 300 ECTS bodova. Standard od navedenih 60 ECTS bodova student stječe na studiju nastavničkoga smjera i na zajedničkim kolegijima (kroz Nastavnički modul) tijekom preddiplomskoga i diplomskoga studija.

Kolegiji na preddiplomskom studiju:

- Uvod u povijest umjetnosti
- Osnove arhitekture
- Umjetnost antike
- Umjetnost kasne antike i RSV
- Umjetnost predromanike i romanike
- Ikonografija I
- Umjetnost gotike
- Umjetnost renesanse i manirizma
- Umjetnost baroka i rokoka
- Arhitektura novog vijeka

- Umjetnost 19. st.
- Umjetnost 20. stoljeća
- Arhitektura 19. i 20. stoljeća
- Povijest i teorija povijesti

- Umjetnost 19. i 20. Stoljeća u BiH

umjetnosti

Kolegiji na diplomskom studiju:

- Metodika nastave povijesti umjetnosti
 - Nastavna sredstva i pomagala za izvođenje nastave
 - Hospitacije
 - Praktikum izvođenja nastave I
 - Praktikum izvođenja nastave II
- Umjetnost 19. i 20. stoljeća u Hrvatskoj
 - Arhitektura 19. i 20. stoljeća u BiH i Hrvatskoj
 - Vizualne komunikacije
 - Umjetnost postmoderne

Pored obveznih kolegija studenti/-ce slušaju i izborne, te zajedničke obvezne kolegije.

Nastavnici/-ce i asistenti/-ce na Studiju povijesti umjetnosti:

Dr. sc. Jaroslav VEGO, red.prof.

Danijela UCOVIĆ, v. asist

Dr. sc. Ljiljana RAJKOVIĆ, doc.

Valerija SOLDO v. asist.

Dr. sc. Tatjana MIĆEVIĆ ĐURIĆ, doc.

Marin IVANOVIĆ, v. asist.

Dr. sc. Zoraida DEMORI STANIČIĆ, doc.

Barbara MARTINOVIĆ, asist.

Dr. sc. Damir Zorić, doc.

Beat ČOLAK, asist.

Mr. sc. Snježana VASILJ, v.asist.

Ivica KIPRE, asist.

Tomislav ČAVAR, v.asist.

Prijamni ispit

Pravo upisa ostvaruju pristupnici/-e koji/-e su svojim rezultatom u razredbenom postupku ostvarili/-e prvenstvo unutar broja pristupnika određenoga upisnim kvotama (na dvopredmetnom studiju to se odnosi za oba predmeta).

Obvezna literatura za razredbeni postupak iz povijesti umjetnosti su udžbenici za gimnaziju i H. W. Janson, Povijest umjetnosti (dopunjeno izdanje), Varaždin, 2005.

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ POVIJESTI UMJETNOSTI

TEST I

1. Objasni razliku između piramide i zigurata.
2. Što su triglifi, a što metope ?
3. Uz imena evanđelista navedi njihove slikovne atribute- simbole:
 - Luka
 - Marko
4. Dioklecijanova palača izgrađena je u blizini:
5. Što je kanon ?
6. Za razliku od idealizacije koja krase grčku plastiku, rimsku plastiku odlikuju?
7. Gdje se nalazi Crkva sv. Donata?
8. Koje su najznačajnije romaničke građevine u Hrvatskoj ?
9. Nikola Božidarević je : a) splitski slikar 15.st.
b) dubrovački slikar 15./16. st.
c) korčulanski slikar 17. st.

d) kotorski slikar 18.st.

10. Tko je gradio šibensku katedralu i kada?
11. Svod sikstinske kapele u Vatikanu naslikao je?
12. »Rađanje Venere iz morske pjene« naslikao je?
13. Što je veduta i kada se u slikarstvu javlja?
14. Tko je prvi počeo slikati uljenim bojama?
15. Tko je bio Julije Klović?
16. Tko je najpoznatiji barokni slikar u Španjolskoj?
17. Tko je naslikao sliku «Hrvatski narodni preporod» na zastoru HNK u Zagrebu?
18. Navedi godine nastanka i glavne protagoniste kubizma i orfizma.
19. Kako percipiramo okolinu?
20. Zašto kažemo da je gledanje vizualno mišljenje?
21. Što su to likovni atributi ?
22. Što je heraldika ?
23. U koje elemente likovnog govora spadaju crta i ploha ?
24. Nabroji grafičke tehnike?
25. Što je stil ?
26. Što je ikonografija?
27. Što je to kulturna baština i spomenik kulture ?

TEST II

1. Što je obelisk, a što zigurat?
2. Koja su tri reda antičke grčke arhitekture?
3. Tko je naslikao svod Sikstinske kapele?
4. Što je kulturna baština?
5. Što su cardo i decumanus?
6. Kojem razdoblju pripada sv. Donat u Zadru?
7. Što je fovizam?
8. Što je pop - art?
9. Što je kolonada?
10. Što je performans?
11. Navedi primjer bizantske arhitekture u Hrvatskoj.
12. Navedi značajke gotičke arhitekture.
13. Nabroji grafičke tehnike.
14. Što je ikonografija?
15. Što je veduta?
16. Nabroji likovne elemente.
17. Kojem razdoblju pripada Sandro Botticelli?
18. U kojem stoljeću počinje romanička umjetnost?
19. Kojem razdoblju pripadaju Rubens i Rembrandt?
20. Nabroji kompozicijska načela.

Arheologija

(Jednopedmetni i dvopedmetni studij)

O studiju arheologije

Arheologija je znanost koja proučava spomenike materijalne kulture davne prošlosti koji su otkriveni sustavnim iskapanjima ili slučajno pronađeni. Suočeni s činjenicom da živimo na prostorima iznimno bogate prošlosti i kulturno povijesnih spomenika i iskazanom potrebom za odgovarajućim kadrom koji bi te poslove obavljao došlo je do pokretanja Studija arheologije na Filozofskom (tada Pedagoškom) fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Čime je to prvi i najstariji Studij arheologije u Bosni i Hercegovini.

S tim ciljem, Studij arheologije želi osposobiti mlade ljude u ovoj znanstvenoj disciplini tako da steknu znanja o: podjeli arheologije po kronološkim kriterijima, periodizaciji, kronološkim sustavima, metodama arheoloških istraživanja, vrstama građe, načinu obrade, zaštite i očuvanja arheoloških nalaza te metodologiji interpretacije i prezentacije arheoloških nalazišta i nalaza. Ovim se studijem nakon završenog preddiplomskog, a posebno diplomskog studija, stječu znanja koja imaju široku stručnu i znanstvenu primjenu, prvenstveno u kulturnim - muzejskim institucijama te u obrazovnim i znanstveno - istraživačkim ustanovama.

Novi program Studija arheologije na Filozofskom fakultetu rađen je prema suvremenim programima srodnih fakulteta u Republici Hrvatskoj, koji su usporedivi s programima istovjetnih studija na više vodećih europskih i američkih sveučilišta.

Studij arheologije organiziran je kao dvopedmetni i jednopedmetni studij, a sastoji se od trogodišnjeg preddiplomskog i dvogodišnjeg diplomskog studija. Preddiplomski Studij arheologije osigurava stjecanje diplome i naziv *prvostupnik arheologije*. Preddiplomski Studij pruža studentima temeljna znanja iz različitih grana europske arheologije (prapovijest, antika i srednji vijek), pomoćnih disciplina i kolegija koji se odabiru s komplementarnih studija, te omogućuje ovladavanje osnovnim tehnologijama i tehnikama terenskog i muzejskog rada. Svršeni prvostupnici arheologije mogu nastaviti izobrazbu na diplomskom studiju institucije izvođača ili na srodnim studijima drugih institucija. Nadalje, mogu obavljati pomoćne muzejske i tehničke poslove u različitim javnim i privatnim znanstvenoistraživačkim i kulturnim ustanovama, državnoj upravi i sl., kao i svim ostalim državnim i pravnim institucijama iz oblasti kulture, znanosti, medija ili turizma koje iskazuju potrebu za stručnjacima toga profila.

Diplomski Studij arheologije osigurava stjecanje diplome i naziv *magistar arheologije*. Diplomski Studij arheologije omogućava studentima razvijanje i stjecanje specijalističkih znanja iz različitih grana arheologije ključnih za sudjelovanje u procesu arheoloških istraživanja, zatim ovladavanje njihovom praktičnom primjenom, te ovladavanje metodologijom arheoloških istraživanja i metodologijom znanstvenoga rada. Mogućnost zapošljavanja svršenih magistara arheologije nudi se prije svega u institucijama javnoga sektora i državne uprave, koje iskazuju

najveće potrebe za takvim visokostručnim i znanstveno-profiliranim kadrom: muzejskim ustanovama, znanstveno-istraživačkim institutima, državnoj upravi za zaštitu kulturne i prirodne baštine, itd. Dio kadra svoje mjesto će naći i na visokim učilištima ili sveučilištima u zvanju asistenata. Svrha studija je, međutim, ponuditi visokostručni kadar i privatnome sektoru, odnosno tvrtkama specijaliziranim za arheološka iskapanja i konzervatorsko-restauratorke radove.

Kombinacije studija arheologije s ostalim studijima

Studij arheologije može se studirati kao jednopredmetni ili kao dvopredmetni studij. Dvopredmetni studij može se kombinirati sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu. Jednopredmetni i dvopredmetni Studij arheologije mogu se studirati u statusu redovitoga studenta i redovitoga studenta uz plaćanje.

Trajanje studija

Preddiplomski studij traje 6 semestara(3 godine).

Diplomski studij traje 4 semestra(2 godine).

Uvjeti upisa

Završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit. Nakon završetka razredbenog postupka u I. (srpanjskom) roku raspisuje se natječaj za preostala slobodna mjesta u II. (rujanskom) roku. Vrijeme upisa određuje se odlukom Senata Sveučilišta i objavljuje u natječaju.

Kolegiji na preddiplomskom studiju:

Uvod u prapovijesnu arheologiju

Uvod u antičku arheologiju

Uvod u srednjovjekovnu arheologiju

Paleolitik i mezolitik

Egejske civilizacije brončanog doba

Terenske vježbe I-VI

Neolitik

Arheologija antičke Grčke

Institucije rimskog svijeta

Kolonizacija i romanizacija antičkog Ilirika

Eneolitik

Brončano doba

Antička arheologija apeninskog poluotoka

Željezno doba

Latinski jezik

Ranosrednjovjekovna slavenska arheologija jugoistočne i srednje Europe

Arheologija seobe naroda

Kasnosrednjovjekovna i ranonovovjekovna arheologija BiH

Starokršćanska arheologija

Kasnosrednjovjekovna i ranonovovjekovna arheologija Bosne i Hercegovine

Nacionalna arheologija

Graditeljstvo i urbanizam antičkog Ilirika

Kolegiji na diplomskom studiju:

Metodologija arheoloških iskopavanja I

Neolitik istočnog Jadrana

Brončano i željezno doba istočnog Jadrana

Gospodarstvo rimske Histrije i Dalmacije

Arheologija seobe naroda - odabrana poglavlja

Arheologija ranog srednjeg vijeka - arhitektura i skulptura

Metodologija arheoloških iskopavanja II
Eneolitik istočnog Jadrana
Osnove latinske epigrafike
Antička religija na prostoru rimske provincije Dalmacije
Starokršćansko graditeljstvo na istočnoj obali Jadrana
Kasnoantička arhitektura Bosne i Hercegovine
Antička numizmatika
Starokršćanska ikonografija
Antička natpisna građa na prostoru rimske provincije Dalmacije
Bizant na istočnom Jadranu
Starohrvatska naselja i groblja

Nastavnici i asistenti na Studiju arheologije

dr. sc. Ante Uglešić, red. prof. (Pročelnik)
dr. sc. Brunislav Marijanović, red. prof.
dr. sc. Miroslav Glavičić, red. prof.
dr. sc. Dražen Maršić, red. prof.
dr. sc. Dario Vujević, izv. prof.
dr. sc. Tomislav Fabijanić, doc.
dr. sc. Mate Parica, doc.
dr. sc. Igor Borzić, doc.
Ankica Odža, v. asist.
dr. sc. Nina Čuljak, v. asist.
Tino Tomas, v. asist. (Tajnik)
mr. sc. Snježana Vasilj, v. asist.
mr. sc. Ivanka Milićević Capek, v. asist.
Edita Vučić, v. asist.
Željka Pandža, asist.
Mirko Rašić, asist.

Prijamni ispit

Na prijamnom ispitu provjerava se poznavanje povijesti iz srednjoškolskog obrazovanja prema gimnazijskom nastavnom planu i programu.
Obvezna literatura za razredbeni postupak iz arheologije su gimnazijski udžbenici povijesti.

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ ARHEOLOGIJE

TEST I

1. Po čemu je značajan Jean-François Champollion?
 - a) dešifrirao je pismo linear B
 - b) dešifrirao je klinasto pismo
 - c) dešifrirao je hijeroglifsko pismo
 - d) dešifrirao je runsko pismo

2. Na prostoru današnje Toskane živjeli su:
 - a) Hetiti
 - b) Feničani
 - c) Etrušćani

- d) Iliri
- 3. U Homerovoj Odiseji opisan je:
 - a) Odisejev polazak u Trojanski rat
 - b) Oproštaj Odiseja i Penelope
 - c) Povratak Odiseja nakon Trojanskog rata
 - d) Tijek Trojanskog rata
- 4. Partenon je ime:
 - a) grčkog grada - države
 - b) grčkog hrama
 - c) grčkog novca
 - d) kretskog pisma
- 5. Za položaj zaštitnika grada Atene borili su se:
 - a) Atena i Posejdon
 - b) Atena i Hefest
 - c) Atena i Zeus
 - d) Atena i Afrodita
- 6. Ženske figure u funkciji stupova su:
 - a) nimfe
 - b) karijatide
 - c) vestalke
 - d) muze
- 7. Neki od dijelova grčkog hrama su:
 - a) atrij, narteks, naos
 - b) baptisterij, diakonikon i protezis
 - c) stupovi, kapiteli, zabati
 - d) transept, naos, portal

TEST II

- 1. Rim je, prema legendi osnovan:
 - a) 375. god. pr. Kr.
 - b) 800. god. pr. Kr.
 - c) 753. god. pr. Kr.
 - d) 555. god. pr. Kr.
- 2. Simbol božice Atene je:
 - a) srna
 - b) lavica
 - c) zmija
 - d) sova
- 3. Prema legendi osnivači Rima su:
 - a) Tiberije i Gaj Grakho
 - b) Romul i Rem
 - c) Polideuk i Kastor

- d) Druz i Germanik
4. Posljednji rimski kralj prije uspostave republike bio je:
 - a) Romul
 - b) Tarkvinije Oholi
 - c) Cezar
 - d) August
 5. Pravni odnosi u starom Rimu, koji čine temelje građanskog prava, bili su zapisani na:
 - a) Zakoniku 12 ploča
 - b) Zakoniku 6 ploča
 - c) Rimskom zakoniku
 - d) Latinskom zakonik
 6. Razdoblja u razvoju Rima (kronološkim redom od najstarijeg):
 - a) republika, kraljevstvo, dominat, principat
 - b) principat, dominat, republika, kraljevstvo
 - c) kraljevstvo, republika, principat, dominat
 - d) dominat, principat, kraljevstvo, republika
 7. Velika Seoba naroda započela je:
 - a) spuštanjem Gota iz Skandinavije do Crnog mora
 - b) prolaskom Huna kroz 'Vrata naroda'
 - c) Doseljnjem Slavena
 - d) Vandalskim pustošenjem Rima

TEST III

1. Na arheološkom lokalitetu u Cimu kod Mostara mogu se vidjeti ostatci:
 - a) renesansne crkve
 - b) rimske villae,
 - c) starokršćanske crkve
 - d) bizantske utvrde
2. Car Dioklecijan je poznat po uvođenju:
 - a) monarhije
 - b) oligarhije
 - c) anarhije
 - d) tetrarhije
3. Karlo Veliki je za cara okrunjen u Rimu, u Bazilici sv. Petra. Koje godine?
 - a) 780.
 - b) 830.
 - c) 800.
 - d) 770.
4. Pad Zapadnog rimskog carstva dogodio se:
 - a) 476. god.
 - b) 395. god.
 - c) 375. god.

d) 444. god.

5. Najmoćnija država Zapadnih Slavena u 9. stoljeću, bila je:
- a) Češka
 - b) Slovačka
 - c) Poljska
 - d) Velikomoravska država
6. Srednjovjekovni nadgrobni spomenici poznati su pod nazivom:
- a) sarkofazi
 - b) kapiteli
 - c) stećci
 - d) miljokazi
7. Nekropola je:
- a) grad
 - b) groblje
 - c) trg
 - d) građevina

Psihologija

O Studiju psihologije

Studij psihologije je jednopredmetni studij. Izvodi se u dva ciklusa: preddiplomski i diplomski studij.

Preddiplomski studij pruža studentima temeljna znanja iz područja psihologije. Stečena znanja im pružaju mogućnost za nastavak studija psihologije ili srodnih studijskih programa.

Diplomski studij osposobljava studenta za samostalnu profesionalnu djelatnost psihologa ili za poslijediplomsko obrazovanje. Da bi upisali i pohađali program diplomskog studija psihologije kandidati moraju završiti preddiplomski studij psihologije. Kandidati koji su završili preddiplomski studij psihologije u inozemstvu također mogu nastaviti diplomski studij psihologije nakon pozitivne evaluacije nastavnog plana i programa njihova preddiplomskog studija. Diplomski studij završava obranom diplomskog rada, koji se temelji na rezultatima empirijskog istraživanja iz nekog od područja psihologije.

Trajanje studija: Preddiplomski studij traje tri, a diplomski studij dvije godine.

Stručni ili akademski naziv koji se stječe završetkom studija:

Završetkom *preddiplomskog studija* stječe se naziv *prvostupnik psihologije*.

Završetkom *diplomskog studija* stječe se stručni naziv *magistar psihologije*.

Uvjeti za upis

Na **preddiplomski studij** mogu se upisati kandidati koji su:

- a) završili gimnaziju ili srednju medicinsku školu i položili prijemni (klasifikacijski) ispit.
- b) završili druge četverogodišnje srednje škole i položili poseban prijemni (klasifikacijski) ispit.

Uvjeti za upis na **diplomski studij psihologije** su:

Prijava na natječaj za upis na diplomski studij i završen preddiplomski studij psihologije

Razredbeni postupak

Prijemni kvalifikacijski ispit obuhvaća ispitivanja sposobnosti i provjeru znanja iz Psihologije, Matematike, Fizike i Biologije. Referentna literatura za pripremu prijemnog ispita obuhvaća udžbenike iz gimnazije.

Prijemni ispit traje u prosjeku 180 minuta. Za pristup prijemnom ispitu kandidati su dužni predložiti osobnu iskaznicu ili putovnicu.

Po završetku prijemnog ispita, komisija u roku od 24 sata formira preliminarnu rang-listu kandidata, a kandidati se rangiraju prema srednjoškolskom općem uspjehu te uspjehu iz predmeta Psihologije, Matematike, Fizike Biologije i Hrvatskog jezika i uspjehu ostvarenom na prijemnom ispitu. Detaljnije informacije o razredbenom postupku i upisu (vrijeme održavanja prijemnoga ispita, upisna kvota, visina upisnine prema načinu studiranja i drugo), nakon objave u natječaju Sveučilišta u Mostaru, bit će dostupne na oglasnoj ploči Studentske referade i na web stranici Filozofskog fakulteta.

Opis zvanja psihologa

Posljednjih desetljeća psihologija se kao znanstvena disciplina koja proučava ljudsko ponašanje i psihičke procese intenzivno razvija. Istraživanja u području psihologije ispituju različite aspekte ljudskog funkcioniranja i pokušavaju odgovoriti na pitanja kao što su: Kako percipiramo objekte u svojoj okolini, a kako druge ljude i same sebe? Kako djeca uče jezik? Kako uče čitati i pisati? Koje su moždane strukture u podlozi emocija? Što nas potiče da se ponašamo na određeni način? Zbog čega su neki ljudi agresivniji ili otvoreniji od drugih? U čemu se sve razlikuju muškarci i žene? Koliko je inteligencija važna za uspjeh u školi? Kako formiramo stavove i kako se oni mogu mijenjati? Kako stres djeluje na tjelesno i mentalno zdravlje? Koji su uzroci različitih psihičkih poremećaja? Psihologija pokušava odgovoriti na ova i brojna druga važna pitanja o čovjeku, a uz to može pridonijeti boljoj prilagodbi, učinkovitijem ponašanju, lakšem rješavanju problema, poticanju kreativnosti i realizaciji ljudskih potencijala.

Posao psihologa sastoji se u primjeni spoznaja suvremene psihologije u svakodnevnom životu. U svome radu, psiholog koristi metode, instrumente, tehnike i vještine za utvrđivanje psiholoških stanja i osobina čovjeka kako bi bolje razumio i objasnio psihičke procese i ponašanja, s ciljem podupiranja procesa rasta i razvoja. Potreba za psiholozima stoga postoji podjednako u javnom i privatnom sektoru, u različitim područjima ljudske djelatnosti, a posebice u onima koje se odnose na rad i organizaciju rada, zapošljavanje i profesionalnu orijentaciju, komunikaciju i tržište, odgoj i obrazovanje, istraživanje, zdravstvo, sport, socijalnu skrb, promet, pravosuđe, vojsku i policiju.

Kolegiji na Studiju psihologije

Preddiplomski studij

Uvod u psihologiju

Osnove psihologijske metodologije

Osnove biološke psihologije

Psihologijska statistika I i II

Osjeti i psihofizika

Strani jezik I -IV

Percepcija i pažnja

Psihologijska statistika II

Biološka psihologija I i II

Praktikum eksperimentalne psihologije I-III

Neeksperimentalne metode u psihologiji

Osnove razvojne psihologije

Primjena računala u psihologiji

Biološke osnove ponašanja

Psihologija djetinjstva

Teorije mjerenja

Učenje i pamćenje

Psihometrija

Emocije i motivacija

Socijalna psihologija I i II
Psihologija adolescencije
Mišljenje i jezik
Povijest psihologije
Psihologija ličnosti
Psihologija inteligencije
Edukacijska psihologija
Psihologija odrasle dobi i starenja
Osnove kliničke psihologije

Diplomski studij

Klinička psihologija
Teorije i mjerenje inteligencije
Teorije i ispitivanje ličnosti
Psihologija poučavanja
Izabrana poglavlja iz socijalne psihologije
Osnove kognitivne neuroznanosti
Multivarijatne analize
Psihologija rada i organizacijska psihologija
Zdravstvena psihologija
Psihologijsko savjetovanje
Diplomski praktikum I i II
Izabrana poglavlja iz psihometrije
Upravljanje ljudskim potencijalima
Profesionalna orijentacija i selekcija
Psihopatologija
Praktikum iz psihodijagnostike
Etika psihologijskih istraživanja

Nastavno osoblje angažirano na studiju:

Prof. dr. Igor Bajšanski
Doc. dr. Arta Dodaj
Prof. dr. Dražen Domijan
Doc. dr. Tanja Gulan
Prof. dr. Saša Drače
Prof. dr. Dženana Husremović
Prof. dr. Miro Jakovljević
Prof. dr. Zdenko Klepić
Doc. dr. Darko Lasić
Doc. dr. Ivana Macuka
Prof. dr. Lidija Pehar
Prof. dr. Kristina Sesar
Doc. dr. Ivona Šetka Čilić
Prof. dr. Nataša Šimić
Prof. dr. Pavle Valerjev
Prof. dr. Ivana Zečević

Marijana Barišić
Ivona Čarapina Zovko
Maja Pandža

Nikolina Šaravanja
Marijana Šuvak Martinović
Vanja Topić
Ana Zovko

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJEMNI ISPIT IZ PSIHOLOGIJE

1. **Izostajanje pomoći ljudima u nevolji često možemo pripisati:**
 - a) prosocijalnom ponašanju
 - b) konformizmu
 - c) difuziji odgovornosti
 - d) ništa od navedenog

2. **Kapacitet dugoročnog pamćenja iznosi:**
 - a) između 3 i 9 nepovezanih čestica
 - b) između 5 i 9 nepovezanih čestica
 - c) između 9 i 12 nepovezanih čestica
 - d) ništa od navedenog

3. **Mjesto na kojem se završna kvržica jedne živčane stanice prislanja na membranu druge zove se:**
 - a) akson
 - b) dendrit
 - c) sinapsa
 - d) ništa od navedenog

4. **Centar za razumijevanje govora u kori velikog mozga je:**
 - a) Wernickovo područje
 - b) gyrus angularis
 - c) motoričko područje
 - d) ništa od navedenog

5. **Ovariji izlučuju hormon:**
 - a) tireotropin
 - b) oksitocin
 - c) estrogen
 - d) ništa od navedenog

6. **Receptori za kinestetičke osjete nalaze se:**
 - a) grupirani u okusnim pupoljcima
 - b) u mišićima, tetivama i zglobovima
 - c) u gornjoj nosnoj šupljini
 - d) ništa od navedenog

7. **Pojavu da učenje jednog gradiva ometa učenje drugog nazivamo:**
 - a) pozitivni transfer
 - b) interferencija
 - c) retrogradna amnezija
 - d) ništa od navedenog

8. **Pojam *pozitivno potkrepljenje* spominje se u kontekstu:**

- a) klasičnog uvjetovanja
- b) učenja uvidom
- c) operantnog uvjetovanja
- d) ništa od navedenog

9. Osjet nastaje u:

- a) receptorima
- b) perifernim (senzornim) živcima
- c) motornom području kore velikog mozga
- d) ništa od navedenog

10. Psihologija proučava:

- a) psihičke procese i ponašanje
- b) parapsihološke pojave
- c) građu mozga
- d) ništa od navedenog

11. Na vrhu Maslowljeve hijerarhije motiva nalazi se:

- a) samopoštovanje
- b) samoaktualizacija
- c) potreba za pripadanjem
- d) ništa od navedenog

12. Stanje neugode koje nastaje kao rezultat poteškoća u ostvarenju cilja ili zadovoljenju potrebe je:

- a) anksioznost
- b) frustracija
- c) projekcija
- d) ništa od navedenog

13. Da bi utvrdili uzročno-posljedični odnos među nekim varijablama poslužiti ćemo se:

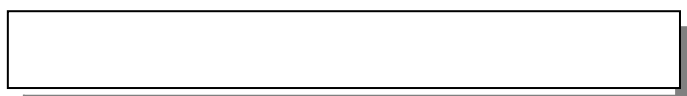
- a) eksperimentom
- b) opažanjem u prirodnim uvjetima
- c) anketnim istraživanjem
- d) ništa od navedenog

14. Radost, žalost, srdžba i strah su:

- a) raspoloženja
- b) afekti
- c) sekundarna čuvstva
- d) ništa od navedenog

15. Najteži psihički poremećaji, kao što je shizofrenija, nazivaju se :

- a) psihoze
- b) neuroze
- c) somatoformni poremećaji
- d) ništa od navedenog

1. Koliko kromosoma i koliko molekula DNA nalazimo u stanici čovjeka ukasnoj anafazi mitoze?

- a) 46 kromosoma i 46 molekula DNA

- b) 23 kromosoma i 46 molekula DNA
 - c) 92 kromosoma i 92 molekule DNA
 - d) 46 kromosoma i 92 molekule DNA
2. **Živčani sustav i osjetila razvijaju se:**
- a) iz mezoderma
 - b) iz ektoderma
 - c) iz endoderma
 - d) iz blastocela
3. **Broj kromosoma je u tjelesnim stanicama:**
- a) polovičan
 - b) triploidan
 - c) diploidan
 - d) haploidan
4. **Hemolitička bolest novorođenčadi može se razviti tijekom trudnoće ako:**
- a) Rh- majka nosi Rh- dijete
 - b) Rh+ majka nosi Rh+ dijete
 - c) Rh+ majka nosi Rh- dijete
 - d) Rh- majka nosi Rh+ dijete
5. **Što je mejoza?**
- a) dioba u okviru gametogeneze kojom nastaju haploidne gamete
 - b) dioba spolnih kromosoma
 - c) redukcijska dioba spolnih stanica
 - d) ništa od navedenog
6. **Koje dvije stanice nekoga čovjeka sadrže istu genetičku uputu?**
- a) spermiji živčana stanica
 - b) dvaspermija
 - c) jajnastanica i živčanastanica
 - d) mišićna i živčanastanica
7. **Vitamin koji se još naziva antisterilitetnim je:**
- a) vitamin E
 - b) vitamin D
 - c) vitamin C
 - d) nijedan od navedenih
8. **Najveća količina glikogena pohranjena je u**
- a) srcu
 - b) jetri
 - c) plućima
 - d) ništa od navedenog
9. **Povećanje broja crvenih krvnih stanica nazivamo**
- a) hemofilija
 - b) policitemija
 - c) leukemija
 - d) ništa od navedenog
10. **Funkcija antidiuretičkog hormona (ADH) je kontrola**
- a) šećera u organizmu
 - b) lipida u organizmu
 - c) vode u organizmu

d) ništa od navedenog

11. Nocireceptori su receptorske stanice za

- a) bol
- b) toplinu
- c) sluh
- d) ništa od navedenog

12. Razlika između klona i čiste linije je:

- a) nema razlike, to su sinonimi
- b) čista linija se odnosi samo na biljke, a klonovi na životinje
- c) čista linija se odnosi na potomstvo nastalo samooplođnjom, a klon nastaje nespolno
- d) ništa od navedenog

13. Vidni živac je

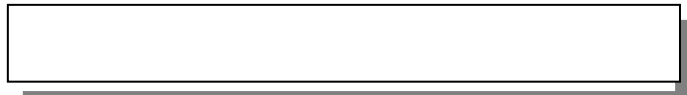
- a) nervus opticus
- b) nervus oculomotorius
- c) nervus olfactorius
- d) ništa od navedenog

14. Žlijezda koja je egzokrina i endokrina je:

- a) gušterača
- b) testis
- c) hipofiza
- d) ništa od navedenog

15. Cjelokupni genetički materijal jedne stanice ili organizma naziva se

- a) gen
- b) genom
- c) genotip
- d) ništa od navedenog

1. Morska milja iznosi:

- a) 1852 km
- b) 2 652 m
- c) 1852 m
- d) 2 652 km

2. Pomrčina Sunca nastaje kada

- a) Mjesec uđe u Sunčevu sjenu
- b) Zemlja uđe u Mjesečevu sjenu
- c) Sunce uđe u Zemljinu sjenu
- d) ništa od navedenog

3. Drugi Newtonov zakon kaže da:

- a) Tijelo ostaje u stanju mirovanja ili se kreće konstantnom brzinom ako na njega ne djeluje nijedna sila, ili ako je rezultat svih sila koje na tijelo djeluju jednaka nuli
- b) Brzina promjene količine gibanja tijela jednaka je sili koja djeluje na tijelo
- c) Za svaku silu akcije koja djeluje na neko tijelo postoji i sila reakcije. Sila reakcije je istog intenziteta i pravca kao i sila akcije, ali suprotnog smjera

- d) ništa od navedenog
4. **Kada svjetlost pređe iz zraka u vodu, onda se:**
- manji njena frekvencija
 - poveća njena frekvencija
 - manji njena brzina
 - poveća njena valna duljina
5. **Osnovna SI jedinica za temperaturu je:**
- kelvin
 - farenhajt
 - stupanj celzijusa
 - ništa od navedenog
6. **U kojem odgovoru su četiri vrste elektromagnetskog zračenja poredane od najmanje do najveće valne duljine? (UV - ultra ljubičasto, IR - infra crveno)**
- mikrovalovi, X-zračenje, UV-zračenje, IR-zračenje
 - mikrovalovi, IR-zračenje, UV-zračenje, X-zračenje
 - IR-zračenje, UV-zračenje, X-zračenje, mikrovalovi
 - X-zračenje, UV-zračenje, IR-zračenje, mikrovalovi
7. **Spektar vidljive svjetlosti čine elektromagnetski valovi valnih duljina otprilike:**
- 220-380 pikometara
 - 550-810 mikrometara
 - 380-700 nanometara
 - ništa od navedenog
8. **Einsteinova jednakost $E=mc^2$ kvadrat pokazuje da:**
- energija raste s kvadratom brzine svjetlosti
 - je masa jedan od oblika energije
 - je energija jednaka masi fotona
 - ništa od navedenog
9. **Doživljena visina zvuka uglavnom ovisi o:**
- amplitudi
 - frekvenciji
 - boji tona
 - ništa od navedenog
10. **Brzina svjetlosti u vakuumu iznosi približno:**
- 100 km/h
 - $3 \cdot 10^8$ m/s
 - $10 \cdot 10^2$ m/s
 - ništa od navedenog
11. **Iznos ukupne sile na tijelo koje se giba jednoliko ubrzano po pravcu:**
- jednoliko raste
 - jednak je nuli
 - jednoliko se smanjuje
 - stalan je i različit od nule
12. **Amper je mjerna jedinica za:**
- količinu tvari
 - jakost električne struje

- c) intenzitet svjetlosti
- d) ništa od navedenog

13. Slobodni pad je:

- a) jednoliko ubrzano kretanje tijela uzrokovano djelovanjem Zemljine privlačne sile ili sile teže
- b) nejednoliko ubrzano kretanje tijela uzrokovano djelovanjem Zemljine privlačne sile ili sile teže
- c) nejednoliko usporeno kretanje tijela uzrokovano djelovanjem Zemljine privlačne sile ili sile teže
- d) ništa od navedenog

14. Atom se sastoji od:

- a) jezgre (koju čine neutroni i fotoni) i elektroni koji kruže oko jezgre
- b) jezgre (koju čine neutroni i elektroni) i protona koji kruže oko jezgre
- c) jezgre (koju čine protoni i neutroni) i elektrona koji kruže oko jezgre
- d) ništa od navedenog

15. Konkavne leće su one koje:

- a) raspršuju svjetlost
- b) skupljaju svjetlost
- c) reflektiraju svjetlost
- d) apsorbiraju svjetlost

1) Izraz $0.25 : \frac{3}{4}$ jednak je:

- a) 1
- b) $\frac{4}{3}$
- c) $\frac{1}{3}$
- d) ništa od navedenog

2) Racionalizacijom nazivnika razlomka $\frac{1}{2+\sqrt{3}}$ dobije se:

- a) $2 - \sqrt{3}$
- b) $\sqrt{3} - 2$
- c) $2 + \sqrt{3}$
- d) Ništa od navedenog

3) Kojim brojem treba podijeliti broj 101 da se dobije 24 i ostatak 5?

- a) 6
- b) 7
- c) 8
- d) ništa od navedenog

4) S kojim brojem treba pomnožiti razlomak $\frac{3}{8}$ da se dobije $\frac{7}{8}$?

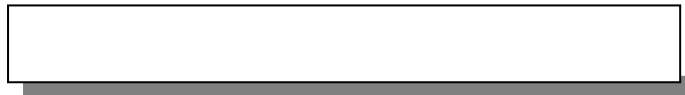
- a) $\frac{4}{8}$
- b) $\frac{3}{8}$
- c) $\frac{7}{3}$
- d) ništa od navedenog

5) Rješavanjem jednadžbe $(x+3)^*(x-3)-(x+5)^2+54=0$:

X je jednako:

- a) 0
b) -2
c) 2
d) ništa od navedenog
- 6) Skraćivanjem izraza $\frac{-5+x}{4x-20}$, dobije se:
a) $\frac{1}{4}$
b) $\frac{1}{4}x$
c) x
d) ništa od navednog
- 7) Koliko je 20% od 3^3 ?
a) 5.4
b) 3^2
c) 1.2
d) ništa od navedenog
- 8) Kolika je površina pravokutnika, ako je duljina jedne stranice 6cm, a duljina dijagonale 10cm?
a) 12cm^2
b) 24cm^2
c) 36cm^2
d) ništa od navedenog
- 9) Iz kutije se izvlače 9 kuglica sa brojevima od 1 do 9. Prve dvije izvučene kuglice nose brojeve 4 i 5. Kolika je vjerojatnost da će treća izvučena kuglica biti neparan broj?
a) $\frac{4}{9}$
b) $\frac{4}{7}$
c) $\frac{4}{5}$
d) ništa od navedenog
- 10) Jedna je prostorija osvijetljena sa 15 žarulja od 60W. Koliko bi žarulja 75W bilo potrebno da bi prostorija bila jednako osvijetljena?
a) 20
b) 10
c) 8
d) ništa od navedenog
- 11) Cijena knjige je snižena za 10%, a potom za 20%, te nakon oba sniženja iznosi 28.8KM. Kolika je cijena knjige bila prije oba sniženja?
a) 40 KM
b) 57.6 KM
c) 37.44 KM
d) ništa od navedenog
- 12) Ako jednu stranicu pravokutnika povećamo 3 puta, a drugu smanjimo 6 puta, površina pravokutnika će se:
a) povećati 3 puta
b) smanjiti 2 puta
c) ostati jednaka
d) ništa od navedenog

- 13) Brat i njegova 6 godina starija sestra zajedno imaju 30 godina. Koliko će godina imati sestra za dvije godine?
- a) 14
 - b) 22
 - c) 8
 - d) ništa od navedenog
- 14) Žičara se penje uzbrdo brzinom od 1 km/h, a spušta istim putem na polazno mjesto brzinom od 1.5 km/h. Razlika vremena uspinjanja i spuštanja je 12 minuta. Kolika je duljina puta?
- a) 0.6 km
 - b) 1.2 km
 - c) 2.4 km
 - d) ništa od navedenog
- 15) Dva će biciklista, međusobno udaljena 1500m, krenuti jedan prema drugom. Prvi će biciklist voziti prosječnom brzinom od 6m u sekundi, a drugi, koji će krenuti 60 sekundi kasnije nego prvi, prosječnom brzinom od 4m u sekundi. Za koliko će se sekundi, nakon polaska prvog biciklista sresti?
- a) 7500
 - b) 5700
 - c) 570
 - d) ništa od navedenog

1. Psihologija je:
- a) isključivo bazična znanost
 - b) isključivo primijenjena znanost
 - c) i bazična i primijenjena znanost
 - d) ništa od navedenoga
2. Bihevioristi usmjeravaju svoj interes na:
- a) ponašanja koja se mogu opažati i mjeriti
 - b) subjektivno iskustvo
 - c) samoaktualizaciju
 - d) sve od navedenoga
3. Izdanci neurona koji primaju živčane impulse iz drugih neurona ili iz osjetnih organa zovu se:
- a) mitohondriji
 - b) dendriti
 - c) aksoni
 - d) ništa od navedenoga
4. Dresura životinja vrši se po načelima:
- a) stvaranja kognitivnih mapa
 - b) uvida u situaciju
 - c) klasičnog i operantnog uvjetovanja
 - d) ništa od navedenoga
5. Psihologija proučava:
- a) psihičke procese i ponašanje
 - b) paranormalne pojave
 - c) građu mozga

- d) ništa od navedenoga
6. **Metoda psihologije koja omogućuje spoznavanje uzročno-posljedičnih odnosa među ispitivanim varijablama je:**
- a) introspekcija
 - b) opažanje u prirodnim uvjetima
 - c) eksperiment
 - d) ništa od navedenoga
7. **Negativno potkrepljenje:**
- a) povećava učestalost ponašanja koje mu je prethodilo
 - b) smanjuje učestalost ponašanja koje mu je prethodilo
 - c) ne utječe na učestalost ponašanja koje mu je prethodilo
 - d) ništa od navedenoga
8. **Perceptivni doživljaji koji nastaju bez prisustva podražaja nazivaju se:**
- a) perceptivne varke
 - b) halucinacije
 - c) paslike
 - d) ništa od navedenoga
9. **Individualne razlike u inteligenciji određene su:**
- a) isključivo genetskim faktorima
 - b) isključivo okolinskim faktorima
 - c) i genetskim i okolinskim faktorima
 - d) ničim od navedenoga
10. **Autonomni živčani sustav:**
- a) dio je perifernog živčanog sustava
 - b) povezan je s unutarnjim organima i endokrinim žlijezdama
 - c) regulira procese u organizmu nužne za održavanje života
 - d) sve od navedenoga
11. **Minimalni intenzitet podražaja koji može izazvati osjet je:**
- a) minimalni limen
 - b) apsolutni limen
 - c) diferencijalni limen
 - d) ništa od navedenoga
12. **Kapacitet kratkoročnog pamćenja iznosi:**
- a) između 3 i 5 nepovezanih čestica
 - b) između 5 i 9 nepovezanih čestica
 - c) između 9 i 13 nepovezanih čestica
 - d) ništa od navedenoga
13. **U prosjeku gledano, sposobnost razumijevanja prostornih odnosa:**
- a) razvijenija je u muškaraca
 - b) razvijenija je u žena
 - c) jednako je razvijena u oba spola
 - d) razvijenija je u bijelaca nego u crnaca
14. **Višekratno ispitivanje istih pojedinaca u različitim razdobljima njihova života je:**
- a) longitudinalno istraživanje

- b) transversalno istraživanje
- c) kros-sekcijsko istraživanje
- d) ništa od navedenoga

15. Emocije kratkog trajanja i jakog intenziteta zovu se:

- a) raspoloženja
- b) afekti
- c) primarne emocije
- d) sekundarne emocije

1. Živčana stanica zove se još

- a) dendrit
- b) nefron
- c) neurit
- d) ništa od navedenog

2. Kratkovidnost se još naziva

- a) hipermetropija
- b) miopija
- c) ablacija
- d) ništa od navedenog

3. Transportna RNA prenosi

- a) aminokiseline iz citoplazme u jezgru
- b) aminokiseline na ribosome
- c) aminokiseline iz jezgre u citoplazmu
- d) ništa od navedenog

4. Mitozom nastaju (e):

- a) somatske haploidne stanice
- b) klon haploidnih stanica
- c) klon diploidnih stanica
- d) ništa od navedenog

5. Od navedenih žlijezdi isključivo je egzokrina

- a) pljuvačna žlijezda
- b) testis
- c) gušterača
- d) ništa od navedenog

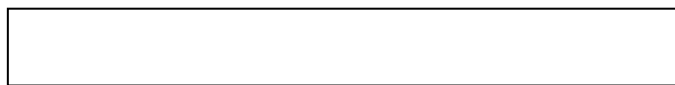
6. Genotip recesivnog homozigota je:

- a) Aa
- b) AA
- c) AaBb
- d) ništa od navedenog

7. *Homo sapiensu* pripadaju:

- a) Australopithecus
- b) kromanjonac
- c) svi predstavnici hominida
- d) ništa od navedenog

8. Postotak korisnih umjetnih mutacija je:
- a) oko 10%
 - b) oko 8%
 - c) oko 1%
 - d) nijedan od navedenih
9. Molekula DNA u sekundarnoj oociti žene ima:
- a) 92
 - b) 23
 - c) jednako kao i primarnoj
 - d) ništa od navedenog
10. Mitralni zalisci se nalaze:
- a) između lijeve pretkljetke i kljetke
 - b) na ulazu u aortu
 - c) između desne pretkljetke i kljetke
 - d) nigdje od navedenog
11. Ishodišna stanica za sve krvne stanice i pločice je:
- a) hemocitoblast
 - b) mijeloblast
 - c) megakariocit
 - d) nijedna od navedenih
12. Staničnu specifičnu imunost tvore:
- a) svi leukociti
 - b) T-limfociti
 - c) mikrofagi
 - d) ništa od navedenog
13. Endokrinom sustavu čovjeka ne oripada:
- a) gušterača
 - b) epifiza
 - c) jetra
 - d) ništa od navedenog
14. Vitamin koji se još naziva antisterilitetnim je:
- a) vitamin E
 - b) vitamin D
 - c) vitamin C
 - d) nijedan od navedenih
15. Hemtokrit je:
- a) omjer seruma i plazme
 - b) volumni dio krvnih pločica i plazme
 - c) omjer eritrocita i leukocita u krvi
 - d) ništa od navedenog

1. Staza koju opisuju planeti što obilaze oko Sunca je:

- a) kružnica
 - b) elipsa
 - c) parabola
 - d) ni jedna od navedenih
2. **Svjetlosna godina je mjerna jedinica za:**
- a) vrijeme
 - b) udaljenost
 - c) nije mjerna jedinica
 - d) ništa od navedenog
3. **Treći Newtonov zakon kaže da:**
- a) akcija je reakcija
 - b) tijelo koje djeluje silom na drugo tijelo i samo trpi jednaku silu suprotnog smjera
 - c) tijela padaju slobodnim padom
 - d) ništa od navedenog
4. **Zakon očuvanja energije kaže da**
- a) energija uvijek nastoji ostati u istom obliku
 - b) energija teži da što prije prijeđe u novi oblik
 - c) suma energija zatvorenog sustava je konstantna
 - d) ništa od navedenog
5. **Teorijom relativnosti utvrđeno je da:**
- a) masa zakrivljuje samo prostor
 - b) masa zakrivljuje samo vrijeme
 - c) masa zakrivljuje i vrijeme i prostor
 - d) ništa od navedenog
6. **Vat [W] je mjerna jedinica za**
- a) snagu
 - b) energiju
 - c) silu
 - d) ništa od navedenog
7. **Jedna sekunda ima:**
- a) 1 000 mikrosekundi
 - b) 1 000 000 nanosekundi
 - c) 1 000 000 000 pikosekundi
 - d) ništa od navedenog
8. **U kojim od navedenih primjera su zračenja vidljive svjetlosti poredana od onih većom frekvencijom prema onima s manjom?**
- a) plava svjetlost, žuta svjetlost, crvena svjetlost
 - b) zelena svjetlost, žuta svjetlost, plava svjetlost
 - c) narančasta svjetlost, crvena svjetlost, ljubičasta svjetlost
 - d) u ni jednom od navedenih
9. **Predmeti koji se doimaju crnim**
- a) reflektiraju skoro svu svjetlost
 - b) apsorbiraju gotovo svu svjetlost
 - c) zakrivljuju gotovo svu svjetlost
 - d) ništa od navedenog
10. **Jedinica za svjetlosni tok je**

- a) kandela
- b) lumen
- c) luks
- d) ništa od navedenog

11. Zvuk je mehanički val koji se širi

- a) zrakom
- b) zrakom i vodom
- c) bilo kojom materijom
- d) ništa od navedenog

12. Brzina zvuka u zraku iznosi oko:

- a) 300 km/s
- b) 340 m/s
- c) 180 000 km/s
- d) ništa od navedenog

13. Mjerna jedinica za frekvenciju zvuka je:

- a) ohm
- b) decibel
- c) son
- d) ništa od navedenog

14. Zvuk koji ne čujemo jer ima manju frekvenciju od donje granice čujnosti nazivamo:

- a) ultrazvuk
- b) infrazvuk
- c) suprasonik
- d) ništa od navedenog

15. Fotoelektrični efekt je pojava da:

- a) se električna struja pretvara u svjetlost, kao u žarulji
- b) električna struja ostavlja trag na fotografskom filmu
- c) fotoni izbijaju elektrone iz atoma koji onda stvaraju električnu struju
- d) ništa od navedenog

II. SKUPINA ZADATAKA IZ MATEMATIKE

1. Racionalizirajte nazivnik razlomka $\frac{5 + 5\sqrt{2}}{5 - 5\sqrt{2}}$

- a) $-3 + 2\sqrt{2}$
- b) $-3 - 2\sqrt{2}$
- c) $-5 - 2\sqrt{2}$
- d) ništa od navedenog

2. Nakon sređivanja izraz $\left[\frac{1}{\left(a^{\frac{1}{2}} + b^{\frac{1}{2}} \right)^{-2}} - \left(\frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{a^{\frac{3}{2}} - b^{\frac{3}{2}}} \right)^{-1} \right] \times \frac{1}{ab^{\frac{1}{2}}}$ je jednak:

- a) 1

- b) \sqrt{ab}
- c) $a\sqrt{b} - b\sqrt{a}$
- d) ništa od navedenog

3. Ako je $-1 < x < 7$ i $3 < y < 5$ onda vrijedi:

- a) $-4 < x - y < 2$
- b) $-7 < x - y < 6$
- c) $-3 < x - y < 2$
- d) ništa od navedenog

4. Koliki broj treba dodati brojniku i nazivniku razlomka $\frac{1}{5}$ da se dobiju $\frac{3}{5}$?

- a) 2
- b) 10
- c) 5
- d) ništa od navedenog

5. Stranice trokuta iznose $a=6\text{cm}$, $b=16\text{cm}$, $c=20\text{cm}$, a opseg njemu sličnog trokuta je 63cm .

Stranice toga trokuta su:

- a) $a=9\text{cm}$, $b=24\text{cm}$, $c=30\text{cm}$
- b) $a=10\text{cm}$, $b=23\text{cm}$, $c=30\text{cm}$
- c) $a=9\text{cm}$, $b=20\text{cm}$, $c=34\text{cm}$
- d) ništa od navedenog

6. Koliko je 5% od $3 + \frac{4}{25} + 0,12$?

- a) $\frac{78}{15}$
- b) $\frac{41}{250}$
- c) $\frac{250}{41}$
- d) ništa od navedenog

7. Umnožak brojeva x i y koji zadovoljavaju sustav jednačbi

$$\begin{aligned} 2^x \times 3^y &= 648 \\ 2^x + 3^y &= 89 \end{aligned}$$

jednak je:

- a) 8
- b) 12
- c) 16
- d) ništa od navedenog

8. Stranice trokuta odnose se kao $a:b=4,625:1,625$ i $a:c=0,74:0,8$, opseg toga trokuta iznosi 90 cm . Omjer polumjera upisane i polumjera opisane kružnice tom trokutu jednak je:

- a) $125 : 481$
- b) $126 : 481$
- c) $127 : 481$
- d) ništa od navedenog

9. Izraz $54^{-\frac{2}{3}} \times \sqrt[3]{4} \times 81^{0,75}$ jednak je:

- a) $2,33$
- b) 3
- c) 4
- d) ništa od navedenog

10. U istostranični trokut upisan je drugi istostranični trokut čiji vrhovi leže na stranicama prvog trokuta i dijele svaku od njih u omjeru $1:2$. Omjer

površina ta dva istostranična trokuta iznosi

- a) 2:1
- b) 4:3
- c) 3:1
- d) ništa od navedenog

11. Umnožak svih rješenja jednadžbe $|1+|x|+2x| = \sqrt{2}$ iznosi...

- a) 1
- b) -1
- c) 1/3
- d) ništa od navedenog

12. Kutija sadrži 12 teniskih loptica, od kojih su dvije s greškom. Izvadimo li slučajan uzorak od 5 loptica, vjerojatnost da on sadrži točno jednu lopticu s greškom iznosi približno:

- a) 32.49 %
- b) 53.03 %
- c) 61.03 %
- d) ništa od navedenog

13. Rješenje jednadžbe $\frac{x-2}{x+2} + \frac{x+2}{x-2} = 2$ je:

- a) 2
- b) -2
- c) nema rješenja
- d) ništa od navedenog

14. Ako se cijena nekog proizvoda smanji za 10%, a zatim ponovo smanji za 30%, onda je ukupno umanjenje:

- a) 40%
- b) 37%
- c) 43%
- d) ništa od navedenog

15. Radnik A obavi posao za 15 dana, a radnik B za 10 dana. Za koje bi vrijeme obavili taj posao radeći zajedno?

- a) 8 dana
- b) 6 dana
- c) 7 dana
- d) ništa od navedenog

Logopedija

Studij logopedije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru izvodi se od ak. 2015./2016. godine. Koncipiran je kao jednopredmetni studij, koji se izvodi u dva ciklusa, preddiplomskom i diplomskom studiju.

Preddiplomski studij

Trajanje studija: tri akademske godine ili 6 semestara (180 ECTS-a)

Naziv stručnjaka: sveučilišni/a prvostupnik/ica (baccalaureus/ baccalaurea) logopedije (univ. bac. logoped.)

Studij se izvodi jednopredmetno i zasnovan je na temeljnim znanjima iz poremećaja humane komunikacije što uključuje procese i funkcije povezane s usvajanjem i produkcijom oralnoga, pisanoga i znakovnoga jezika, kao i oblicima potpomognute (augmentativne i alternativne) komunikacije. Završetkom ovoga studija studenti su kompetentni sudjelovati u rehabilitaciji i/ili rehabilitaciji govorenog, pisanog i znakovnog jezika, te potpomognute (augmentativne i alternativne) kao i socijalne komunikacije pod nadzorom magistra logopedije.

Tijekom studija student usvaja teorijska znanja o biološkim osnovama jezika i govora, anatomiji i fiziologiji, fizici govora i akustici te temeljna znanja iz biomedicinskih znanosti kao što su neurologija, otorinolaringologija, psihijatrija, ortodoncija, audiologija, fonijatrija, genetika. Studenti također stječu temeljna znanja iz lingvistike (fonetika/fonologija, semantika, leksik, morfologija/sintaksa i pragmatika), psiholingvistike i neurolingvistike te temeljna znanja iz psihologije (razvojne, kliničke, kognitivne i socijalne), sociologije i pedagogije.

Ova razina studija logopedije uključuje temeljna teoretska znanja o razvojnim i stečenim govornim i jezičnim poremećajima uključujući: motoričke, glasovne, tečnosti govora, poremećaje hranjenja - gutanja, poremećaje čitanja, pisanja i matematike, teškoćama učenja, poremećajima iz autističnog spektra, emocionalno-bihevioralnim komunikacijskim poremećajima, neurodegenerativnim poremećajima, potpomognutoj (augmentativnoj i alternativnoj) komunikaciji i oštećenjima sluha.

Diplomski studij

Trajanje studija: dvije akademske godine ili 4 semestra (120 ECTS-a)

Naziv stručnjaka: sveučilišni magistar logopedije / magistra logopedije (mag. logoped.)

Studij Logopedije uključuje temeljna teoretska znanja iz:

- Temeljnih logopedskih disciplina kao što su: afazija, dizartrija, dispraksija, komunikacijski poremećaji, razvojni govorno-jezični poremećaji, poremećaji glasa, poremećaji tečnosti govora, poremećaji hranjenja i gutanja, poremećaji čitanja i pisanja, poremećaji uzrokovani cerebralnom paralizom, oštećenja sluha i kompleksni poremećaji;
- Pomoćnih disciplina kao što su: biomedicinske znanosti, znanosti o jeziku i znanosti o ponašanju,
- Metoda istraživanja.

Logoped je nezavisan stručnjak čije se središnje aktivnosti ostvaruju na području prevencije, procjene i intervencije u slučajevima poremećaja humane komunikacije, njihovog tretmana te znanstvenog istraživanja. Logoped je osposobljen za rad na prevenciji, dijagnostici i rehabilitaciji poremećaja verbalne i neverbalne komunikacije osoba s teškoćama u razvoju (intelektualne teškoće, cerebralna paraliza, motoričke i kronične bolesti, sljepoća, slabovidnost, autizam) kao i za odabir i razvoj podupirućih i alternativnih komunikacijskih sustava.

Logopedi rade u:

1. sustavu zdravstvene zaštite (centrima za rehabilitaciju slušanja i govora, pedijatrijskim, otorinolaringološkim, neurološkim, psihijatrijskim, audiološkim i fonijatrijskim klinikama, ustanovama za mentalno zdravlje i savjetovalištima),
2. području odgoja i obrazovanja (kao stručni suradnici u predškolskim ustanovama, osnovnim školama, centrima za odgoj i obrazovanje),

3. sustavu socijalne skrbi (dječjim domovima, gerijatrijskim ustanovama),
4. posebnim ustanovama (centrima i ustanovama za rehabilitaciju),
5. znanstvenoistraživačkim institucijama (istraživačkim centrima, fakultetima),
6. nevladinim udrugama i
7. privatnoj praksi.

Uvjeti upisa

Uvjet za upis je završena četverogodišnja srednja škola i položen prijamni ispit.

Na razredbenom postupku studenti će najprije imati intervju na kojem će se utvrditi predispozicije za studij. Potom slijedi pismena provjerava znanja iz hrvatskog jezika i književnosti, psihologije i biologije.

1. Hrvatski jezik i književnost: testiranje srednjoškolskog znanja iz jezika i književnosti, prema planu i programu predviđenom za gimnazije.

Literatura:

S. Težak - S. Babić, Gramatika hrvatskog jezika, Školska knjiga, Zagreb

Babić-Finka-Moguš, Hrvatski pravopis, Školska knjiga, Zagreb

Važeće (obvezne i izborne) čitanke iz književnosti za gimnazije

2. Psihologija: pismena provjera znanja iz psihologije

Literatura: udžbenici psihologije, koji su predviđeni gimnazijskim planom i programom

3. Biologija: pismena provjera znanja iz biologije

Literatura: udžbenici biologije, koji su predviđeni gimnazijskim planom i programom

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT

TEST IZ BIOLOGIJE

1. S kojom dušičnom bazom u deoksiribonukleinskoj kiselini (DNA) se veže dušična baza adenin (A)?
 - a) citozinom (C)
 - b) uracilom (U)
 - c) timinom (T)
 - d) gvaninom (G)
2. Koje su krvne grupe djeca ako su otac i majka krvne grupe A? Roditelji su homozigoti.
 - a) A
 - b) A i O
 - c) O
 - d) A, B, AB i O
3. U kojoj fazi mejoze dolazi do izmjene genetičkog materijala, „crossing over“?
 - a) u interfazi
 - b) u profazi I
 - c) u profazi II
 - d) u metafazi I
4. Proteini su građeni od:
 - a) nukleinskih kiselina
 - b) glukoze
 - c) aminokiselina
 - d) monosaharida
5. Koliko kromosoma ima muška spolna stanica (spermij)?
 - a) 23
 - b) 46
 - c) 22

- d) 44
6. Koja žlijezda luči inzulin?
- jetra
 - štitnjača
 - hipofiza
 - gušterača
7. Downov sindrom je trisomija:
13. kromosoma
 18. kromosoma
 21. kromosoma
 17. kromosoma
8. Skeletni mišići sisavaca strukturalno pripadaju:
- epitelno-mišićnim strukturama
 - glatkom mišićnom tkivu
 - poprečno-prugastom mišićnom tkivu
 - srčanom mišićnom tkivu
9. Krvne stanice odgovorne za imunološku obranu organizma su:
- nefrociti
 - eritrociti
 - trombociti
 - leukociti
10. Sposobnost nekih vrsta životinja i biljaka, da se izgledom prilagode okolini radi zaštite od prirodnih neprijatelja zove se:
- kriptična obojenost
 - mimikrija
 - aposemija
11. Koja je molekula potrebna za primarne reakcije fotosinteze:
- glukoza
 - voda
 - kisik
 - CO
12. Pseudopodiji ili lažne nožice važni su za pokretanje:
- papučice
 - euglene
 - plazmodija
 - amebe
13. Što od navedenog nije stanični organel:
- jezgrica
 - leukoplasti
 - peroksisomi
 - Golgijev aparat
14. Ostaci biljnih i životinjskih vrsta nakon promjene klime u ograničenim prostorima zovu se:
- endemi
 - relikti
 - prijelazni oblici
15. Koji od navedenih polisaharida je svojstven životinjskim stanicama:
- celuloza
 - laktoza
 - škrob
 - glikogen

16. Sitne proteinske čestice uzročnici mnogih bolesti živčanog sustava (npr. kravljeg ludila) su:
- a) virusi
 - b) prioni
 - c) viroidi
 - d) bakterije
17. Šećer koji ulazi u građu ribonukleinske kiseline (RNA) je:
- a) deoksiriboza
 - b) riboza
 - c) Fruktaza
 - d) glukoza

TEST IZ HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. Prvi i osnovni oblik *Biblije* je:
- a) Petoknjižje
 - b) Proročke knjige
 - c) Povijesne knjige
 - d) Mudrosne knjige
2. Zaokružite naziv za vrstu stiha prema broju stopa:
- a) spondej
 - b) pentametar
 - c) amfibirah
 - d) trohej
3. Elegiju *U smrt majke Barbare* napisao je:
- a) Ilija Crijević
 - b) Šiško Menčetić
 - c) Ivan Česmički
 - d) Džore Držić
4. Benjy, Quentin i Caddy likovi su iz djela:
- a) *Mučnina*
 - b) *Krik i bijes*
 - c) *Proces*
 - d) *Stranac*
5. Autor romana *Pokojni Matija Pascal* je:
- a) Marcel Proust
 - b) Bertolt Brecht
 - c) William Faulkner
 - d) Luigi Pirandello
6. Ujevićevi stihovi *Kako je teško biti slab, / kako je teško biti sam, / i biti star, a biti mlad!* su iz pjesme:
- a) Naše vile
 - b) Svakidašnja jadikovka
 - c) Visoki jablani
 - d) Pobratimstvo lica u svemiru
7. Prvi rječnik hrvatskoga jezika koji je objavio Faust Vrančić 1595. godine bio je:
- a) dvojezičan
 - b) trojezičan
 - c) četverojezičan
 - d) peterojezičan
8. Zaokružite slovo ispred rečenice u kojoj se javlja imenski predikat:

- a) Učitelj je pozvao sve učenike.
 - b) Ona mi je bila najbolja prijateljica.
 - c) Kiša je padala danima.
 - d) Nadamo se najboljim danima.
9. Toponim kojim označujemo imena voda zove se:
- a) homonim
 - b) hiponim
 - c) hidronim
 - d) hiperonim
10. Zaokružite slovo ispred riječi u kojoj je provedena palatalizacija:
- a) vučem
 - b) mišlju
 - c) raščupan
 - d) trbuščić

TEST IZ PSIHOLOGIJE

1. Tko je osnovao prvi psihologijski laboratorij?
 - a) Ramiro Bujas
 - b) Wilhelm Wundt
 - c) Alfred Binet
 - d) Sigmund Freud
2. Koja se grana psihologije bavi problemima sukoba među ljudima, stavovima, predrasudama i ponašanjem pojedinca u grupi?
 - a) opća
 - b) razvojna
 - c) komparativna
 - d) socijalna
3. Koji je redoslijed prenošenja živčanog impulsa unutar stanice?
 - a) tijelo → dendrit → akson
 - b) dendrit → tijelo → akson
 - c) akson → tijelo → dendrit
 - d) tijelo → akson → dendrit
4. Što je apsolutni limen?
 - a) najmanja jakost podražaja koja izaziva osjet
 - b) najmanja razlika u intenzitetu dvaju podražaja koju možemo zamjetiti
 - c) donja granica intenziteta podražaja koju možemo subjektivno podnijeti
 - d) vrijeme koje je potrebno da osjet dostigne punu razinu
5. O kojem je obrambenom mehanizmu riječ kada ostale optužujemo da su škrti, iako sami imamo tu osobinu?
 - a) projekcija
 - b) racionalizacija
 - c) kompenzacija
 - d) negiranje
6. Koju među navedenim potrebama zadovoljavamo tek kada zadovoljimo sve druge potrebe, prema Maslowu?
 - a) potrebu za samopoštovanjem
 - b) potrebu za pripadanjem
 - c) potrebu za samoaktualizacijom
 - d) potrebu za sigurnošću

7. Na koji se način može povećati kapacitet kratkoročnog pamćenja?
 - a) kodiranjem informacija
 - b) ponavljanjem informacija
 - c) povećavanjem koncentracije
 - d) grupiranjem informacija
8. Kako nazivamo dio ličnosti koji je odgovoran za procjenu je li neko ponašanje dobro ili loše?
 - a) Id
 - b) Ego
 - c) Superego
 - d) Alterego.
9. Koji srodnici imaju najbliži kvocijent inteligencije?
 - a) braća i sestre
 - b) roditelji i djeca
 - c) dvojajčani blizanci
 - d) jednojajčani blizanci
10. Osoba smatra da je prate i prisluškuju svjetske tajne službe. Za koji su psihički poremećaj specifične takve ideje?
 - a) depresivni poremećaj
 - b) bipolarni poremećaj
 - c) antisocijalne ličnosti
 - d) shizofreniju
11. Kako nazivamo neki događaj koji povećava učestalost ponašanja koje mu je prethodilo?
 - a) primarni potkrepljivač
 - b) potkrepljene
 - c) kazna
 - d) sekundarni potkrepljivač
12. Kako nazivamo sposobnost nalaženja vrijednih, jedinstvenih, novih i originalnih ideja?
 - a) inteligencija
 - b) kreativnost
 - c) mišljenje
 - d) pamćenje
13. Kako nazivamo pozitivno ili negativno vrednovanje neke osobe, događaja, ideje ili objekta?
 - a) stav
 - b) stereotip
 - c) predrasuda
 - d) diskriminacija
14. Ispitivanje pamćenja gdje ispitivana osoba treba samo prepoznati je li neka informacija točna naziva se:
 - a) metoda uštede
 - b) metoda dosjećanja
 - c) metoda prepoznavanja
 - d) metoda reprodukcije
15. Osnovne zakone percipiranja formulirali su:
 - a) bihevioristi
 - b) geštaltisti
 - c) psihoanalitičari
 - d) strukturalisti
16. O kojoj je vrsti ometanja riječ kada imamo teškoće pri korištenju sasvim novog mobitela jer smo navikli na postavke prethodnoga?
 - a) pozitivan transfer

- b) retroaktivna interferencija
 - c) proaktivna interferencija
 - d) retrogradna amnezija
17. Koja među navedenim emocijama nije primarna emocija?
- a) ljubomora
 - b) strah
 - c) radost
 - d) iznenađenje
18. Kako nazivamo nemogućnost stvaranja novog dugoročnog pamćenja?
- a) retrogradna amnezija
 - b) hipomnezija
 - c) hiperamnezija
 - d) anterogradna amnezija
19. Koji je poredak faza prenatalnog razvoja pravilan?
- a) zigota, embrij, fetus
 - b) embrij, fetus, zigota
 - c) embrij, zigota, fetus
 - d) zigota, fetus, embrij
20. Kako nazivamo karakteristike neke osobe kojima se može pripisati dosljedno razmišljanje, ponašanje i doživljavanje?
- a) crtama ličnosti
 - b) karakter
 - c) ličnost
 - d) temperament

Novinarstvo

O Studiju novinarstva

Mediji danas igraju važnu ulogu u svijetu. Novinarstvo se studira na većini svjetskih i europskih sveučilišta kao jedno od, u posljednje vrijeme, sve važnijih znanstvenih područja. Visokoškolsko je novinarsko obrazovanje nezaobilazno u suvremenom svijetu u kojem mediji imaju važnu ulogu u demokratizaciji društva, prijenosu kulturno - povijesnog naslijeđa, kao i obrazovanju općenito.

Program Studija novinarstva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru usklađen je s programima srodnih fakulteta u Republici Hrvatskoj (Fakultet političkih znanosti i Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu).

Studijem novinarstva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru stječu se znanja i sposobnosti za rad u medijima (novinama-tisku, radiju, televiziji i novim medijskim platformama) i u odnosima s javnošću. Nakon diplomskog, a osobito nakon poslijediplomskog studija, završeni student je osposobljen za zahtjevne poslove u medijima. Posebnost studija novinarstva Filozofskog fakulteta je omogućavanje permanentnog razvoja studenata u praksi svih tipova medijskih redakcija.

Izvan visokoškolskog sustava partneri studija novinarstva su medijske kuće u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj. Studij se pozicionirao kao vodeći studij u Bosni i Hercegovini i susjedstvu ostvarivanjem suradnje s Večernjim listom - izdanjem za BiH i objavljivanjem Studentskog lista kao integralnog dijela te tiskovine, ali i ostvarivanjem suradnje s najutjecajnijim radijskim nakladnikom u Bosni i Hercegovini, koji program emitira na hrvatskom jeziku, Radiom Herceg Bosne, kao i mnogim drugim radijskim postajama i portalima u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj ali i ostvarivanjem suradnje s prvom internet televizijom u Bosni i Hercegovini prvi.tv. Studij novinarstva organizirao je medijske radionice kroz sastavnice Medijskog centra Filozofskog fakulteta u kojemu djeluju prva studentska internet televizija u Bosni i Hercegovini - Studentska TV, studentski portal treci.ba i Radio Treći, kroz koje studenti stječu prva iskustva rada u medijskim redakcijama i obavljaju studentsku praksu.

Reorganizirani studij novinarstva donosi bitne novine u formalnom i sadržajnom pogledu. Te su novine uvjetovane zahtjevima Bolonjske deklaracije, ali i intenzivnim razvojem medija i srodnih disciplina koji se odvija posljednjih desetljeća. U formalnom dijelu, ovaj programa studija novinarstva, za razliku od staroga ima pet godina (3+2).

Studij novinarstva može se studirati kao jednopredmetni ili kao dvopredmetni studij. Dvopredmetni studij može se kombinirati sa svim dvopredmetnim studijima na Filozofskome fakultetu. Jednopredmetni i dvopredmetni Studij novinarstva mogu se studirati u statusu redovitoga studenta, redovitoga studenta uz plaćanje i izvanrednoga studenta.

Preddiplomski studij (6 semestara - 180 ECTS)

Preddiplomski jednopredmetni i dvopredmetni Studij novinarstva pruža studentima temeljna znanja iz različitih grana novinarstva, te omogućuje ovladavanje osnovnim tehnologijama i tehnikama novinarskoga rada.

Po završetku preddiplomskoga jednopredmetnog i dvopredmetnog Studija novinarstva stječe se akademski naziv *bachelor/prvostupnik novinarstva*.

Nakon stjecanja akademskog stupnja prvostupnika novinarstva kandidati mogu upisati diplomski studij novinarstva ili srodan studij s područja informacijskih i komunikacijskih znanosti ili se uključiti u različita područja rada, od rada u redakcijama tiskanih medija, televizije, radija do redakcija u novim medijima. Pruža im se mogućnost rada i u državnoj upravi, u javnim poduzećima, gospodarskim društvima, kao i u nevladinim organizacijama na poslovima rada s medijima, odnosa s javnošću i drugim srodnim poslovima.

Diplomski studij (4 semestra - 120 ECTS)

Diplomski jednopredmetni i dvopredmetni Studij novinarstva omogućava studentima specifične kompetencije i sposobnosti kako bi mogli izvršavati profesionalne zadaće u medijima, javnim službama, u različitim dijelovima kulture i svih drugih industrija, uključujući nove tehnologije, kao i kompetencije potrebne za redakcijske aktivnosti u različitim oblicima medija i za stvaranje medijskih tekstova.

Po završetku diplomskoga jednopredmetnog i dvopredmetnog Studija novinarstva stječe se akademski naziv *magistar novinarstva*.

Magistri novinarstva koji studij završe na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru moći će raditi u svim medijskim redakcijama, uređivati njihove programe ili ih samostalno osmišljavati. Pruža im se mogućnost rada i u državnoj upravi, u javnim poduzećima, gospodarskim društvima, kao i u nevladinim organizacijama na poslovima rada s medijima, odnosa s javnošću, komunikologije i drugim srodnim poslovima.

Kolegiji na Studiju novinarstva:

Uvod u znanost o novinarstvu

Komunikologija

Informatika

Novi vi mediji

Znanstvena metodologija

Političko komuniciranje

Suvremena povijest BiH i Hrvatske

Agencijsko novinarstvo

Hrvatski jezik i novinarska stilistika

Filozofska antropologija i etika

Tisak I

Radio I

Televizija I

Portali i društvene mreže

Konvergencija medija

Tisak II (practicum)

Radio II (practicum)

Televizija II (practicum)

Novinarska etika

Međunarodni politički odnosi

Istraživačko novinarstvo

Pored obveznik kolegija studenti slušaju i izborne kolegije.

Medijsko pravo

Odnosi s javnošću

Korporativno komuniciranje

Teorije masovnih medija

Internet komunikacije

Medijska analitika

Metode i tehnike istraživanja javnog mnijenja

Medijska semiotika

Esej i druge rubne književno znanstvene vrste

Mediji i proces globalizacije

Politički marketing

Online novinarstvo

Cyberpolitika, identiteti i komunikacijske novacije

Tisak III (practicum)

Radio III (practicum)

TV III (practicum)

Interpersonalna komunikacija

Politički odnosi s javnošću

Holističko komuniciranje

Glasnogovorništvo

Nastavnici i suradnici na Studiju novinarstva:

U nastavi uz profesore Filozofskog fakulteta sudjeluju i nastavnici s drugih sastavnica Sveučilišta u Mostaru, ali i nastavnici s drugih sveučilišta u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj od kojih su mnogi ugledni, renomirani profesori i poznate osobe u široj javnosti te kao takvi čine čast fakultetu što su dio ovog obrazovnog sustava.

Na razredbenom postupku provjerava se znanje iz hrvatskog jezika i književnosti, opće povijesti i opće kulture.

1. Hrvatski jezik i književnost: testiranje srednjoškolskog znanja iz jezika i književnosti, prema planu i programu predviđenom za gimnazije.

Literatura:

S. Težak - S. Babić, Gramatika hrvatskog jezika, Školska knjiga, Zagreb

Babić-Finka-Moguš, Hrvatski pravopis, Školska knjiga, Zagreb

Važeće (obvezne i izborne) čitanke iz književnosti za gimnazije

2. Opća povijest: pismena provjera znanja iz opće povijesti

Literatura: udžbenici povijesti, koji su predviđeni gimnazijskim planom i programom.

3. Opća kultura: testiranje afiniteta za poziv novinara, uvid u osnovnu orijentaciju studenta, analiza opće informiranosti kandidata.

OGLEDNI PRIMJERAK TESTA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ NOVINARSTVA

TEST OPĆE KULTURE

1. Nabrojite rubrike dnevnih novina?
2. Koja je uloga spikera, voditelja i novinara?
3. Navedite po jednog novinara iz tiska, radija i TV, naziv novina, radija i TV u kojima radi i što prate?
4. Koje dnevne, tjedne i mjesečne publikacije poznajete u BiH (navedite najmanje 5)?
5. Koje novinske agencije poznajete?
6. Tko je bio i zašto je značajan J. Gutenberg?
7. Što su inkunabule?
8. Koja su najpoznatija djela talijanskog umjetnika iz 15. i 16. st. Michelangela Buonarrotija?
9. Kako se zovu svete knjige židova, kršćana i muslimana?
10. Koji je narod živio na ovim prostorima prije romanizacije?
11. Kako se zove prvi časopis (novine) nastale u BiH i tko ih je pokrenuo?
12. Kako se zove najstariji hrvatski sačuvani spomenik u BiH i gdje se nalazi?
13. Što su to stećci, iz kojeg su vremena i koje su najveće nekropole stećaka u BiH?
14. Što znači riječ: BENIGAN _____, DISPERZIJA _____, TRANZICIJA _____.
15. Koja je najpopularnija novinarska nagrada na svijetu?
16. Što znači: Otvoriti Pandorinu kutiju?
17. Navedite nobelovce iz BiH?
18. Dopišite značenja kratica: UN, UNICEF i NATO?
19. Koja je glasovita izreka R: Descartesa?
20. Opišite (nekoliko rečenica) kako zamišljate svoj studij novinarstva?

TEST IZ POVIJESTI

1. Koji je temeljni kriterij za razlikovanje pretpovijesti o povijesti?
2. Neolitik je:
3. Koga nazivamo «ocem povijesti»?

4. Tko su dvije glavne zaraćene strane u Peloponeškom ratu 431 .-404. pr. Krista?
5. Navedite uz Keopsovu i Kefrenovu treću poznatu piramidu u području Gizeha (Al Jizaha)
6. U vrijeme kojega rimskog cara je Isus iz Nazareta osuđen na smrt?
7. Atila je bio vođa kojega naroda?
8. U kojemu se stoljeću pojavio islam?
9. Što je Humačka ploča?
10. Koji je hrvatski knez izdao prvu poznatu vladarsku ispravu u kojoj je prvi put spomenuto hrvatsko ime («dux Chroatorum»)?
11. Ime kojega hrvatskoga vladara je upisano na Bašćansku ploču?
12. Tko je bio otac, a tko muž bosanske kraljice Katarine?
13. Gdje su pogubljeni Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan?
14. Feud je:
15. Što je Kandija, a što Moreja («Kandijski rat», «Morejski rat»)?
16. Koji vladar je ukinuo Dubrovačku republiku?
17. Tko je bio Milan Šufflay?
18. Holokaust je:
19. Gulagje:
20. U kojemu su gradu osnovani Ujedinjeni narodi?

*Ogledni primjerak testa iz Hrvatskog jezika i književnosti možete pogledati na studiju Politologije ili Socijalnog rada.

Politologija

O Studiju politologije

Studij Politologije pokrenut je akademske 2007./2008. godine te je ustrojen kao jednopredmetni studij.

Studij Politologije, kao što i sam naziv govori, predstavlja osnovni studij na području političkih znanosti. Po uzoru na srodne visokoškolske programske orijentacije zemalja u kojima je razvijena demokracija, centar ukupnog politološkog obrazovanja na našem području mogao bi biti upravo studij Politologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru.

Nastavni program studija Politologije je po ugledu na programe istovrsnih studija u razvijenim zemljama ustrojen tako da omogućuje stjecanje klasičnih teorijskih znanja iz područja politologije, ali i specifična stručna znanja koja omogućuju da se nakon diplomiranja student profesionalno bavi i specifičnim politološkim poslovima analitičara i organizatora u državnim organima, političkim strankama, lokalnoj samoupravi, javnim službama i udrugama; da bude stručnjak u poslovima političkog odlučivanja i upravljanja, projektant i organizator u poslovima političkog marketinga i odnosa s javnošću.

Taj uspješan spoj općeg i specifičnog politološkog znanja omogućuje stjecanje najšireg politološkog obrazovanja, da u uvjetima tranzicije i uopće temeljnih reformi političkih i drugih institucija stečena diploma ovog studija na Filozofskom fakultetu otvara nove i široke perspektive zapošljavanja.

U tijeku petogodišnjeg diplomskog studija (3+2) studenti stječu kompetencije uz pomoć znanja koja su obuhvaćena svim granama društvenoga polja politologije, političke teorije i povijesti politike, politike Europske unije, komparativne politike, međunarodnih odnosa i nacionalne sigurnosti te javnih politika i javnog upravljanja, ali i drugih, za studij politologije vezanih disciplina (socioloških, filozofskih, kulturoloških, pravnih i dr).

Diplomski studij Politologije izvodi se u dva smjera: Međunarodna politika i diplomacija i Unutarnja politika (Lokalna samouprava i javna uprava)

Trajanje studija

Preddiplomski studij traje tri godine (6 semestara, 180 ECTS bodova),

a *diplomski studij* traje dvije godine (4 semestra, 120 ECTS bodova).

Preddiplomski studij

Preddiplomskim studijem politologije stječu se osnovna stručna znanja iz područja političke znanosti. To prvenstveno uključuje poznavanje političke teorije i političkog sistema, metodologije političkih znanosti, znanosti o organizaciji i upravljanju, funkcioniranju lokalne uprave i samouprave, ali i drugih, za studij politologije vezanih disciplina.

Diplomski studij

Diplomski studij politologije traje dvije godine. Peta godina ima dva smjera: Međunarodna politika i diplomacija i Politička komunikacija.

Stečene kompetencije ovise o specijalizaciji diplomskog studija. Specijalizacija donosi proširenje znanja iz preddiplomskog studija, osposobljava za samostalni istraživački rad i objavljivanje znanstvenih radova.

Stručni ili akademski stupanj koji se stječe završetkom studija

Nakon završenog preddiplomskog studija student ima titulu prvostupnika iz politologije ili *baccalaureus/baccalaurea*, a nakon završenog diplomskog studija titulu magistra/magistrice politologije.

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

Uvod u političku znanost I i II	Političke doktrine i ideologije
Antička i srednjovjekovna politička filozofija	Politička sociologija
Novovjekovna politička filozofija	Uvod u teorije države i prava
Sistematska sociologija	Ideološke i političke transformacije JI Europe
Hrvatski jezik - jezične vježbe;	Suvremena političko-filozofska misao
Osnove kulture izražavanja hrvatskog jezika	Javne politike
Metode istraživanja u društvenim znanostima	Politički sustav BiH
Politička ekonomija	Politička psihologija
Akademsko pismo	Komparativna politika
Uvod u političke sustave	Političke stranke
Integracijski dometi EU	Izborni sustavi
Međunarodni politički odnosi I i II	Povijest diplomacije

Pored obveznik kolegija studenti slušaju i izborne kolegije.

Nastavnici i asistenti na Studiju politologije

- Prof. dr. Slavica Juka	- Doc. dr. Marija Musa
- Prof. dr. Vesna Kazazić	- Doc. dr. Irena Musa
- Prof. dr. Željko Marić	- Doc. dr. Silvana Marić
- Prof. dr. Zoran Tomić	- Doc. dr. Martina Planinić
- Prof. dr. Iko Skoko	- Doc. dr. Dražen Barbarić
- Prof. dr. Marija Putica	- Dr.sc. Magdalena Ramljak, v. asistentica
- Prof. dr. Damir Kukić	- Mr. sc. Ivan Vukadin, asistent
- Prof. dr. Mirko Pejanović	- Mr. sc. Janja Milinković, v. asistentica
- Prof. dr. Zoran Šućur	- Ivona Baković, asistentica
- Prof. dr. Zdenko Klepić	- Marijan Primorac, asistent
- Prof. dr. Senka Marinčić	- Marijana Barišić, v. asistent
- Prof. dr. Jerko Pavličević	- Krešimir Tabak, asistent
- Prof. dr. Mile Lasić	- Arijana Kolobara, asistentica
- Prof. dr. Ivica Musić	- Ana-Mari Bošnjak, asistentica
- Doc. dr. Saša Drače	- Anita Glibić, asistentica
- Doc. dr. Damirka Mihaljević	- Ivana Sivrić, asistentica
- Doc. dr. Žarko Dugandžić	- Andrea Čordaš, asistentica
- Doc. dr. Goran Kraljević	- Mate Penava, asistent
- Doc. dr. Tihomir Žiljak	- Toni Herceg, asistent
- Doc. dr. Ivona Šetka Čilić	- Domagoj Galić, asistent
- Doc. dr. Ivica (Ivo) Lučić	- Ivan Kraljević, asistent
- Doc. dr. Gordana Iličić	- Goran Kutle, asistent

Razredbeni postupak

Na razredbenom postupku provjerava se znanje iz hrvatskog jezika i književnosti, opće povijesti i opće kulture.

1. Hrvatski jezik i književnost: testiranje srednjoškolskog znanja iz jezika i književnosti, prema planu i programu predviđenom za gimnazije.

Literatura:

S. Težak - S. Babić, *Gramatika hrvatskog jezika*, Školska knjiga, Zagreb

Babić-Finka-Moguš, *Hrvatski pravopis*, Školska knjiga, Zagreb.

Važeće (obvezne i izborne) čitanke iz književnosti za gimnazije.

2. Opća povijest: pismena provjera znanja iz opće povijesti.

Literatura: udžbenici povijesti, koji su predviđeni gimnazijskim planom i programom.

3. Opća kultura: uvid u osnovnu orijentaciju studenta, analiza opće informiranosti kandidata.

Nakon završetka razredbenoga postupka u I. (srpanjskom) roku raspisuje se natječaj za preostala slobodna mjesta u II. (rujanskom) roku.

Vrijeme upisa određuje se Odlukom Senata Sveučilišta i objavljuje u natječaju.

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT IZ POLITOLOGIJE

TEST OPĆE KULTURE I

1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine se sastoji od:

- a. 1 člana
- b. 2 člana
- c. 3 člana
- d. 4 člana

2. Dobitnik nagrade Oscar za najbolji film u 2014. godini je film:

- a. Američki varalice
- b. 12 godina ropstva
- c. Vuk s Wall Streeta
- d. Kapetan Phillips

3. Afera zbog koje je američki predsjednik Richard Nixon morao dati ostavku poznata je pod nazivom:

- a. Liongate
- b. Firegate
- c. Stonegate
- d. Watergate

4. Najpoznatiji svjetski crtač uličnih grafita široj javnosti je poznat pod nadimkom:

- a. Dempsey
- b. Banksy
- c. Ramsey
- d. Frisby

5. Važeći temeljni ugovor kojim je Europska Unija modificirala svoj sustav i mehanizme djelovanja poznat je kao:

- a. Lisabonski ugovor
- b. Pariški ugovor
- c. Rimski ugovor
- d. Maastrichtski ugovor

6. Berlinski zid je srušen:

- a. 1979. godine
- b. 1989. godine
- c. 1999. godine

- d. 2009. godine
7. Pobjednik svjetskog nogometnog prvenstva 2010. u Južnoafričkoj Republici je reprezentacija:
- Brazila
 - Njemačke
 - Argentine
 - Španjolske
8. Federacija Bosne i Hercegovine nastala je:
- Daytonskim sporazumom
 - Vance-Owenovim planom
 - Washingtonskim sporazumom
 - Planom Kontakt-skupine
9. Nagrada „Zlatna palma“ se dodjeljuje na filmskom festivalu u:
- Berlinu
 - Veneciji
 - Cannesu
 - Sarajevu
10. Predsjednik Europskog vijeća je:
- Francois Hollande
 - David Cameron
 - Martin Schulz
 - Herman van Rompuy
11. Posljednje Olimpijske igre su održane 2012. godine u:
- Peking
 - Londonu
 - Ateni
 - Rio de Janeiro
12. Koja je od navedenih država postala 193. članica Ujedinjenih naroda 2011. godine:
- Južni Sudan
 - Lesoto
 - Zapadna Sahara
 - Burkina Faso
13. „High Hopes“ je najnoviji album glazbene legende:
- Boba Dylana
 - Nicka Cavea
 - Brucea Springsteena
 - Lou Reeda
14. Koja od ovih država nije stalna članica Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda:
- Kina
 - Velika Britanija
 - Njemačka
 - Francuska
15. Autor poznatoga murala u newyorškom Rockefeller centru je:
- Salvador Dali
 - Vasilij Kandinski
 - Pablo Picasso
 - Diego Rivera
16. Koja je od navedenih zemalja punopravna članica NATO saveza:
- Albanija
 - Makedonija
 - Srbija

- d. Crna Gora
17. Japanski grad Fukushima od 2011. godine ostat će zapamćen po:
- a. tsunamiju
 - b. uraganu
 - c. potresu
 - d. nuklearnoj katastrofi
18. Tko od navedenih osoba nije dobitnik Nobelove nagrade za mir:
- a. Mahatma Gandhi
 - b. Barack Obama
 - c. Jaser Arafat
 - d. Mihail Gorbačov
19. Naziv drugog doma Parlamenta Bosne i Hercegovine glasi:
- a. Senat
 - b. Dom naroda
 - c. Parlamentarna skupština
 - d. Savezno vijeće
20. Vlasnik najprodavanijeg glazbenog albuma svih vremena je:
- a. John Lennon
 - b. Prince
 - c. Michael Jackson
 - d. Jon Bon Jovi

TEST OPĆE KULTURE II

1. Sjedište Europske unije nalazi se u:
2. Sastav BiH?
3. Berlinski zid je srušen:
4. Najviše državno tijelo u BiH je :
5. Winston Churchill je obnašao dužnost:
6. Što znači blokovska podjela?
7. Tijela Ujedinjenih naroda su:
8. BiH je članica kojih od navedenih organizacija:
a.) UN b.) EU c.) OESS, d.) Vijeće Europe e.) NATO f.) Partnerstvo za mir
9. J. F. Kennedy ubijen je u :
10. Napad na svjetski trgovački centar (WTC) u New Yorku dogodio se
11. Kada je bačena atomska bomba na Hirošimu, a kada na Nagasaki?
12. Što znače riječi: Veto, Ombudsman, Reintegracija?
13. Državom Vatikanskog grada upravlja:
14. Glavni tajnik UN-a je:
15. Europskoj zajednici je prethodila:
16. Što znače kratice: UN, OESS, ZERP

TEST OPĆE KULTURE III

1. Što je euroatlantizam?
2. Objasni ustavno uređenje BiH:
3. Što je Sveta Stolica?
4. Službeni jezici u BiH su:
5. Hrvatski nobelovci su:
6. Aneks 4 DMS:
7. Koliko članica ima EU?
8. Koje su države stalne članice Vijeća sigurnosti?

9. Kada je bilo najbrojnije proširenje EU?
10. Dan Europe je:
11. Ujedinjeni narodi su utemeljeni:
12. Što je Hladni rat i od kada do kada je trajao?
13. Je li BiH članica NATO-a i EU?
14. Afera Watergate je:
15. Što je demokracija?
16. Što je politologija, a što je politolog?
17. OHR je:
18. Kada se dogodio napad Al-Qaide na SAD?
19. Kada je utemeljena OESS?
20. Kada je srušen Berlinski zid?

TEST IZ HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI I

1. *Beowulf* je:
 - a) poglavlje iz *Gilgameša*
 - b) staroindijski ep
 - c) staroengleski srednjovjekovni ep
 - d) božanstvo u Mahabharati
2. Najveći rimski komediograf je:
 - a) Plaut
 - b) Aristofan
 - c) Menandar
 - d) Tibul
3. Lirsko-epskim vrstama ne pripada:
 - a) poema
 - b) saga
 - c) romanca
 - d) balada
4. Povežite pjesnike i pjesničke zbirke:

a) S.S. Kranjčević	1. Sunce nad oranicama
b) Petar Preradović	2. Relativno naopako
c) Dragutin Tadijanović	3. Prvenci
d) Ivan Slamnig	4. Bugarkinje
5. Povežite autore s njihovim romanima:

a) Slobodan Novak	1. Kratki izlet
b) Antun Šoljan	2. Mirisi, zlato i tamjan
c) Ivan Aralica	3. Psi u trgovištu
d) Pavao Pavličić	4. Koraljna vrata
6. Razdoblju hrvatskog realizma pripada:
 - a) Josip Kozarac
 - b) A.G. Matoš
 - c) Ivan Kozarac
 - d) Dinko Šimunović
7. Homonimi su:
 - a) riječi koje imaju različit izraz, a sličan sadržaj
 - b) riječi jednakog izraza, a različitog sadržaja
 - c) riječi jednakog izraza i jednakog sadržaja
 - d) riječi različitog izraza i različitog sadržaja
8. Odredi vrstu zavisno-složene rečenice: *Skupljaš, a ne znaš kome će ostati:*

- a) subjektna
 - b) predikatna
 - c) objektna
 - d) atributna
9. U rečenici: *Stani pokraj mene, a ne pokraj njega*, podcrtane zamjenice po značenju su:
- a) osobne
 - b) posvojne
 - c) odnosne
 - d) pokazne
10. Glagolski način nije:
- a) indikativ
 - b) imperativ
 - c) kondicional
 - d) infinitiv

TEST IZ HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI II

1. Tercet je vrsta:
- a) strofe
 - b) stilske figure
 - c) stiha
 - d) pjesme
2. Sagaje:
- a) lirski vrsta
 - b) dramska vrsta
 - c) lirsko-epska vrsta
 - d) prozna vrsta
3. Stihovi *Hajde, nemojmo mi ... / Uz čašu se zabavljati, piti, nego pijuckajmo, /Krasne pjesme pripijevajmo!* su iz pjesme *Pijuckajmo* koju je napisao/la:
- a) Sapfa
 - b) Alkej
 - c) Anakreont
 - d) Pindar
4. Realizam se javlja u:
- a) 18. stoljeću
 - b) 19. stoljeću
 - c) 17. stoljeću
 - d) 20. stoljeću
5. U razdoblju hrvatskog narodnog i književnog preporoda stvara:
- a) August Šenoa
 - b) Marko Marulić
 - c) Dimitrija Demeter
 - d) Ante Kovačić
6. Silvijske Strahimir Kranjčević je napisao djelo:
- a) U noći
 - b) Putnik
 - c) Zora puca, bit će dana
 - d) Gospodskom Kastom

7. Riječ suizvođač je primjer:
a) sufiksarne tvorbe
b) slaganja
c) prefiksarne tvorbe
d) srastanja
8. Izraz dotjerati cara do duvara je primjer:
a) oksimorona
b) metafore
c) metonimije
d) frazema
9. Zaokruži rečenicu sa skrivenim (zališnim) subjektom:
a) Stid gaje.
b) Baka plete.
c) Radi se sedam sati.
d) Došli su.
10. Genitiv broja DVIJE glasi:
a) dvije
b) obje
c) dviju
d) dvjema

TEST IZ HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI III

1. Pentametar je stih od:
a) tri stope
b) četiri stope
c) pet stopa
d) šest stopa
2. Kojem autoru pripadaju djela *Bukolike i Georgike*:
a) Plautu
b) Katulu
c) Horaciju
d) Vergiliju
3. Djelo *Gavran* Edgara Alana Poea po književnoj vrsti je:
a) priča
b) poema
c) pjesma
d) spjev
4. Vjenceslav Novak napisao je roman:
a) *Pavao Šegota*
b) *Mrtvi kapitali*
c) *Fiškal*
d) *Olga i Lina*
5. Začetnikom epskog kazališta smatra se:
a) Albert Camus
b) Eugène Ionesco
c) Bertolt Brecht
d) Samuel Beckett
6. Druga poslijeratna generacija književnika bila je okupljena oko časopisa :

- a) *Krugovi*
- b) *Razlog*
- c) *Republika*
- d) *Književnik*

7. Zaokružite slovo ispred netočno napisanog:

- a) riječ
- b) riječju
- c) riječca
- d) riječnik

8. Zaokružite dvousnenike/bilabijele:

- a) p, b, nj
- b) b, m, t
- c) p, b, m
- d) nj, n, m

9. Zaokružite slovo ispred leksema koji označava posuđenicu iz češkog jezika:

- a) luzitanizam
- b) hungarizam
- c) galicizam
- d) bohemizam

10. Zaokružite slovo ispred vremenske rečenice:

- a) Danas neću ići na posao.
- b) Pošto dođem kući, nazvat ću te.
- c) Znam da si jučer doputovao.
- d) Zna se tko će pobijediti.

TEST IZ POVIJESTI I

1. Što su megaliti?

2. Kako se zvao najpoznatiji zakonik (zbornik zakona) iz razdoblja babilonske civilizacije, uklesan klinovim pismom na steli (pronađen 1901. godine u Suzi, a danas se čuva u Louvru)?

3. U vrijeme kojega državnika polis Atena doseže vrhunac političke moći i kulturnog procvata?

4. Koji rimski vladar je uveo principat kao oblik vladavine?

5. U vrijeme vladavine kojega rimskog cara je raspet Isus iz Nazareta?

6. Sto je bio (srednjovjekovni) spor oko investiture?

7. U kojem gradu je bilo sjedište dinastije Abasida u razdoblju cvjetanja abasidske kulture?

8. Kojim mirom je okončan Tridesetogodišnji rat (1618.-1648.)?

9. U ispravi kojega hrvatskog kneza se prvi put spominje hrvatsko ime („dux Chroatorum“)?

10. Kako se zvao humski knez, kojemu papa Ivan X. piše 925. godine, uoči splitskoga crkvenog sabora?

11. Tko je bio muž bosanske kraljice Katarine?

12. Sto je makijavelizam?

13. Tko je autor rečenice: „Prosvjetiteljstvo je izlazak čovjeka iz malodobnosti koju je sam skrivio“?

14. Kako se zvao autor koji je u djelu Duh zakona zagovarao političku misao o trodiobi vlasti?

15. U vrijeme kojega bana (u 19. stoljeću) se sastao u Zagrebu prvi hrvatski nestaleški (neplemićki) narodni sabor?

16. Kako se zvala prva hrvatska politička stranka u BiH?

17. Što su sufražetkinje?

18. Holokaust je:
19. Gulagje:
20. Apartheid je:

TEST IZ POVIJESTI II

1. Što je plutokracija?
2. Što je ostracizam?
3. Sa kojim rimskim vladarom započinje razdoblje principata?
4. Za vrijeme vladavine kojega rimskog vladara je rođen Isus iz Nazareta?
5. Koji vladar je uveo Julijanski kalendar?
6. Što je Milanski edikt?
7. Što je Magna charta libertatum i u kojem stoljeću je izdana?
8. Što je feud?
9. U kojemu se stoljeću pojavio islam?
10. Gdje je danas pohranjena Humačka ploča?
11. Koji je hrvatski knez izdao prvu poznatu vladarsku ispravu u kojoj je prvi put spomenuto hrvatsko ime («dux Chroatorum»)?
12. Što je makijavelizam?
13. Tko je bio muž bosanske kraljice Katarine?
14. U kojem gradu je 1. siječnja 1527. hrvatsko plemstvo izabralo Ferdinanda Habsburškog za svojega vladara?
15. Tko je utemeljitelj reda Družbe Isusove (isusovci)?
16. Po čemu je Hercegovina dobila ime?
17. Tko je autor teksta „Horvatske domovine“ (poznatija kao „Lijepa naša“)?
18. Kako se zvao posljednji vladar Austro-Ugarske Monarhije?
19. Po čemu je poznata Treblinka?
20. U kojem gradu je pala odluka o osnutku Ujedinjenih naroda (UN)?

Socijalni rad

Što je socijalni rad?

Socijalni rad je profesija koja se zasniva na humanističkim idealima i ljudskim pravima kako su ona koncipirana u najvažnijim međunarodnim dokumentima.

Socijalni rad je praktično utemeljena profesija i znanstvena disciplina koja promiče socijalne promjene i razvoj, socijalnu koheziju, te osnaživanje ljudi za njihovo samostalno i slobodno djelovanje. Ostvarivanje socijalne pravde, poštivanje ljudskih prava, društvene odgovornosti i društvenih različitosti su ključna načela socijalnog rada. Praksa socijalnog rada uključuje rad s ljudima i društvenim strukturama kako bi se odgovorilo na njihove izazove i povećala njihova dobrobit. Takav rad temelji se na znanjima i teorijama socijalnog rada i društveno-humanističkih znanosti, te znanjima koja proizlaze iz kulturoloških specifičnosti različitih društava.

Uloga socijalnih radnika u društvu

Socijalni radnici mogu imati različite uloge obzirom na neke primarne ciljeve profesije kao što su: unapređenje kvalitete života građana, razvoj punog potencijala svakog pojedinca, obitelji, grupe i zajednica u društvu, te pitanja ljudskih prava i socijalne pravde. Socijalni radnici djeluju kao organizatori i pružatelji socijalnih usluga. Angažirani su u zastupanju obesnaženih i diskriminiranih osoba, grupa ili zajednica.

Socijalni radnici najčešće imaju ulogu voditelja procesa planiranih promjena ili pomagača koji se suočavaju s problemima svojih korisnika.

Proces planiranih promjena podrazumjeva suradnju između korisnika i socijalnog radnika koja je usmjerena na zajednički odabran i usmjeren cilj. Važno područje djelovanja socijalnih radnika je informiranje korisnika o pravima i posredovanje za korisnike u ostvarivanju prava.

Primjena socijalnog rada

Socijalni rad se može primjenjivati u svim područjima ljudskog života, a osobito:

- u području socijalne skrbi,
- odgoja i obrazovanja,
- zdravstva,
- pravosuđa i lokalne uprave,
- civilnog društva,
- vjerskih i humanitarnih zajednica i drugim djelatnostima.

Socijalni radnici su najčešće zaposleni u javnim ustanovama, ali sve više i u organizacijama civilnog društva uključenima u rad sa pojedincima i grupama koje prolaze kroz različite životne poteškoće. Pomažu osobama koje se suočavaju s problemom siromaštva, nezaposlenosti, ovisnosti o alkoholu, opojnim drogama i dr. Mogu raditi s osobama koje boluju od psihičkih bolesti i drugih težih oboljenja, kao i s članovima njihovih obitelji.

Značajnu ulogu socijalni radnici imaju u području zaštita djece i obitelji koje su suočene s osobnim poteškoćama izazvanim stresom, obiteljskim nasiljem, narušenim obiteljskim odnosima, teškoćama roditelja u skrbi i odgoju djece. Socijalni radnici često djeluju u području institucionalne i izvaninstitucionalne zaštite djece i odraslih osoba kojima je zbog nepovoljnih životnih uvjeta, bolesti i nemoći ili izostanka obiteljske podrške potrebno osigurati smještaj u ustanovama socijalne skrbi ili udomiteljskim obiteljima. Zaduženi su za socijalno planiranje, razvoj socijalne politike, administraciju i upravljanje socijalnim uslugama.

O studiju Socijalnog rada

Obrazovanje socijalnih radnika na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru ostvaruje se kroz kompleksne interdisciplinarnе studije neophodne za brojne i složene uloge socijalnih radnika u suvremenom društvu. U tijeku petogodišnjeg studija (3+2) studenti ovog smjera stječu teorijska i metodološka znanja iz različitih znanstvenih područja među kojima iz filozofije, sociologije, političkih znanosti, prava i specifičnih znanja vezanih uz struku.

Nastava i ostali procesi učenja (predavanja, seminari, vježbe, tutorske i mentorske konzultacije, samostalno učenje i sl.) odvijaju se unutar 42-tjedne školske godine (uključujući i ispitne rokove). Ukupno opterećenje studijskim sadržajem tijekom jedne školske godine odgovara vrijednosti od 60 bodova, odnosno 30 po semestru.

Stručni ili akademski stupanj koji se stječe završetkom studija

Nakon završenog preddiplomskog studija student ima titulu prvostupnika socijalnog rada ili *baccalaureus / baccalaurea*, a nakon završenog diplomskog studija titulu *magistra / magistrice socijalnog rada*.

Razredbeni postupak i uvjeti upisa

Na razredbenom postupku radi se test koji obuhvaća pitanja iz hrvatskog jezika i književnosti, sociologije i psihologije.

Literatura: udžbenici iz navedenih područja koji su predviđeni gimnazijskim planom i programom.

Uvjeti upisa su završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit.

Detaljnije informacije o razredbenom postupku i upisima (vrijeme održavanja prijavnoga ispita, upisne kvote po studijima, visina upisnine prema načinu studiranja i drugo) nakon što se objave u natječaju Sveučilišta u Mostaru, bit će dostupne na oglasnoj ploči Studentske referade i na web stranici Filozofskog fakulteta.

Neki od kolegija na Studiju

-

Teorijske osnove socijalnog rada

- Sistematska sociologija
- Povijest socijalnih i političkih teorija
- Socijalni rad i interpersonalna komunikacija
- Uvod u socijalnu i kulturnu antropologiju
- Osnove psihologije
- Povijest socijalnog rada
- Socijalna demografija
- Osnove socijalne politike
- Temeljna znanja u odgoju i obrazovanju
- Socijalni rad s obitelji
- Etika socijalnog rada
- Metodologija istraživanja u SR
- Socijalni rad s pojedincem
- Marginalne skupine u društvu
- Osnove savjetovanja
- Socijalni rad u zdravstvu
- Socijalna psihologija
- Socijalni rad u zajednici
- Liderstvo i menadžment u soc. sektoru
- Socijalni rad s ovisnicima
- Socijalni rad s osobama s invaliditetom
- Obiteljsko pravo s osnovama GPP-a
- Upravno pravo
- Radno i socijalno pravo
- Mediji i zaštita maloljetnika
- Socijalni rad s grupom
- Maloljetnička delinkvencija i socijalni rad

- Socijalna gerontologija
- Obitelj i djeca s teškoćama u razvoju
- Hrvatski znakovni jezik I. i II.
- Strani jezik: engleski ili njemački
- Suvremeni teorijski pristupi u SR
- Socijalna politika BiH
- Siromaštvo i socijalna pomoć
- Kvalitativne metode u socijalnom radu
- Kvantitativne metode u socijalnom radu
- Europska socijalna politika
- Ljudska prava i socijalni rad
- Supervizija u socijalnom radu
- Integrativni pristupi u područjima soc. rada
- Teorija konflikata
- Politika okoliša
- Informatika i statistika
- Uvod u teoriju države i prava
- Socijalni nauk religijskih zajednica
- Međuljudski konflikti i njihovo rješavanje
- Duhovnost i socijalni rad
- Preventivni programi u SR
- Multikulturalnost u SR
- Projekti EU fondova
- Procesi i metode procjene obitelji
- Profesionalnost u pomažućim profesijama
- Socijalni rad u psihijatriji
- Medijacija
- Obiteljska terapija

Na studiju Socijalnog rada Filozofskog fakulteta u Mostaru u izvođenju nastavnog programa sudjeluju ukupno 54 suradnika, od kojih je 9 u statusu redovitih profesora/ica, 12 izvanrednih profesora/ica, 13 docenata/ica, 14 v. asistenata/ica, 7 asistenata/ica..

Ogledni primjerci testova na prijamnom ispitu

TEST IZ HRVATSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. Zaokružite slovo ispred netočno napisanog:
 - a) Društvo hrvatskih književnika
 - b) Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo
 - c) Filozofski fakultet sveučilišta u Mostaru
 - d) Matica hrvatska

2. Oblik *spomen-ploča* je:
 - a) izvedenica
 - b) polysloženica
 - c) složenica
 - d) sintagma

3. Najmanja jezična jedinica koja nema značenje, ali ima razlikovnu ulogu naziva se:
 - a) fonem
 - b) morfem
 - c) alomorf
 - d) sintagma

4. Koja je glasovna promjena provedena u riječima *striče* i *junače*?
 - a) sibilizacija
 - b) palatalizacija
 - c) jotacija
 - d) vokalizacija

5. Akuzativ jednine imenice *mati* glasi:
 - a) mati
 - b) mater
 - c) majku
 - d) matere

6. Glagolske imenice su:
 - a) spavanje - jedenje - plivanje
 - b) avion - brod - autobus
 - c) letjelica - hodolica - podmornica
 - d) trka - trčanje - pretrčavanje

7. Koja od navedenih rečenica pripada objektivnim rečenicama?
 - a) Tko pjeva, zlo ne misli.
 - b) Ispričat ću ti što mi se dogodilo.
 - c) Doći ću kada se smiri vrijeme.

- d) Podiglo se sunce i toplinu prosipa.
8. Posuđenice iz češkoga jezika nazivaju se:
- a) galicizmi
 - b) luzitanizmi
 - c) hispanizmi
 - d) bohemizmi
9. Sinonimi su:
- a) radost - tuga
 - b) tuga - žalost
 - c) žal - žal
 - d) tuga - sreća
10. Leksemi karakteristični za razgovorni funkcionalni stil nazivaju se:
- a) poetizmi
 - b) žurnalizmi
 - c) termini
 - d) kolokvijalizmi
11. Znanost o stihu naziva se:
- a) versifikacija
 - b) semantika
 - c) semiotika
 - d) lingvistika
12. Stilska figura u kojoj se riječi ponavljaju na kraju stihova naziva se:
- a) anafora
 - b) epifora
 - c) simploka
 - d) anadiploza
13. Opat Držiha i kralj Zvonimir spominju se na:
- a) Humačkoj ploči
 - b) Kočerinskoj ploči
 - c) Povaljskoj listini
 - d) Baščanskoj ploči
14. Poemu *Jama* napisao je:
- a) Antun Branko Šimić
 - b) Marin Držić
 - c) Ivan Goran Kovačić
 - d) August Šenoa

15. Koji je autor netočno povezan s djelom?
- a) Ivo Andrić - *Prokleta avlija*
 - b) Meša Selimović - *Tvrđava*
 - c) Ranko Marinković - *Zimsko ljetovanje*
 - d) Ivan Aralica - *Psi u trgovištu*
16. Religioznu poemu *Suze sina razmetnoga* napisao je:
- a) Ivan Gundulić
 - b) Marko Marulić
 - c) Marin Držić
 - d) Šiško Menčetić
17. *Kad sam bio tri moja brata i ja, kad sam bio četvorica nas...* stihovi su koje je napisao:
- a) Dobriša Cesarić
 - b) Antun Branko Šimić
 - c) Josip Pupačić
 - d) Tin Ujević
18. Junački spjev *Eneida* sastoji se od:
- a) osam pjevanja
 - b) deset pjevanja
 - c) dvanaest pjevanja
 - d) šesnaest pjevanja
19. Raskoljnikov i Aljona Ivanovna likovi su iz djela:
- a) *Ana Karenjina*
 - b) *Zločin i kazna*
 - c) *Junak našega doba*
 - d) *Evgenije Onjegin*
20. Tko je autor romana *Oliver Twist*?
- a) Charles Dickens
 - b) Virginia Woolf
 - c) Thomas Mann
 - d) Samuel Beckett

TEST IZ PSIHOLOGIJE

1. Kako nazivamo sposobnost brzog i učinkovitog snalaženja u novim i nepoznatim situacijama?
- a) kreativnost
 - e) mišljenje
 - f) pamćenje

- g) inteligencija
2. Koja se grana psihologije bavi problemima sukoba među ljudima, stavovima, predrasudama i ponašanjem pojedinca u grupi?
- e) opća
 - f) razvojna
 - g) socijalna
 - h) komparativna
3. Koji je redoslijed prenošenja živčanog impulsa unutar stanice?
- a) tijelo → dendrit → akson
 - b) dendrit → tijelo → akson
 - c) akson → tijelo → dendrit
 - d) tijelo → akson → dendrit
21. Što je apsolutni limen?
- e) najmanja jakost podražaja koja izaziva osjet
 - f) najmanja razlika u intenzitetu dvaju podražaja koju možemo zamjetiti
 - g) donja granica intenziteta podražaja koju možemo subjektivno podnijeti
 - h) vrijeme koje je potrebno da osjet dostigne punu razinu
22. Impulzivno dječije ponašanje, npr. osoba vrišti i ljuti se danima nakon svađe, nazivamo:
- e) projekcija
 - f) rezignacija
 - g) regresija
 - h) kompenzacija.
23. Koju među navedenim potrebama zadovoljavamo tek kada zadovoljimo sve druge potrebe, prema Maslowu?
- a) potrebu za samopoštovanjem
 - b) potrebu za pripadanjem
 - c) potrebu za samoaktualizacijom
 - d) potrebu za sigurnošću
24. Na koji se način može povećati kapacitet kratkoročnog pamćenja?
- a) kodiranjem informacija
 - b) ponavljanjem informacija
 - c) povećavanjem koncentracije
 - d) grupiranjem informacija
25. Kako nazivamo dio ličnosti koji je odgovoran za procjenu je li neko ponašanje dobro ili loše?
- a) id
 - b) ego
 - c) superego

d) alterego

26. Koji srodnici imaju najsličniji kvocijent inteligencije?

- e) braća i sestre
- f) roditelji i djeca
- g) dvojajčani blizanci
- h) jednojajčani blizanci

27. Osoba smatra da je prate i prisluškuju svjetske tajne službe. Za koji su psihički poremećaj specifične takve ideje?

- a) depresivni poremećaj
- b) bipolarni poremećaj
- c) antisocijalne ličnosti
- d) shizofreni poremećaj

28. Kako nazivamo neki događaj koji smanjuje učestalost ponašanja koje mu je prethodilo?

- e) primarni potkrepljivač
- f) potkrepljene
- g) kazna
- h) sekundarni potkrepljivač

29. Kako nazivamo sposobnost nalaženja vrijednih, jedinstvenih, novih i originalnih ideja?

- h) inteligencija
- i) kreativnost
- j) mišljenje
- k) pamćenje

30. Kako nazivamo negativan neprijateljski stav prema nekoj osobi ili grupi ljudi?

- e) predrasuda
- f) stav
- g) stereotip
- h) diskriminacija

31. Ispitivanje pamćenja gdje ispitivana osoba treba samo prepoznati je li neka informacija točna naziva se:

- e) metoda uštede
- f) metoda dosjećanja
- g) metoda reprodukcije
- h) metoda prepoznavanja

32. Najvažnija žlijezda sa unutarnjim izlučivanjem je:

- a) hipofiza
- b) štitnjača
- c) nadbubrežna
- d) gušterača

33. O kojoj je vrsti ometanja riječ kada imamo teškoće pri korištenju sasvim novog mobitela, jer smo naviknuli na postavke prethodnoga?

- e) pozitivan transfer
- f) proaktivna interferencija
- g) retroaktivna interferencija
- h) retrogradna amnezija

34. Koji među navedenim emocijama je primarna emocija?

- e) ljubomora
- f) strah
- g) ljubav
- h) zavist

35. Nemogućnost dosjećanja informacija i događaja prije ozljede mozga naziva se:

- a) retrogradna amnezija
- b) hipomnezija
- c) hiperamnezija
- d) anterogradna amnezija

36. Koji je poredak faza prenatalnog razvoja pravilan?

- e) zigota, embrij, fetus
- f) embrij, fetus, zigota
- g) embrij, zigota, fetus
- h) zigota, fetus, embrij

37. Kako nazivamo karakteristike neke osobe kojima se može pripisati dosljedno razmišljanje, ponašanje i doživljavanje?

- e) crtama ličnosti
- f) ličnost
- g) karakter
- h) temperament

TEST IZ SOCIOLOGIJE

1. Najvažniji elementi *društvene strukture* su:

- a) društvena stratifikacija
- b) društvena diferencijacija
- c) socijalizacija
- d) ništa od navedenog

2. Glavni primarni agens socijalizacije je
 - a) obitelj
 - b) škola
 - c) nacija

3. Obitelj koju sami stvaramo zove se
 - a) moderna obitelj
 - b) obitelj orijentacije
 - c) obitelj prokreacije

4. Što od navedenog ubrajamo u religijske organizacije?
 - a) kršćanstvo
 - b) sekte
 - c) islam
 - d) budizam

5. Monogamija je
 - a) brak jednog muškarca s više žena.
 - b) obaveza sklapanja braka unutar jedne specifične skupine.
 - c) brak jedne žene i jednog muškarca.

6. Tabui su
 - a) norme čije je kršenje strogo zabranjeno.
 - b) običajne norme kojima društvo pridaje manju važnost.
 - c) formalizirane društvene norme.

7. Na temelju vrste legitimnosti na koju se neka vlast poziva, M. Weber razlikuje tri tipa vlasti:
 - a) demokratsku, totalitarnu i autoritarnu
 - b) racionalnu, tradicionalnu i karizmatičku
 - c) zakonodavnu izvršnu i sudsku

8. Simbol možemo definirati kao bilo koji
 - a) fenomen kojem je društveno pripisano određeno značenje.
 - b) fenomen kojem se kulturno ne pripisuje značenje.
 - c) fenomen koji predstavlja normu kulturnog ponašanja.

9. Vrijednosti su
 - a) apstraktne ideje o tome što je dobro, ispravno i poželjno.
 - b) društvena pravila ili upute što određuju prikladno ponašanje u određenim situacijama.
 - c) fenomeni koji upućuju na društvene nejednakosti.

10. *Društvene uloge* mogu biti:
- a) pripisane i stečene
 - b) vertikalne i horizontalne
 - c) idealne i zbiljske
11. *Internalizacija* je
- a) proces izgradnje nacionalnog identiteta
 - b) vrsta društvenog pokreta
 - c) globalno povezivanje kulture
 - d) ništa od navedenog
12. *Etnometodologija, dramaturški pristup i teorija socijalne razmjene* su
- a) sociološki pristupi socijalizaciji
 - b) sociološki pristupi interakciji
 - c) sociološki pristupi komunikaciji
13. *Devijantno ponašanje*
- a) nije društveno determinirano
 - b) društveno je determinirano
14. *Egalitarna obitelj* je
- d) obitelj koju sami stvaramo
 - e) obitelj u kojoj smo rođeni
 - f) obitelj u kojoj je autoritet raspodijeljen
15. Društvena *stratifikacija* je
- e) nejednakost među pojedincima
 - f) nejednakost u raspodjeli vlasti i moći u obitelji (među supružnicima)
 - g) nejednakost među društvenim skupinama
16. Obaveza sklapanja braka unutar neke specifične skupine je
- a) endogamija
 - b) egzogamija
 - c) kohabitacija
17. *Sekularizacija* je
- d) usmjerenost religije na postizanje moralne i duhovne izvornosti čovjeka kao pojedinca
 - e) grupa sljedbenika nekog posebnog vjerskog mišljenja ili pravca koji se odvojio od crkve
 - f) prevladavanje svjetovnog načina života nad duhovnim, što ujedno znači i slabljenje materijalnog i društveno-političkog položaja crkve
18. *Norme* su

- d) apstraktne ideje o tome što je dobro ispravno i poželjno.
- e) društvena pravila ili upute što određuju prikladno ponašanje u određenim situacijama.
- f) fenomeni koji upućuju na društvene nejednakosti.

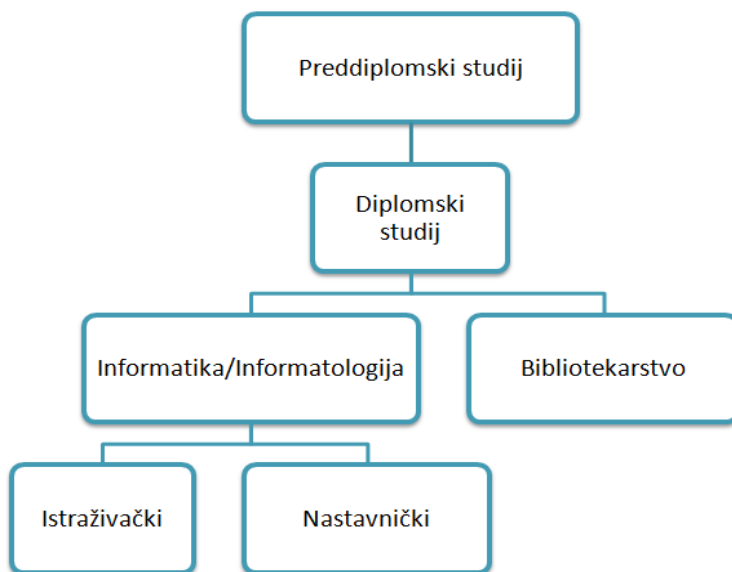
19. *Zakoni su*

- d) norme čije je kršenje apsolutno zabranjeno.
- e) običajne norme kojima društvo pridaje manju važnost.
- f) formalizirane društvene norme.

20. *Društveni položaj može biti:*

- d) pripisani
- e) vertikalni
- f) horizontalni
- g) stečeni

Studij informacijskih znanosti

Studij informacijskih znanosti može se studirati kao jednopredmetni ili kao dvopredmetni studij u kombinaciji s bilo kojim od dvopredmetnih studija na Filozofskom fakultetu.

Trajanje studija (3+2):

Preddiplomski studij traje 3 godine (šest semestara, 180 ECTS bodova).

Diplomski studij traje 2 godine (četiri semestra 120 ECTS bodova).

Diplomski studij informacijskih znanosti izvodi se u više smjerova:

- Istraživački smjer informatika/informatologija
- Nastavnički smjer informatika/informatologija
- Smjer bibliotekarstvo

Po završetku preddiplomskog studija stječe se zvanje **Bachelor/prvostupnik informacijskih znanosti**. Svršeni prvostupnici imaju mogućnost zapošljavanja na radnim mjestima koja traže znanja informacijskih stručnjaka na razini kompetencija preddiplomskoga studija informacijskih znanosti. Studenti su osposobljeni za obavljanje poslova u različitim informacijskim ustanovama kao i u tijelima javne uprave i vlasti, poduzećima i tvrtkama koje imaju potrebu za osobama koje znaju rukovati informacijama u novome.

Po završetku diplomskoga jednopredmetnoga Studija informacijskih znanosti - istraživački smjer informatika/informatologija i dvopredmetnoga Studija informacijskih znanosti - nastavnički smjer informatika/informatologija stječe se akademski naziv **magistar informatike/informatologije**.

Po završetku diplomskoga jednopredmetnog i dvopredmetnog Studija informacijskih znanosti - smjer bibliotekarstvo stječe se akademski naziv **magistar bibliotekarstva**.

Magistar informatike/informatologije (istraživački smjer):

Svršeni magistri informatike/informatologije mogu se zaposliti u poduzećima i ustanovama koje koriste računalnu opremu kao potporu svojoj djelatnosti. Studenti su osposobljeni za obavljanje složenih poslova u različitim informacijskim ustanovama kao i u tijelima javne uprave i vlasti, poduzećima i tvrtkama koje imaju potrebu za osobama koje znaju raditi u novome tehnološkom okruženju.

Magistar informatike/informatologije (nastavnički smjer):

Svršeni magistri informatike/informatologije bit će osposobljeni samostalno izvoditi nastavu. Imaju mogućnost zapošljavanja u obrazovanju te na radnim mjestima koja traže znanja

informatijskih stručnjaka na razini kompetencija diplomskoga studija.

Magistar bibliotekarstva:

Svršeni magistri bibliotekarstva su osposobljeni za obavljanje poslova u različitim kulturnim, informacijskim i obrazovnim institucijama. Imaju mogućnost zapošljavanja u javnim i privatnim gradskim knjižnicama, nacionalnim i sveučilišnim knjižnicama i drugim specijaliziranim knjižnicama. Knjižničarske poslove mogu obavljati i u drugim ustanovama u kojima postoji knjižničarska građa o kojoj je potrebno voditi evidenciju te biti na usluzi korisnicima. To mogu biti osnovne i srednje škole, znanstvene i obrazovne ustanove kao što su instituti, visoke škole, fakulteti i dr.

Uvjeti za upis

Uvjeti upisa na preddiplomski studij:

Završeno četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje s odgovarajućim uspjehom te uspješno obavljen razredbeni ispit.

Uvjeti upisa na diplomski studij:

Završen preddiplomski studij Informatijskih znanosti ili drugi preddiplomski studij uz polaganje razlikovnih predmeta.

Nastavnici i asistenti na studiju

Dr. sc. Damir Boras, red. prof.

Dr. sc. Jadranka Lasić-Lazić, red. prof.

Dr. sc. Vladimir Mateljan, red. prof.

Dr. sc. Vlado Majstorović, red. prof.

Dr. sc. Sanja Seljan, red. prof.

Dr. sc. Nikolaž Lazić, izv. prof.

Dr. sc. Mihaela Banek Zorica, izv. prof.

Dr. sc. Sonja Špiranec, izv. prof.

Dr. sc. Senada Dizdar, izv. prof.

Dr. sc. Nives Miketić-Preradović, doc.

Dr. sc. Silvana Marić, docentica

Dr.sc. Andrea Miljko, doc.

Dr.sc. Marko Odak, doc.

Mateo Jurčić, v. asist.

Lucija Mandić, asist.

Iva Bilić, asist.

U nastavnom procesu studija Informatijskih znanosti sudjeluju i nastavnici i suradnici sa drugih studija Filozofskog fakulteta.

Razredbeni postupak

Na razredbenom postupku provjerava se znanje iz hrvatskog jezika i književnosti, informatike i opće kulture.

1. Hrvatski jezik i književnost: testiranje srednjoškolskog znanja iz jezika i književnosti, prema planu i programu predviđenom za gimnazije.

Literatura:

S. Težak - S. Babić, Gramatika hrvatskog jezika, Školska knjiga, Zagreb

Babić-Finka-Moguš, Hrvatski pravopis, Školska knjiga, Zagreb

Važeće (obvezne i izborne) čitanke iz književnosti za gimnazije

2. Informatika: pismena provjera znanja iz informatike

Literatura:

Tuđman, Boras, Dovedan: Uvod u informacijske znansti (knjiga se može naći u elektronskom obliku na web stranici w.w.w.dzs.ffzg.hr)

Udžbenici informatike, koji su predviđeni gimnazijskim planom i programom.

3. Opća kultura: uvid u osnovnu orijentaciju studenta, analiza opće informiranosti kandidata.

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT

TEST IZ OPĆE KULTURE

Test se rješava tako da zaokružite slovo ispred onog odgovora kojega smatrate ispravnim. Samo je jedan odgovor ispravan!

1. Ortoepija jest
 - a) pravopis
 - b) pravogovor
 - c) pravomoćnost
 - d) pravodobnost
 - e) pravorijek
2. Opasnost od Scile i Haridbe doživio jest:
 - a) Heraklo
 - b) Odisej
 - c) Eneja
 - d) Ahilej
 - e) Zeus
3. Koje su piće slađe od meda pili grčki bogovi ?
 - a) manu
 - b) ambroziju
 - c) nektar
 - d) alabaster
 - e) tešku vodu
4. Tko je naslikao poznatu sliku *Hrvatski narodni preporod*?
 - a) Ivan Lacković Croata
 - b) Mersad Berber
 - c) Miroslav Kraljević
 - d) Vlaho Bukovac
 - e) Ivan Meštrović
5. Skraćenica Međunarodne kriminalističko-policijske organizacije jest:
 - a) CIA
 - b) INTERPOL
 - c) NASA
 - d) FBI
 - e) MUP
6. Što znači PRIORITET
 - a) važnost
 - b) organiziranost
 - c) spremnost
 - d) odlučnost
 - e) prednost
7. Što znači KONSENZUS
 - a) razrješenje
 - b) smislenost
 - c) istovjetnost
 - d) dogovor
 - e) posljedica

8. Što znači TRIVIJALNO
- obično
 - prevrtljivo
 - domišljato
 - zapleteno
 - razigrano
9. Što znači MANUSKRIFT
- odličje
 - povelja
 - spomenar
 - rukopis
 - ugovor
10. Što znači KATALOG
- popis predmeta
 - jelovnik
 - cjenik
 - zbirka
 - raspored
11. Koje je pismo od navedenih najstarije?
- arapsko
 - ćirilica
 - glagoljica
 - latinica
 - kinesko
12. Kako se naziva prvotisak, tj. knjiga tiskana do 1500. godine?
- skripta
 - inkunabula
 - publikacija
 - svitak
 - apokrif
13. Poliglot je čovjek koji
- govori mnoge strane jezike
 - proučava hijeroglif
 - zna napamet vjerske knjige
 - skuplja muzejske predmete
 - završio je studij lingvistike
14. Koje se od navedenih područja ubraja u znanost (nauku):
- astrologija
 - astronomija
 - psihoanaliza
 - okultizam
 - frenologija
15. Facebook jest
- pretraživač Interneta
 - "pametna" (smart) mobitel
 - program za zaštitu od virusa
 - društvena mreža
 - program za telefoniranje preko Interneta
16. Koje dvije riječi iz engleskoga jezika znače isto što i internet:
- hardware, software

- b) ROM, RAM
- c) file, folder
- d) net, web
- e) site, address

17. Elektronički uređaji koji se mogu bežično spojiti na mrežu imaju oznaku

- a) Hi-Fi
- b) Wi-Fi
- c) LAN
- d) AirPort
- e) USB

18. Izbacite uljeza!

- a) Bijelo more
- b) Crno more
- c) Crveno more
- d) Zeleno more
- e) Žuto more

19. Izbacite uljeza!

- a) Ivo Andrić
- b) Milan Begović
- c) Eugen Kumičić
- d) Vladimir Nazor
- e) August Šenoa

20. Izbacite uljeza!

- a) Povratak Filipa Latinovicza
- b) Baraka pet be
- c) Kiklop
- d) Gospoda Glembajevi
- e) Kraljevo

TEST IZ INFORMATIKE:

1. Poveži lijevu stranu pojmova s desnom stranom objašnjenja tako da uz slovo napišeš odgovarajući broj.

a) 1. generacija	1. primjena tranzistora	a)_____
b) 2. generacija	2. primjena elektronskih cijevi	b)_____
c) 3. generacija	3. pojava mikroprocesora i mikroracunala	c)_____
d) 4. generacija	4. tehnologija integriranih krugova tzv. čipova	d)_____
e) 5. generacija	5. ekspertni sistemi, inteligentni roboti	e)_____

2. Spoji računalo s njegovim konstruktorima.

Računalo:	Konstruktor:	
a) Apple	1. Blaise Pascal	a)_____
b) Diferencijalni stroj	2. Charles Babbage	b)_____
c) ENIAC	3. Herman Hollerith	c)_____
d) Pascalina	4. Mauchly i Eckert	d)_____
e) Sortirni stroj	5. Woznaik i Jobs	e)_____

3. Što je RAM, a što je ROM?

14. Operacijski sustav

je _____

_____. Prema korisničkom sučelju operacijski sustav dijeli se na

_____ i _____.

15. Što je to algoritam?

16. Informacijska znanost najčešće upućuje na: DA NE

- informacijsku tehnologiju,
- dokumentaciju i pretraživanje informacija,
- niz suvremenih "komunikacijskih" znanosti.

17. Publikacije se dijele prema sadržaju, vremenu i obliku? DA NE

18. S. C. Bradford prvi je počeo rabiti termin relevantan? DA NE

19. Tri tipa informacija su: usmena, pismena, knjižna? DA NE

20. S. C. Bradford istraživao je produktivnost autora u određenom znanstvenom području?
DA NE

Napomena: Ogledne primjerke testa iz Hrvatskog jezika i književnosti možete pogledati na studijima Politologije ili Socijalnog rada.

Odnosi s javnošću

O Studiju odnosa s javnošću

Studij odnosa s javnošću izvodi se kao jednopredmetni studij, u dva ciklusa, preddiplomskom i diplomskom.

Preddiplomski studij traje tri godine (šest semestara) i nosi 180 ECTS-a.

Diplomski studij traje dvije godine (četiri semestra) i nosi 120 ECTS-a.

Preddiplomski jednopredmetni Studij odnosa s javnošću pruža studentima obrazovanje iz cjelokupnoga područja struke i omogućuje teorijsko i praktično razumijevanje odnosa s javnošću, te stjecanje temeljnih znanja potrebnih za strateško upravljanje programima odnosa s javnošću i njihovu primjenu u korporativnom sektoru i javnim institucijama uz korištenje naprednih komunikacijskih alata i metodologije. Također, ostvaruju se uvjeti za nastavak sveučilišnoga diplomskoga studija na području informacijskih i komunikacijskih znanosti kojim se dodatno proširuju znanja.

Nakon završetka diplomskoga jednopredmetnoga Studija odnosa s javnošću student posjeduje visoku razinu stručnih znanja te sposobnosti razumijevanja i primjene tehnika i alata u struci odnosa s javnošću koje ga osposobljavaju za poslove u gospodarskim, upravnim i kulturnim ustanovama te rad u medijima i izdavaštvu.

Svršeni magistri odnosa s javnošću će posjedovati odgovarajuća znanja i metodologije koje će omogućavati socijalnu analizu, znanja o novim tehnologijama komunikacije u funkciji upravljanja i organizacije ureda odnosa s javnošću u svim vrstama profitnih i neprofitnih organizacija, te će biti će sposoban voditi, organizirati i upravljati ovim sustavima.

O odnosima s javnošću

Tradicija odnosa s javnošću (engl. public relations ili PR) u Bosni i Hercegovini i regiji je prilično skromna, međutim posljednje desetljeće ova struka doživljava brzi razvoj te sve veći društveni utjecaj. Naime, još šezdesetih godina prošlog stoljeća, odnosi s javnošću u na ovim su prostorima bili tek egzotična pojava u svijetu hotelijerstva i turizma. PR je u politiku na našim prostorima ušao tek 1990. godine, kada su u Republici Hrvatskoj utemeljeni prvi uredi odnosa s javnošću, koji su bili preteča današnjih ureda za odnose s javnošću i glasnogovornika u svim hrvatskim ministarstvima i vladinim institucijama.

Profesija stručnjaka za odnose s javnošću u BiH ozbiljnije je počela zaživljavati sredinom devedesetih godina prošlog stoljeća i jačanjem tržišnog gospodarstva u zemlji. Prve profesionalne agencije za odnose s javnošću utemeljene su krajem devedesetih godina. Međutim, zbog naglog razvoja tržišta i pojave inozemne konkurencije, jačanja uloge javnog mišljenja, medija i uopće važnosti komuniciranja, ta profesija doživljava istinski razvoj od 2000. godine.

Stručnjake za odnose s javnošću zapošljavaju najviše tvrtke, potom političke institucije i profesionalne agencije, a odnedavno ih «unajmljuju» i pojedinci iz svijeta politike i zabave. Budući da u Bosni i Hercegovini donedavno nije postojalo nijedno znanstveno središte gdje bi se izučavali odnosi s javnošću, stručnjaci su u pogledu obrazovanja i usavršavanja bili prepušteni uglavnom vlastitom snalaženju. Prva generacija stručnjaka za odnose s javnošću u svijet PR-a došla je ponajviše iz novinarstva i drugih zanimanja svojevrsnom prekvalifikacijom. Neki su nakon stečene diplome nekog fakulteta društveno-humanističkih znanosti dodatnim usavršavanjima ili praktičnim radom pronašli svoje mjesto u toj profesiji.

Trenutačno, na regionalnom tržištu vlada velika potražnja za kvalitetnim i dobro obrazovanim stručnjacima za odnose s javnošću (o čemu svjedoče provedena istraživanja), a razvojem gospodarstva i prilagodbom zapadnim standardima potrebe tržišta će se i povećavati. S druge strane, iako su se u Bosni i Hercegovini kao i u susjednim zemljama posljednjih godina odnosi s

javnošću snažno razvijali, njihova zastupljenost ni u gospodarskim subjektima ni u političkim organizacijama ni približno ne odgovara potrebama i mogućnostima suvremenog gospodarstva i suvremene politike. U onim poduzećima i organizacijama gdje odnosi s javnošću postoje u bilo kojem obliku, kvantitetu očito još ne prati i kvaliteta koja bi odgovarala zapadnim standardima jer je očit manjak kvalitetno obrazovanih stručnjaka.

Stoga, velika je odgovornost za profesionalizaciju i «standardiziranje» te profesije kao i utiranje puta razvoju temeljenome na najboljim zapadnim iskustvima, na ovom sveučilišnom Studiju koji omogućava obrazovanje nove generacije stručnjaka za komuniciranje.

Uvjeti upisa:

Upis na studij obavlja se na temelju javnog natječaja objavljenog u dnevnom tisku i razredbenog ispita. Uvjeti upisa su: završena srednja četverogodišnja škola i položen razredbeni ispit.

Razredbeni postupak: Kandidati stječu pravo upisa prema postignutom uspjehu na razredbenom ispitu, a na temelju odobrenih kvota za upis. Na Studiju odnosa s javnošću se polaže ispit iz opće kulture, informatike i hrvatskog jezika i književnosti.

1. Hrvatski jezik i književnost: testiranje srednjoškolskog znanja iz jezika i književnosti, prema planu i programu predviđenom za gimnazije.

Literatura:

S. Težak - S. Babić, Gramatika hrvatskog jezika, Školska knjiga, Zagreb

Babić-Finka-Moguš, Hrvatski pravopis, Školska knjiga, Zagreb

Važeće (obvezne i izborne) čitanke iz književnosti za gimnazije

2. Opća kultura: uvid u osnovnu orijentaciju studenta, analiza opće informiranosti kandidata.

Popis kolegija na Studiju odnosa s javnošću:

Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju:

Komunikologija

Osnove upravljanja

Informatika

Znanstvena metodologija

Uvod u odnose s javnošću

Engleski jezik

Njemački jezik

Medijski sustavi

Osnove marketinga

Jezična kultura

Filozofska antropologija i etika

Politička psihologija

Javnost i javno mišljenje

Elektronički mediji

Konvergencija medija

Obvezni kolegiji na diplomskom studiju:

Odnosi s javnošću i novi mediji

Identitet i image države

Metode i tehnike istraživanja u odnosima s javnošću

Modeli odnosa s javnošću

Etika u odnosima s javnošću

Teorije odnosa s javnošću

Vizualna komunikacija

Interni odnosi s javnošću

Krizno komuniciranje

Odnosi s medijima i glasnogovorništvo

Interkulturalno komuniciranje

Portali i društvene mreže

Korporativni odnosi s javnošću

Pravni aspekti odnosa s javnošću

Međunarodni politički odnosi

Politički odnosi s javnošću

Tiskani mediji

Planiranje i upravljanje u odnosima s javnošću

Tehnike odnosa s javnošću

Javni nastup

Globalizacija i odnosi s javnošću

Organizacijska kultura

Korporativni identitet

Interpersonalna komunikacija

Odnosi s javnošću u sportu

Odnosi s javnošću u političkim strankama i izvršnoj vlasti

Lobiranje i javni poslovi

Agencije odnosa s javnošću

Osobni odnosi s javnošću

Popis nastavnika i suradnika

Prof. dr. Zoran Tomić	Doc. dr. Davorka Topić Stipić
Prof. dr. Iko Skoko	Doc. dr. Miro Radalj
Prof. dr. Ivica Musić	Doc. dr. Nikolina Pandža
Prof. dr. Slavica Juka	Doc. dr. Dražen Barbarić
Prof. dr. Marija Putica	Doc. dr. Marko Odak
Prof. dr. Damir Kukić	Doc. dr. Martina Planinić
Prof. dr. Ivica Šarac	Doc. dr. Andrea Miljko
Prof. dr. Miro Jakovljević	Dr. sc. Damir Jugo
Prof. dr. Sanja Bijakšić	Dr. sc. Olivera Jurković-Majić
Prof. dr. Nevenko Herceg	Dr. sc. Ivana Primorac-Bilaver
Prof. dr. Vesna Kazazić	Dr. sc. Miroslav Vasilj
Prof. dr. Vlado Majstorović	Marijan Primorac
Prof. dr. Asim Peco	Damir Vasilj
Prof. dr. Božo Skoko	Veselko Čerkez
Prof. dr. Ilija Musa	Mateo Jurčić
Prof. dr. Milica Kostić Stanković	Siniša Kovačić
Prof. dr. Zdenko Klepić	Marin Čuljak
Doc. dr. Nino Ćorić	Anita Glibić
Doc. dr. Marija Musa	Predrag Mandlbaum
Doc. dr. Mate Buntić	Marijana Šuvak Martinović
Doc. dr. Ivana Grbavac	Franjo Takač
Doc. dr. Goran Kraljević	Marijana Barišić
Doc. dr. Đorđe Obradović	Mario Penavić
Doc. dr. Irena Musa	Mate Penava
Doc. dr. Marin Ćorluka	Ivica Bevanda
Doc. dr. Marina Kljajo	Ivona Baković
Doc. dr. Kristina Sesar	

OGLEDNI PRIMJERCI TESTOVA ZA PRIJAMNI ISPIT

TEST IZ INFORMATIKE

1. ENIAC je:

- prvo računalo opće namjene
- diferencijalni stroj
- programibilni kalkulator
- prvi programski jezik

2. Skraćenica CPU označava?

- Calculating Process Unit
- Control Program Unit
- Control Process Unit
- Central Processing Unit

3. Koja su tri osnovna sastavna dijela von Neumannovih računala?

- središnja jedinica za obradu, memorija, ulazno-izlazni sklopovi
- memorija, hardver, softver
- matična ploča, procesor, radna memorija, grafička kartica, zvučna kartica

4. Što od navedenog nije programski jezik:
- C
 - DOS
 - C++
 - Visual Basic
5. Megabajt ima koliko kilobajta?
- 1000
 - 512
 - 2024
 - 1024
6. Kojem broju u dekadskom brojevnom sustavu odgovara slovo F?
- 10
 - 12
 - 14
 - 15
7. Koja od navedenih karakteristika opisuje RAM memoriju?
- nije moguće upisivanje podataka
 - nije moguće čitanje podataka
 - podaci mogu da se mijenjaju
 - podaci ne mogu da se mijenjaju
8. Koji je iskaz točan za IP adresu računala:
- u IP adresi brojevi se kreću u opsegu od 0-255
 - u IP adresi brojevi se odvajaju zarezima
 - više računala može da ima jednu istu IP adresu
9. URL je:
- vaša osobna adresa
 - je jedinstvena adresa računala
 - je jedinstvena adresa korisnika interneta
 - je web adresa određenog resursa na internetu
10. 1001001 u binarnom sustavu je veće od 212 u dekadskom.
- Točno
 - Netočno
11. Na kojem skupu protokola je zasnovan Internet?
- TCP/IP
 - HTML
 - CSS
 - WWW
12. Program koji omogućava navigaciju na Internetu naziva se:
- klijent
 - World Wide Web
 - operacijski sustav
 - browser
13. Koji je binarni prikaz broja 136₍₈₎ ?
- 10001000
 - 11010110
 - 111110
 - 1011110
14. Hardver računala:
- ne sadržava CPU
 - čine svi fizički dijelovi i svi programi
 - čine svi njegovi fizički dijelovi

15. Što je LAN?

- a) jedan od protokola
- b) LAN je server
- c) LAN je mreža vrlo velikih dimenzija
- d) LAN je manja mreža tipa klijent-server

16. Koji se od sljedećih programa ne ubraja u operacijske sustave?

- a) Unix
- b) MS Word
- c) Linux
- d) MS-DOS

17. Izvršne datoteke imaju ekstenziju:

- a) .doc
- b) .rtf
- c) .gif
- d) .exe

18. Kratica PC ustvari znači:

- a) Personal Computer
- b) Personal Compact Disc
- c) Personal Computing
- d) Personal Calculator

19. WWW (World Wide Web) je :

- a) vrsta softvera koji korisniku omogućava da pregleda hipertekst dokumente
- b) skup međusobno povezanih računarskih mreža širom svijeta
- c) međunarodna javna telefonska mreža
- d) skup međusobno povezanih hipertekst dokumenata smještenih na HTTP serverima širom svijeta

20. Što od navedenog nije ulazna jedinica računala?

- a) mikrofon
- b) kamera
- c) skener
- d) zvučnik

TEST IZ OPĆE KULTURE

1. Što znači kratica www?

2. Kako se zove visoki predstavnik međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini?

3. Tko je osvojio nogometnu Ligu prvaka 2015. godine?

4. Koji je grad administrativno sjedište Europske unije?

- a) Berlin
- b) London
- c) Madrid
- d) Bruxelles

5. Za što vežemo sintagmu *sedma sila*?

6. Gdje je sjedište UN-a?

- a) New York
- b) Buenos Aires
- c) London
- d) Sydney

7. Nabrojite bar pet rubrika u dnevnim novinama.

8. Za što se dodjeljuje nagrada Grammy?

- a) film
- b) glazba
- c) književnost
- d) kemija

9. Koje godine je okončan Drugi svjetski rat?

10. Kako se zove glavni grad Portugala?

11. Koja dva kontinenta spajaju Gibraltarska vrata?

12. Koliko članova ima Predsjedništvo Bosne i Hercegovine?

13. Tko je vodio Seljačku bunu u Hrvatskoj?

- a) Matija Gubec
- b) Fran Krsto Frankopan
- c) Josip Jelačić
- d) Ivan Mažuranić

14. Tko je izgovorio: „Kocka je bačena“?

15. Kako se zove rodno mjesto Nikole Tesle?

16. Za koga se pretpostavlja da je bila posljednja bosanska kraljica?

17. Koji je austrougarski prijestolonasljednik ubijen u sarajevskom atentatu?

18. Što znače kratice?

- a) PR _____
- b) RTRS _____

- c) UK _____
- d) HINA _____

19. Navedite bar tri društvene mreže na internetu.

20. Tko su autori sljedećih književnih djela?

- a) *Grička vještica* _____
- b) *Na Drini ćuprija* _____
- c) *Starac i more* _____
- d) *Ana Karenjina* _____

TEST IZ HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. Jednostavnim proznim oblicima ne pripada:

- a) novela
- b) legenda
- c) mit
- d) vic

2. Koju je stilsku figuru pjesnik upotrijebio u stihovima:

*Ona je opet kao prvo
Obično, malo, jedno drvo.* (D. Cesarić, *Voćka poslije kiše*)

- a) epiforu
- b) litotu
- c) asonanciju
- d) personifikaciju

3. Tekst *U ime oca i Sina i Svetoga Duha. Ovo je crkva arhanđela Mihovila, a zidao ju je (U) Krsmir, sin Bretov i njegova žena Pavica* pripada:

- a) Bašćanskoj ploči
- b) Humačkoj ploči
- c) Valunskoj ploči
- d) Krčkom natpisu

4. *Muka svete Margarite* je:

- a) poučna proza
- b) mirakul
- c) litanija
- d) božićna pjesma

5. Putopis *Pogled u Bosnu* napisao je:

- a) Ivan Mažuranić
- b) Antun Nemčić
- c) A. G. Matoš
- d) Matija Mažuranić

6. Koji je roman Miroslava Krležje nastao nakon Drugog svjetskog rata?

- a) *Banket u Blitvi*
- b) *Povratak Filipa Latinovicza*
- c) *Zastave*
- d) *Na rubu pameti*

7. Glagoli *prepisivati* i *sjedati* su:

- a) imperfektivni
 - b) infinitivni
 - c) perfektivni
 - d) početni
8. Rečenica *Svirali su tako glasno da nitko nije mogao zaspati* po funkciji je:
- a) namjerna
 - b) posljedična
 - c) načinska
 - d) atributna
9. Koja je riječ pogrešno napisana:
- a) donešen
 - b) ophoditi
 - c) prehrambeni
 - d) podcrtati
10. Prvi cjeloviti tiskani prijevod *Biblije* na hrvatskom jeziku načinio je:
- a) Bartol Kašić
 - b) Matija Petar Katančić
 - c) Pavao Ritter Vitezović
 - d) Marko Marulić

Napomena: Ogledne primjerke testa iz Hrvatskog jezika i književnosti i opće kulture možete pogledati I na studijima Novinarstva ili Politologije.

Sadržaj

Uprava fakulteta	3
Administrativno osoblje	4
Brojevi telefona na Filozofskom fakultetu	5
O Filozofskom fakultetu	7
Organizacija studija na Filozofskom fakultetu	14
Osnovna načela studiranja na Bolonjskom procesu	17
Početno snalaženje na fakultetu	18
Dislocirani odjeli Filozofskog fakulteta... ..	18
Razredbeni postupak i upisi	19
Program razredbenih ispita	21
Hrvatski jezik i književnost	22
Engleski jezik i književnost	33
Njemački jezik i književnost	44
Talijanski jezik i književnost	49
Ruski jezik i književnost	51
Komparativna književnost	53
Filozofija	55
Latinski jezik i rimska književnost	67
Povijest	71
Povijest umjetnosti	74
Arheologija	77
Psihologija	83
Logopedija	101
Novinarstvo	108
Politologija	112
Socijalni rad	122
Informacijske znanosti	135
Odnosi s javnošću	142